Issued on 21-4-61

Volume VIII
No 5

6th July, 1960
(Wednesday)
15th Ashadha
1882 S E

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Part II —Proceedings other than Questions and Answers

CONTENTS

	Pages
Business of the House	[263]
Adjournment Motion re Damage caused by heavy rains —Disallowed	[263-264]
Calling attention to matters of urgent Public importance re Communal riots in Kohir town	[264-269]
Papers laid on the Table of the House The Annual Reports on the working and affairs of the Hyderabad Pictures Ltd	[269-270]
Leave of absence to Sri S. Kasi Reddy, M L A —Granted	[270-]
Government Bill The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 (As reported by the Joint Select Committee) —Discussion not concluded	[270-339]

Note – *at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member

Issued on 21-4-61

Volume VIII
No 5

6th July, 1960
(Wednesday)

15th Ashadha
1882 S E

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

OFFICIAL REPORT

Part II —Proceedings other than Questions and Answers.

CONTENTS

	Pages
Business of the House	[263]
Adjournment Motion re. Damage caused by heavy rains —Disallowed	[263-264]
Calling attention to matters of urgent Public importance re Communal riots in Kohir town	[264-269]
Papers laid on the Table of the House The Annual Reports on the working and affairs of the Hyderabad Pictures Ltd.	[269-270]
Leave of absence to Sri S. Kasi Reddy, M L A —Granted	[270-]
Government Bill The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 (As reported by the Joint Select Committee) —Discussion not concluded	[270-339]

Note – *at the commencement of the speech denotes confirmation not received in time from the Member

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

(Part II—Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT

Eleventh day of the Second Session of the
Andhra Pradesh Legislative Assembly

Andhra Pradesh Legislative Assembly

Wednesday, the 6th July, 1960.

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I)

BUSINESS OF THE HOUSE

మిస్టర్ స్పీకర్ – 9 వ తేదిలో ఎలిం బిల్ పూర్తి చేద్దాము, 10 వ తేదీ ఆదివారం, 11 వ తేదీన Supplementary Demands పీసుకుని చర్చలు, ఓటింగు పూర్తి చేద్దాము. 12 వ తేదీన Appropriation Bill తీసుకుందాము.

12-7-1960	1) Appropriation Bill for supplementary demands
	2) The Hyderabad Gram Panchayats (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1960
	3) Bill regarding merger of Hyderabad and Secunderabad Corporations - Introduction and Passing
13-7-60 and 14-7-1960	Non-official Business
15-7-60 and 16-7-60	Andhra Pradesh Tenancy Bill-To be introduced and referred to a Joint Select Committee.

ADJOURNMENT MOTION

re. Damage caused by heavy Rains

మిస్టర్ స్పీకర్ : శ్రీ ముంగర భాస్కర్ రెడ్డి, దర్శిపాటి వెంకయ్య, వెంకట రెడ్డి గారు

As Adjournment motion re.occurrence of heavy rains and Consequen

THE

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES

(Part II—Proceedings other than Questions and Answers)

OFFICIAL REPORT

Eleventh day of the Tenth Session of the Andhra Pradesh Legislative Assembly

Andhra Pradesh Legislative Assembly

Wednesday, the 6th July, 1960

The House met at Half Past Eight of the Clock

[Mr Speaker in the Chair]

QUESTIONS AND ANSWERS

(See Part I)

BUSINESS OF THE HOUSE

మిస్టర్ స్పీకర్ :— 9 వ తేదీతో పీలింగుబిల్ పూర్తి చేద్దాము, 10 వ తేదీ ఆదివారం, 11 వ తేదీన Supplementary Demands తీసుకుని చర్చలు, ఓటింగు పూర్తి చేద్దాము 12 వ తేదీన Appropriation Bill తీసుకుందాము.

12-7-1960

1) Appropriation Bill for supplementary demands
2) The Hyderabad Gram Panchayats (Andhra Pradesh Amendment) Bill, 1960
3) Bill regarding merger of Hyderabad and Secunderabad Corporations - Introduction and Passing

13-7-60 and 14-7-1960

Non-official Business

15-7-60 and 16-7-60

Andhra Pradesh Tenancy Bill—To be introduced and referred to a Joint Select Committee.

ADJOURNMENT MOTION

re: Damage caused by heavy Rains

మిస్టర్ స్పీకర్ :— రామచంద్రారెడ్డి గారికి, ధర్మపిలం, నిర్మల్లు, వెంకటరెడ్డిగారికి ఆ Adjournment motion re.occurrence of heavy rains and Consequen

breach to tanks at Choutuppal, Epur and Lingojigudem villages ఇచ్చారు హైదరాబాదునుంచి 30 మైళ్ళ దూరంలో ఉన్నవి అస్తి నష్టము అయిన దన్నారు మనుషులుకూడ చనిపోయారేమో Failure of the Government in taking timely relief measures causing much concern and anxiety among the public" అన్నారు ఇది Adjournment motion క్రింద ఎట్లా వస్తుందో నాకు తెలియకుండ ఉన్నది. దీనిని 74వ రూల్ క్రిందకు convert చేయను. I shall deal with it strictly as an adjournment motion and either allow it or disallow it. వానలు రావడానికి గవర్నమెంటుకు ఏమి సంబంధం?

శ్రీ డి. నర్సయ్య (హుజూర్‌నగర్) – అక్కడ బాగా వానలు పడి జనులు నష్టపడ్డారు పైరులు నష్టమయినవి. ఇండ్లు పోయినవి. ఆ పరిస్థితిలో గవర్నమెంటు చర్యలు తీసుకొనవలసిన అవసరం ఉంటుంది.

మిస్టర్ స్పీకర్ – Adjournment motion కు అగత్యం లేదు కనుక కొట్టి వేశాను.

శ్రీ ఉప్పల నాగేశ్వరరావు (రాజోలు) – అధ్యక్షా, Scheduled Castes, Tribes Commission Report 1958-59 కి మొన్న ఇచ్చారు. దానిమీద ఒకరోజు డిస్కషన్ ఉంటుందని తెలిసింది. దానిమీద ఎప్పుడు చర్చ ఉంటుంది? అది చాల అవసరం

మిస్టర్ స్పీకర్ – నాకు ఉత్తరం వ్రాస్తే కనుక్కొంటాము రెండు Non-official days ఉన్నవి. అప్పుడు కావాలంటే ఒకగంట దానిమీద మాట్లాడ వచ్చు నేమో చూద్దాము.

శ్రీ శ్రీ మిడ్దూర్ (సూర్యాపేట-నిర్భయుడు) – ఇందాక వచ్చిన adjournment motion కు సంబంధించి అక్కడ గ్రామాలలో అల్లరులుగా సహాయం చేయ వలసిన అవసరాలుండి, గవర్నమెంటు తక్షణమే తీసుకొన వలసిన చర్యలు ఉన్నందువ అది ఇచ్చారు. అది Adjournment motion ఎట్లా కాదో చెబుతారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ – ఏదో పెద్ద లోపం జరిగి, గవర్నమెంటువారు వ్రాత్యేకంగ అక్షన్ చేస్తే అది consider చేయడానికి వీలుంటుందిగాని ప్రతిది Adjournment motion క్రిందకు రాదు. అందువల్ల అది కొట్టివేశాము.

Calling attention to matters of urgent Public Importance re: Communal riots in Kohir town.

మిస్టర్ స్పీకర్ – శ్రీ జనుమాల వెంకయ్యగారు 14వ తారీఖు క్రింది communal riots in Kohir town in Medak District గురించి అడిగారు. దానికి సమాధానం చెప్పవారు.

*శ్రీ బనవ ఎానయ్య (ఆంధోలు)—అధ్యక్షా, 9 వ తేదీ సాయంత్రం బండ్ల ఊరేగింపు జరిగింది ఆ ఊరేగింపుపై 100, 150 మంది గుండాలు attack చేసి కాళ్ళతో కొట్టారు ఆవాడు రాత్రి 9 గంటలనుంచి 3 గంటల వరకు 20 ఇండ్ల వరకు దివ్వాజాలు బద్దలుగొట్టి మనుషులను గాయపరచి ఇండ్లను లూటీ చేశారు 60 మంది హరిజనులకు దెబ్బలు తాకాయి 20 ఇండ్లు లూటీ చేశారు అక్కడ ప్రత్యేకంగా రజాకార్లు దౌర్జన్యం జరిపారు అవేసీగారు కాశింరజ్వీ గారి యొక్క ధ్యేయాన్ని—ఆజాద్ హైదరాబాదును—పూర్తి చేస్తానని చెబుతున్నారు దానికి సంబంధించిన గుండాలు, దౌర్జన్యాలు చెస్తున్నారు రజాకార్ ఆర్గనైజేషన్‌తో సంబంధం లేని ముస్లిమ్ము దానిని ప్రతిఘటిస్తున్నారు ఒకనాటి రాత్రి 60 మందిని గాయపరచి దెబ్బలు కొట్టారు, సీరియస్‌గా జరిగింది తగినటువంటి వైద్య సహాయం వారికి తోందరగా జరగలేదు నేను 1-8-60 న వెళ్ళిచూశాను. ఎంతమంది హరిజనులకు దెబ్బలు తగిలాయో, ఎన్ని ఇండ్లు బద్దలు కొట్టారో, ఎంత నష్టము అయినదో చూచివచ్చిన తరువాత హోం మినిష్టరుగారికి టెలిఫోను చేసి విషయాలు చెప్పాను హెల్త్ మినిష్టరుగారిని ప్రత్యేకంగా కలిసిన తరువాత ఒక ambulance కారును అక్కడకి తోలించారు ఈ విధంగా దెశానికి నష్టం కలిగించి శాంతి భద్రతలను భంగం చేయాలని దౌర్జన్యాలు చేస్తున్న రజాకార్లను ban చేసి ఆ సంస్థలను రద్దు పరచాలని కోరుతున్నాను మనము ఎన్నో సంఘటనలు చూస్తున్నాము వారియొక్క ప్రచారం, వారి ధోరణి కనిపెట్టాలి ప్రతిజిల్లాలో ప్రతి తాలూకాలో, రజాకార్ల కమిటీలు establish చేశారు కాశింరజ్వీ ఇది వరకు చేసిన స్టేట్‌మెంట్ ప్రకారం ఆజాద్ హైదాబాదును, ముస్లిమ్ రాజ్యాన్ని స్థాపిస్తామనేది అవేసీగారు ఒక policy యిచ్చారు. తన సంతృప్తి నంతా రజ్వీగారు అవేసీ గారికి వప్పచెప్పి పోయారు ఆవేసీగారు ఆ పాలసీని declare చేసినప్పుడు 10 వేలమంది వచ్చారు, రజ్వీగారి దృక్పథాన్ననుసరించి హైదియొక్క ధ్యేయాన్ని పూర్తి చేస్తానని వారు చెప్పారు. కమ్యూనల్ రాజ్యాన్ని స్థాపించము అని వారు ప్రకటించిన ప్రకారం చేయుటకు పరిణితిల్లాలో, తాలూకాలో, గ్రామాలలో ఇత్తేహాదుల్ ముస్లిమీన్ సంస్థలు స్థాపించి ఆర్గనైజ్ చేస్తున్నారు. 70 మందికి దెబ్బలు తగిలాయంటే ఎంత దౌర్జన్యం జరిగిందనేది ఆలోచించ వలసి యున్నది. ముఖ్యమంత్రిగారు అప్పుడు లేకుండిరి. వారు అక్కడకు వెళ్ళి వాళ్ళను ఓదార్చి ఉండవలసినది. కాని వారు వెళ్ళలేదు. ఇటువంటి దౌర్జన్యాలు ఆగ్రమాలు పాల్పడి కమ్యూనల్ ప్రభుత్వం స్థాపించాలనే ఉద్దేశం కలిగినటువంటి యీ రజాకార్ సంస్థను ప్రభుత్వం బాన్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను.

*హోం శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎం నరసింగరావు) – గౌరవ సభ్యులు, కొహీర్ లో జరిగిన ఒక సంఘటనగురించి, ఇక్కడ హోదుర్ ముస్లిమ్ రజాకార్స్ యూనిఫెంట్స్ గురించి, చెప్పారు ఒక స్టేటుమెంటు చదువుతాను.

" The Hindus of Kohir in Medak District, like those in other places in this region, have a convention of taking out a procession of bullock carts just before the commencement of the agricultural season on the full moon day of the month of 'Jeshta' of Saka era, corresponding to the 9th June, 1960.

On 9—6—1960, at about 4 30 p m , the procession consisting of eleven bullock carts belonging to Hindus started from the residence of Sri Ramachandra Rao Deshpande, a village leader, towards the Darga of Moizuddin Saheb situated at a distance of about half-a-mile from the outskirts of the town towards the west. The cart of Ramachandra Rao Deshpande leading the procession passed through the main bazaar on which the local Jamma Masjid is situated with music and reached the Darga peacefully by about 6.30 p. m. When the procession passed the local Jamma Masjid on its way to the Darga there was no objection for the music

H. C 449, Syed Abdul Hassan, who was in charge S. H. O., along with 8 P. C s, was on bandobust duty with the procession

After reaching the Darga at about 6.30 p. m., the procession resumed its return journey after an interval of more than one hour through the same route. When the procession reached a spot at a distance of about one furlong from the local Jamma Masjid at about 9.00 p. m., the S. H. O in charge of the bandobust party got information of some trouble brewing in the mosque. Some people approached him and informed him that music should not be played when the procession passed before the mosque. Meanwhile, the S. B. H. C. 253, Sharfuddin secured information that no one collected for the prayers and that the prayer time was also over.

When the procession was within 50 to 60 yards of the mosque, the S. H. O. in charge of the bandobust party, to reassure himself, entered the mosque and found a large number of youngsters of the Muslim community assembled within the premises of the mosque. He tried to admonish the people assembled there & cleared them off from out of the rear open gates which open into an exclusively Muslim residential area. He returned to guide the procession through the street. When the procession approached the main

gate of Jamma Masjid, a large number of people with sticks came out of the mosque suddenly and demanded that music should be stopped While the S H O. was trying to prevent a clash, the Muslim group assembled in the mosque started to pelt stones at the procession, having gained advantageous positions over the house-tops and abandoned tenements adjacent to the mosque This caused a complete confusion and led to the breaking up of the procession in all directions and into the by-lanes The clash resulted in injuries to some of the processionists and also to I. H C. and two P Cs The violent Muslims also damaged 8 of the bullock carts which were abandoned by the processionists After the tumultous scene, the Muslims are said to have withdrawn to their Mohalla behind the mosque and the Hindu residents of the area were disturbed by the sudden developments.

When the S. H O in charge found that overwhelming numbers of both communites wild with excitement and the situation was uncontrollable he deputed a special messsenger, P C 425, Nazir, with instructions to inform C I or S I, Zahirabad for necessary action But as both of them were reported to be out of headquarters, the C I having left for Momimpet Police station of Hyderabad district for a border meeting on 10—6—60, and the latter having gone out of headquarters on other duty, the messenger proceeded to Sangareddy, the District headquarters for giving the information to the D. S. P.

At about 2.00 a. m., when Sri Shankerlal, a local elder of Hindu community and a Municipal Councillor, tried to persuade the groups to disperse, the Muslims of the locality rushed out of mosque and attacked him and ran in different parts of the town in groups shouting slogans. The groups of Muslims who dispersed thus attacked the houses in different localities causing damage to the doors by pelting stones, breaking of the utensils, damaging Motes of the well etc, belonging to Hindu community. They also attacked the inmates in the houses and caused injuries to Harijans and Rajputs with sticks etc.

The D. S. P., Sangareddy on getting information about this at 1.30 a. m. on 10—6—60 through P. C. 425, rushed to the scene with D. A. R. force, and reaching Kohir at about 3.30 a. m., he took charge of the situation. The Collector, Medak, who was camping at Zahirabad, reached the scene at about 11.00 a. m. the same day. The C. I. of Police, Zahirabad, also reached Kohir by about 9.00 a. m. having got information at Momimpet village. He

took steps to round up potential trouble-mongers belonging to the Muslim community. He detained altogether 57 persons under Section 151 Cr. P. C.

Out of 47 persons injured in the riot, 4 persons who received serious injuries were removed to Headquarters hospital, Sangareddy. The rest were treated at Kohir by the local Medical Officer. The Collector, Medak, on requisition, secured the services of another Doctor from Zahirabad and also Ambulance units on the same day.

On receipt of specific complaints from the victims of the various unlawful acts of the Muslim groups, cases have been registered on 10—6—60 and 11—6—60 and altogether 19 persons concerned with specific offences have been arrested and remanded to custody. As regards the principle offence of rioting before the mosque and causing hurt to persons and damage to properties, a case was registered by the police and the C. I. was instructed to investigate it.

Steps were taken to maintain peace by posting pickets and organising mobile patrolling round the clock in this entire village. The force deployed for this purpose was 3 platoons in all — one from the S. A. R., C P L., and the other from the D. A. R. The Collector also promulgated orders under Section 144 Cr. P. C, till 16—6—60

On obtaining proposals from the Collector, Medak, an amount of Rs. 3,318.50 nP was sanctioned in G. O. Ms. No. 894, G. A.-General A) dated 22-6-60 towards distress relief and compensation to the persons who received injuries and suffered loss of belongings etc. during the rioting at Kohir on 9—6—60. The discretion of paying the amount to the affected persons was given to the Collector.

The situation is under control and no further incidents have since taken place.

శ్రీ వి. నరసింగరావు – 1947 సంవత్సరంకి పూర్వం మూస్లిం ఎదుటి వాయిస్యం వాయించుకోంటూ పోకూడదని, ఆర్డర్స్, రూల్సు ఉన్నాయి కొన్ని గజాలముందే వాయిద్యాలు ఆపవలెనని ఆర్డర్స్ ఉండినవి తర్వాత–మిలిటరీ గవర్నమెంటు వచ్చిన తర్వాత ఆ రూల్సు, ఆ రెగ్యులేషన్స్ అన్నీ కేన్సిల్ చేసినారు ఇప్పుడు వాయించుకోంటూ పోవచ్చును పేర్యర్స్ జరిగినప్పుడ మాత్రం వాయించకూడదని లోకల్ అండర్ స్టాండింగ్ పరికారం జరుపుకోంటున్నారు. అక్కడ ఆ సమయంలో ప్రేయర్స్ జరగటం లేదు ఇంకొక విషయ మేమిటంటే–

"As regards the statement made by the Member in the Notic that it was the Razakars, who indulged in the rioting and carrie out the assault on persons and damage to properties and that ha ving opened the branches of the organisations in many taluks, th Pres.dent of the Ittehadul-Muslimin has declared that they want t reach the goal of Khasim Razvi, the enquiries revealed that there is no evidence that the Razakars were behind the incident. The local Muslims are reported to have refuted the statement of the Ge neral Secretary of the Anjuman-e-Ittehadul Muslimin, Hyderabad that the Aryasamajists were responsible for the communal trouble Some unsocial elements among the local Muslims appear to have been responsible for the incident. It is also revealed that no such statement that the Razakars want to reach the goal of Razvi is reported to have been made by the President of the Ittehadul Muslimin.

As regards the opening of branches at all Taluks, it is stated that the Ittehadul Muslimin has branches, outside the Hyderabad City, only in Mahabubnagar and Shadnagar in Mahabubnagar district.

In the circumstances stated above, the allegations made by the Member in the notice of motion do not seem to be correct."

Thank You, Sir.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE

The Annual Reports on the working and affairs of the Hyderabad Pictures Ltd.

*The Chief Minister (Shri D. Sanjivayya): Sir, I beg to lay on the Table the Annual Reports on the working and affairs of the Hyderabad

Pictures Ltd , the Audit Report and the comments upon or supplement to the Audit Report made by the Comptroller and Auditor General of India, thereto, for the periods from 1-1-1956 to 31-12-1956 and 1-1-1957 to 31-12-1957 respectively, in compliance with Section 639(2) of the Companies Act, 1956

Mr Speaker:-Paper laid on the Table

(శ్రీ వి రాజగోపాలనాయుడు (తవనంపల్లి)— Copies library లో పెట్టే వాము అన్నారు. అవి Members కు ఇవ్వడం అనేది ఏమైన ఉన్నదా ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఎక్కువగా తీసుకువస్తే Members కు ఇస్తారు. లేక పోతే ఒక డజను కాపీలు library లో పెడతారు వైగా అంగ Important కాదు సాధారణంగా library లో పెడతారు

Leave of absence to Sri S Kasi Reddi, M.L.A.

**Sri G. Yellamanda Reddy (Kanigiri)* -Sir, I beg to move: "That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, Sri S. Kasi Reddy, Member, Andhra Pradesh Legislative Assembly may be granted leave of absence for the present meeting of the Assembly as he is on foreign tour".

Mr Speaker :- Motion moved

(Pause)

Mr. Speaker:- The question is:

"That under Rule 265 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, Sri S. Kasi Reddy, Member, Andhra Pradesh Legislative Assembly may be granted leave of absence for the present meeting of the Assembly as he is on foreign tour".

The motion was adopted. Leave granted.

GOVERNMENT BILL

The Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 (as reported by the Joint Select Committee)

*మిస్టర్ స్పీకర్ :— ఏదైనా opposition party కాకపోతే 45 నిమిషాలు, మంత్రిగారికి 45 నిమిషాలు ఉన్నవి 1½ hours Voting పెట్టడానికి మాకు ఈ లోపల ఇవ్వాలి మిగతది Members మాట్లాడవచ్చు.

श्री वि रामचद्रराव (आसफनगर) - अध्यक्ष महाराज। आज जो बिल हमारे सामने प्रस्तुत है उसने बहुत से दिलचस्प नजारे हमारे सामने पेश किये। एक तरफ तो स्वतत्र पार्टी की गरजना और दूसरी तरफ कम्युनिस्ट भाइयों की ललकार। बीच मे हमारी सरकार तमाशा देखते हुए बैठी है। इस बिल पर स्वतत्र पार्टी का विरोध इस लिये है कि यह बिल राइट टु प्रापर्टी (Right to Property) पर एक तरह का परिहार है, एक तरह का एटेक (Attack) है। इस लिये वे विरोध करते है। वैसे ही कम्युनिस्ट पार्टी के भाई जो यह विश्वास रखते है कि जब तक बडे बडे भूस्वामियो के पास मे जमीन नही छीनी जायेगी तब तक देश और राष्ट्र का प्रगति नही होगी और यह बिल उनके इस विश्वास को पूरा नही करता इस लिये वह इसका विरोध करते है। मैं भी इस बिल का विरोध करता हूँ। लेकिन मेरे कारण बिलकुल अलग है। एक तो इस लिये कि हमारा सरकार न तो खुद अपने लिये सिनसियर (Sincere) है और न जनता के लिये ही सिनसियर है। इस रिमार्क पर मुझे माफ करना लेकिन यह एक हकीकत है। सरकार अपने लिये इस लिये सिनसियर नही है कि उसने नागपूर के कांग्रेस अधिवेशन मे एग्रेरियन आरगनाइजेशनल पॅटर्न (Agrarion organisational pattern) का जो प्रस्ताव स्वीकृत किया था इस प्रस्ताव के अनुसार तीन बाते लेते हुई थीं। एक तो यह कि खेती सबध जो मध्यवृत्ति है उनका अत हो। उनको १९५९ तक खत्म किया जाये। दूसरा यह कि लैंड होल्डिंग्स (Land holdings) पर सीलिंग्स (Ceilings) किया (fix) हो। और तीसरा निर्णय सहकारी खेती पद्धती के सबध मे था। इन मे से जितने अश मे भी हमारी सरकार सिनसियर है ऐसा मैं नही समझता। क्योंकि लैंड होल्डिंग्स पर सीलिंग्स लगाने का जो प्रश्न है अगर वह उसपर सिनसियर होती तो आज हमारे सामने ऐसा बिल पेश नही करती। इस बिल मे जितने बडे बडे जमीनदार या भूस्वामी है उन्हे किसी न किसी बहाने एक्जम्पशन्स (exemptions) के द्वारा, किसी न किसी होले हवाले से जमीन रखने का मौका दिया गया है। और यह कोशिश की गयी है कि कुछ ही लोगों के हाथ मे जो कानसेन्ट्रेशन आफ लैन्ड है उसका एजबस किया जाये और लैन्ड लोगों के हाथ मे कानसेन्ट्रेट (Concentrate) होती चली जाये। इस लिये मै यह बात साफ साफ खडे से कहना चाहता हूँ कि कांग्रेस ने जो निर्णय किया था उसके बारे मे भी यह सिनसियर नही है। जनता के बारे मे भी यह सिनसियर नही है क्योंकि उसने लोगों से यह वादा किया था कि वह एक उपयोगी बिल हमारे सामने पेश करेगी। लेकिन ऐसा बिल पेश नही हुआ। इस लिये मेरा इस बिल पर विरोध है। हमारे रेवेन्यू मिनिस्टर साहब के जो विचार लैन्ड रिफार्म के बारे मे है वह हम सब लोग अच्छी तरह से जानते है। सहकारी खेती पर उनका विरोध १९५१ से ही रहा है। १९५९ मे हमने यह प्रयत्न किया था कि बडे पैमाने पर सहकारी खेती सचालित की जाये। हमने इस उद्देश को मानते हुए एक सस्था स्थापित की थी जिसके पास लगभग २२८ खानदान थे और जिसके पास १५०० एकर जमीन थी। और बडे पैमाने पर सुचारु रूप से हम यह व्यवस्था चलाते रहे। इसको लिये बाद मे हमारे रेवेन्यू मिनिस्टर साहब ने कुलदीप को कांग्रेस की यह सब पर कायम है और यह कहने की मुझे जरूरत नही। कहने का तात्पर्य यह है कि इस बिल

का जो मकसद बतलाया जाता है कि हम १९५९ तक लेन्ड रिफार्म्स लाये है और इसके लियें एगजाइटी (anxiety) बतलाई जाती है उसके फल स्वरूप ऐसी कोई बात स्पष्ट नही है। न तो उधर स्वतन्त्र पार्टी की नीति प्रतिपादित करने वाला को यह बिल सतुष्ट कर सकता हैं और न हमारे कम्युनिस्ट भाइयो को यह बिल खुश कर सकता हैं। मैं गवर्नमेंट से यह खुले तौर पर पूछना चाहता हू कि वह या तो अपने आप को इतमेनान दिलाले या स्वतन्त्र पार्टी के विचारो को पूरा करे या कम्युनिस्ट भाइयो की इच्छा पूरी करे। यह बीच की पालिसी का आपका बिल किसी को सतृप्त नही कर सकता। आज हमारे देश की कुल सख्या का ७० फीसद खेती बाडी के काम मे लगा हुआ है। और यह सख्या दिन प्रति दिन बढती जा रही है इसके स्टेटिसटिक्स मौजूद है। १८७२ में खेती बाडी मे लगे हुए लोगो की सख्या लग भग ६५ प्रतिशत थी। किन्तु १९९१ के स्टेटिसटिक्स से मालूम होता है कि इस समय ७० प्रतिशत लोग खेती बाडी के काम मे लगे हुए है। कहने का मतलब यह है कि इतनी अधिक जन सख्या एक ही काम मे लगी हुई है और यह लोग किन ही कारणो की बिना पर इसी व्यवसाय मे लगे रहना चाहते हैं। हमारा इतना बडा मेन पावर (Man power) एक ही क्षेत्र मे लगे रहना चाहता है। स्वतन्त्र पार्टी की पॉलिसी बनाने वाले यह कहते हैं कि क्यों हमारा इतना बडा मेन पावर एक ही क्षेत्र मे केन्द्रित रहे क्योंकि आज इसी के कारण बैलेन्स्ड प्रोग्रेस (balanced progress) नहीं हो रहा है। यू के. (U.K.) मे ५ प्रतिशत लोग खेती मे लगे है इसी लिये वहाँ बैलेन्स्ड प्रोग्रेस हो रहा है। अब जो इतनी बडी जन सख्या खेती के काम मे लगी हुई है यदि उसमें से एक भाग को कम कर दिया जाये तो हम इस मेन पावर को किसी और क्षेत्र मे उपयोगी ढंग से लगा सकते हैं। यह लेन्ड रिफार्म्स की समस्या सीलिंग्स लगाने से हल नहीं हो सकती। हमारे पास जो ८८ प्रतिशत कलटिवेबल वेस्ट (Cultivable waste) है उसको रीक्लेम (Reclaim) करके या आचार्य विनोबाजी का जो भूदान यज्ञ है उसके द्वारा हम सतृप्त नहीं हो सकते बल्कि कोशिश इस बात की की जानी चाहिये कि खेती मे हमारा जो इतना मेन पावर लगा हुआ है उसको इन्डस्ट्रीज (industries) मे लगाया जाये तो अच्छा होगा। इस तरहके विचार स्वतन्त्र पार्टीके लोगो ने यहा तो नहीं बल्कि प्राइवेट भाषणमे और मुझसे बात चीत में कहा। मैं यह तो नहीं कह सकता कि इस विचार मे कोई महत्व नहीं है। दस मे भी फोर्स है। कुछ भी हो आपको जनता के लियें एक उपयोगी बिल लाना चाहिये था, एक ऐसा लेजिसलेशन लाना चाहिये था जिस से अधिक जनता को लाभ हो। किन्तु चूकि नागपूर कांग्रेस अधिवेशन मे १९५२ तक इस प्रकार का लेजिसलेशन लाना अनिवार्य करार दिया गया है इस लिये हम आज यह बिल पास करदेगे। यदि आपका यह मकसद है तो आप इस मकसद मे सफल तो हो जायेगे किन्तु इससे जनता का कोई हित नहीं होगा। किसी को खुशी नहीं होगी। मैं इतना कह देना चाहता हूँ कि यह बिल किसी के लिये फायदामन्द नहीं है। इस बिल के मुख्य अग तीन है। एक तो यह कि फैमिली होल्डिंग (Family holding) और सीलिंग का एरिया निश्चय किया गया है। दूसरा कामपेनजेशन (Compensation) है और तीसरा एडमिनिस्ट्रेशन। इस में कुछ एडमिनिस्ट्रेटिव क्लासेस (Administrative clauses) भी है। इनको देखने से यह बात तो स्पष्ट मालूम होती है कि जितने रेवेन्यू आफीसर्स है

उन्हे डिक्लरेशन देने के बहाने या नही दिये है इस बहाने या लेन्ड फला केटिगरी (Category) की है यह तय करने के बहाने बहुत अच्छा मौका दिया गया है कि वह काफी पैसा बनाये। इस तरह यह बिल किसी को सन्तुष्ट करने वाला नही है। यह केवल एक दिखावे के लिये है, यह जनता के आँखो मे धूल झोकना है इस लिये मै इस बिल का विरोध करता हू।

*శ్రీ ప్రగడ కోడయ్య (పీరాల) – అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు ద్వారా ప్రభుత్వం ఏ ప్రజలకు ఏ భూములు ఇవ్వాలనే అభిప్రాయం చాలా ప్రబలంగా ఉండేది మనం, యీ బిల్లును ఎంత్ర శాసనంగా రూపొందించినా, ఒక్కొ వ్యక్తి ఒక్కొ వేదవానికి కూడ ఒక్కొ సెంటు భూమి అయినా ఉన్నట్టు లేదు. మరి, ఎందుకు యీ విధంగా, యీ బిల్లును రూపొందించడం జరిగింది అన్నప్పుడు వ్యవసాయోత్పత్తికి దెబ్బతగలకుండా ఉండాలివ్వారు నిజంగా, యీ ప్రధానమైన సూత్రాన్ని అందరూ అంగీకరించాలి. అట్లా అంగీకరించాలన్నప్పుడు ఒక ప్రధాన సిద్ధాంతాన్ని కూడ ప్రభుత్వంవారు పొందుపరచవలసియుండేది. అదేమంటే వ్యవసాయంమీద ఆధారపడినటువంటి రైతులంతా ఒక తెగ, వ్యవసాయానికి తోడు ఇతర వృత్తులు, ఉద్యోగాలు చేస్తున్నవారు, లాభసాటి ఆర్జన చెస్తున్నవారు వుంటే వారిని మంచి చెడుగా ఎరిగరగించి యుండవలసినది. రైతుక ఫామిలీ హోల్డింగుకు నాలుగున్నర రెట్లు సీలింగు నిర్ణయించారు వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన రైతుకు నాలుగున్నర రెట్లు నిర్ణయించి, వ్యవసాయంతో పాటు ఇతర విధాలుగా ఆర్జన చేసేవారికి కూడ అదే పరిమితిని నిర్ణయించారు. ఏ రెవిన్యూ సెక్రటరీగానో, లేక ఏ రెవిన్యూ బోర్డులోనో మెంబరుగానో, లేక పోతే అసెంబ్లీ సెక్రటరీగానో, లేక తహశీల్దారుగానో ఉంటూ, లేదా ఒక ఫ్యాక్టరీ నడుపుతూ, లేక హోటల్ నడుపుతూ, లాభసాటి ఆర్జనలు ఇస్తూ భూమి వున్న వారు ఉన్నారా, లేదా అనేది చూడాలి వ్యవసాయానికి తోడు ఇతర విధాల లాభసాటి ఆర్జన చేస్తున్నవారికి రైతుకు నిర్ణయించిన సీలింగు పరిమితిలో వాలు గవవంతే సీలింగు పరిమితిగా నిర్ణయించాలి. ఈ ప్రధాన సిద్ధాంతాన్ని...

మిస్టర్ స్పీకర్ :– ఉద్యోగం మానినవాడు మళ్ళా ఎక్కువ నిర్ణయిస్తారా'

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :– అట్లా యీనాడు ఎవ్వరూ మానరు మాసాలకి ఎవరికీ లేదు. 55 సంవత్సరములు వచ్చేలోపున డిస్మిస్ చేసి, బయటకు పెట్టడం జరిగితే తప్ప ఎవరూ బయటకు పోరు

మిస్టర్ స్పీకర్ :– మీరు జనరల్‌గా మాట్లాడాలి కాని 50 ఏండ్లవాళ్ళ ఉంటారు, 10 ఏండ్లవారు వుంటారు మీ సంగతి ఏమవుతుంది ?

శ్రీ ప్రగడ కోటయ్య :– నేను జనరల్‌గానే మాట్లాడుతున్నాను, లున్నవారు రెండు తెగలుగా ఉన్నారనేది నా అభిప్రాయం, భూమిమీదనే

పడినవారిది ఒక తెగ. వ్యవసాయానికి తోడు ఇతర విధాల ఆదాయాలు సంపాదిస్తున్నవారిది మరొక తెగ ఇతర విధాల ఆదాయాలు సంపాదించుతున్నవారికి రైతుకు ప్రత్యేకించిన సీలింగు పరిమితితో నాలుగవ వంతే పరిమితిగా పెట్టాలి, అట్లూ వేసినట్లయితే దేశంలో భూమి పంపిణీ అనేది సక్రమంగా జరిగి, సాంఘిక న్యాయం జరిగిందని చెప్పడానికి అవకాశం ఉంటుంది తప్పితే వ్యవసాయం మీద ఆధారపడిన వారితో సమానంగా ఇతర వృత్తుల ద్వారా ఆదాయాలు తిస్తున్న వారిని కూడ చూచినప్పుడు కాదు భూమి పెట్టుకొని, ఉద్యోగాలు చేస్తూ, వ్యాపారాలు చేస్తూ, ఫ్యాక్టరీలు పడుపుతూ, బస్సులు పడుపుతూ వేలకొలదీ, లక్షల కొలదీ ఆర్జిస్తున్నటువంటి వారిని కూడ నాగలి పట్టుకుని దున్నే సామాన్యరైతుతో సమానంగా చూడడం సాంఘిక న్యాయానికి విరుద్ధమనే విషయాన్ని నేను చాల స్పష్టంగా చెప్పగలుగుతున్నాను ఈనాడు సీలింగు పెరిగిందనే అభిప్రాయం నాకు లేదు. భూమిమీద ఆధారపడిన రైతుకు రెండు అరకల భూమియైనా ఉండవలసినదే అరక అంటే 24 ఎకరముల భూమి అందువల్ల రెండు అరకలైనా భూమి మీద ఆధారపడిన రైతుకు ఉంచవలెను అంతేకాని, వ్యవసాయం మొహము పెలియకుండా, పిల్లముల పరిస్థితి తెలియకుండా ఉస్తీలంచేసి ఇతరవిధాల ఆర్జిస్తున్నవారి ఆస్తులను మాత్రం రైతుకు వీలు ఎకరములకు సీలింగు పరిమితిచేస్తే, 12 ఎకరములు మాత్రమే పరిమితి చేసినట్లయితే తప్పనిసరిగా కావలసినంత భూమి మిగులుతుంది, వ్యవసాయకూలీలకు కో-ఆపరేటివ్ ఫారములను ఏర్పాటు చేయవచ్చును లేకపోతే జాయింట్ కో-ఆపరేటివ్స్ ఏర్పాటు చేయవచ్చును. ఏ రైతూ లేనే ఇటువంటివి ఏర్పాటు చేసిననాడే గ్రామాలలో ఉన్న వేదే జనాభాకి కొంత భూమి ప్రసాదం చేయడం సాధ్యపడుతుందనేది నా స్పష్టమైన అభిప్రాయం. ఈ విషయాన్ని నా సాధ్యరూపంలో కూడ ప్రభుత్వానికి నివేదించడం జరిగింది. అయితే, మాజీ వెంకటసుబ్బారెడ్డి జాయింట్ సెలక్ట్ కమిటీవారు పరిశీలించారో వారికి తెలియదు. ఈనాడు సాంఘిక న్యాయమంత్రి ఈ బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నాము. మూడున్నర్ర కోట్ల తెలుగువారి 60 లక్షలమంది హరిజనులకు చెప్పుకుంటున్నాము. మూడున్నర కోట్లు ప్రజలకు పెట్టాలనిచెప్పలో ఆశాభంగం లేదు. ఏకాభిప్రాయం చేస్తున్నప్పుడు, మనం ఎంతో ప్రజాస్వామ్యయుతంగా ఉన్నది. అయితే, సాధ్యం కాకపోవడం, పెద్దమనుషుల అభిప్రాయాలు ఈ రోజున కూడ ఉండాలని కాదు లేదు. కాలానుగుణంగా, పరిస్థితి మలుపులు తిరుగుతూవుంటే, ఉన్న వాతావరణాన్నిబట్టి ఆలోచనలు మారుతూ ఉండడమనేది సహజము. అందువల్ల భూమి నిజంగా ఎవరికి ఎంతవుండాలి అనే విషయంగా ఇప్పటికి చెప్పే పరిమితి ఎంతగా భూసంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టవలసినదీ, సీలింగు నిర్ణయించడం చాల విపరీతంగా ఉన్నది. అది వేదవాక్కుకి అవమానమంటూ ఒకరోజు ఉన్నది అన్న అభిప్రాయంతో నేను ఏకీభవించడం లేదు. కాని భూమిమీద ఎవరు ఆధారపడివారిని, భూమిలేనివారు ఇవరి వృత్తుల మీద బ్రతుకు ఆర్జిస్తున్నవారు

వారిని ఒకేతె క్రింద ఉంచుకట్టడమును నేను పీ్ర అ్యతిరేకమును తెలుపుతూ ఉన్నాను ఈ విషయాన్ని ప్రభుత్వం ఎప్పటినుంచో పరిశీలించాలి ఎకరాలకు సంబంధించి చెప్పారు ఎకరములుగా భూమిని లెక్కపైచేశారు వాస్తవమే అయితే ఈ తరాల నిర్ణయం ఎప్పుడు జరిగింది ఇవి, ఈకేళ ఇరిగినవి కావు ఆంధ్రదు ంచంధించిన 11 జిల్లాలలో తరాల నిర్ణయం ఎప్పుడో జరిగింది పూర్వం 'డి' తరంగాలో, 'ఎఫ్' తరంగాలో, 'ఇ' తరంగాలో నిర్ణయించి మాగాణి ఉన్నటు కన్నటు కృష్ణా డెల్టా రావడంవల్లను, గోదావరి డెల్టా రావడంవల్లను అనేక ప్రాజెక్టులు తమిలోనికి రావడంవల్లను తప్పకుండా మారుతాయి, అట్లాగే ఉండవు ఎకరము ఎకరుగా వడివున్న భూములు ఊహాము సేద్యానికి వచ్చాయి సేద్యానికి ఎంచుకొని భూములు బంగారపు భూములైనాయి దీనినిబట్టి, తరాల నిర్ణయమును మార్చ వలసిన అవసరం ఉన్నదా, లేదా అనేది ప్రభుత్వమే పరిశీలించాలి ఇష్టమములలో పున్న తరాలను ఆధారంగా తీసుకోకూడదు వాటిని రివైజ్ చేయవలసిన అవసరం ఉన్నది ప్లేన్ ఇరిగేషన్, లిఫ్ట్ ఇరిగేషను అని ఉన్నాయి వీటిక్రింది భూములు వేరువేరు చెలుగుగా ఉంటాయి స్పెషల్ చానల్స్ ఉన్నాయి వీటినిబట్టి, భూనా రాన్ని బట్టి తరాల నిర్ణయం జరిగివుంటుందని నా అభిప్రాయం ప్రకారం పూర్వం ఉన్న పద్ధతిగానే సుండర అంచువద్ద, ప్రస్తుతం నిర్ణయించిన తరాలను ఆధారం చేసుకొని సీలింగ్ చట్టం చెయికూడదు మనదేశంలో, నిటివనరులలో వచ్చిన అభివృద్ధి నేపథ్యంలో సాగించిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని భూమి తరాలను రివైజ్ చేయవలసిన అవసరంవున్నది, రివైజ్ చేసిన ఎకరములను బట్టి సీలింగును తిరిగి నిర్ణయించవలసిన అవసరమున్నదని ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను దీనిని కూడ ప్రభుత్వం పరిశీలించాలి కౌలుదారి చట్టమునకు సంబంధించినంత వరకు ఒక్క ఫామిలీ హోల్డింగు ఉన్నవారికి కౌలుదారీ చట్టము నుండి పూర్తిగా మినహాయించవలసినదేతప్ప వారికి కూడ కౌలుదారీ చట్టములోని అన్ని షరతులను వర్తింపజేయకూడదు, దీనివల్ల, చాల చిక్కులు, శ్రమలూ వచ్చే పరిస్థితివున్నది, కౌలుదారీ చట్టమునకు సంబంధించిన యథావత్తు ప్రొవిజన్స్ మిందికూడ ఫామిలీ హోల్డింగు వున్నటువంటివారిని మినహాయించాలనే విషయాన్ని కూడ తెలియజేస్తూ నేను సెలవు తీసుకొంటున్నాను.

*శ్రీ పి. శంకరరెడ్డి (ముధోలు): ఉపసభాధ్యక్ష, నేను యీ భూసంస్కరణల బిల్లును బలపరుస్తున్నాను. చిన్నప్పుడు మా నాయనగారు, గోదావరినది చాల పవిత్రమైనది, పరమపవిత్రమైనది, దానిని మనం గౌరవించాలి నమస్కరించాలి అని చెబుతూ ఉండేవారు. గోదావరినదిని ఒక దేవతాస్వరూపంగా భావించాలి అనేవారు. ఆ మాదిరిగా యీ బిల్లు తీసుకుని ఉన్నారని అందువల్ల నేను దీనిని బలపరుస్తున్నాను ఎకరాలలో ఎప్పటినుంచో నేను గోదావరినదిని చెప్పినాను,

గోదావరినీరు శుభ్రముగాలేదు, నీటిలో మట్టి, కుళ్ళు కొట్టుకు వస్తోంది నేనా నీటిని చూచి, స్నానం చేయకుండా వెనుకకు మళ్ళాను స్నానం చేయకుండా వెనక్కు వెళ్ళిపోతావేమని మా నాయనగారు అడిగారు నీవు చెప్పినట్లుగా నదిని గౌరవించి నమస్కారం చేశాను కాని నేను యీ నీటిలో స్నానం చేసినట్లయితే జబ్బు పడతాను అందుచేత వెనక్కు మళ్ళినాను అనిచెప్పాను. వర్షాకాలం సమీపించిన నదివలెనే ఉన్నది యీ బిల్లుకూడ. గోదావరినదిని చేవతారాపంగా భావించి నమస్కారం చేయాలి ఆ విధంగానే దీనిని కూడ దూరము నుంచి బలపరుస్తూ ఇందులోవున్న కుళ్ళును తొలగించడానికి సూచనలు చేయదలుచుకున్నాను కుళ్ళును తొలగించినట్లయితే చలికాలం వచ్చినప్పుడు స్నానంచేయడానికి ఉపయోగపడే గోదావరి నదివలె యిదికూడ శుభ్రంగా వుంటుంది

తెలంగాణాలో అమలుచేసిన చట్టమునకు, యీ బిల్లుకు తేడా కనబడుట లేదు శ్రీ కె ఎల్ నరసింహారావుగారు ఇది తెలంగాణాలో వున్నట్లుగావుంచినా సరిపోయేదేమోనన్నారు కాని, నాకు ఇందులో తేడా కనబడుటలేదు భూమి తరగతులలో కొంతా తేడా ఉన్నది తప్ప హోల్డింగు మాత్రం సమానంగానే ఉన్నది. ఏమీ తారుమారు కాలేదు. తెలంగాణా చట్టములో మామిడిచెట్లు జామిచెట్లు, మున్నగువాటిని మినహాయించారు. మరి, ఆ చట్టమును ఒప్పుకున్న వ్యక్తి యీ బిల్లును బహిష్కరించవలసిన అవసరం ఎందుకు వచ్చిందో నాకు తెలియడంలేదు. మినహాయింపులు ఎందుకు చేశారో నాకు స్పష్టంగా తెలియలేదు. పశువుల మేత కొఱకు భూమిలో మూడవవంతు ఉండవచ్చునన్నారు. అదే మాదిరిగా, ఫలవృక్షాలకు సంబంధించికూడ సీలింగు పెట్టినట్లయితే అపోహలు అనుమానాలు ఉండవని నా అభిప్రాయం మినహాయింపుల సందర్భంలో భూమిగల పారు రెవిన్యూఅధికారి దగ్గరకు లిఖితపూర్వకంగా పంపాలని అన్నారు. కాంపాక్ట్ బ్లాకు అన్నారు. అదికూడ స్పష్టంగా లేదు. 5, 6 చోట్ల తోటలువుంటే మినహాయింపులోనికి రాదని వున్నది అయితే, ఒకే చోటనే వుండాలా ? వేరువేరు గ్రామాలలో ఒకచోట 50 ఎకరాల తోట, మరొక గ్రామములో 100 ఎకరాల తోట, మరొకచోట 200 ఎకరాల తోట వుంటే, డివిజనల్ ఆఫీసరు దగ్గరకు లెక్కలు పంపటప్పుడు అంతా ఒకచోటనే ఉన్నదనిచెప్పి మినహాయింపు పొందడానికి వీలున్నది. ఇది చాల చమత్కారముగా వున్నది. ఉత్తరాన వది ఎకరముల మామిడితోట, దక్షిణాన 100 ఎకరముల తోట వుంటే ఇది కాంపాక్ట్‌గా లేదు కాబట్టి వీరికి మినహాయింపు రాదేమోనని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. ఏ రకము భూమి ఎంత ఎకరములు ఉండాలి పశువులకొరకు మేత అందులో మూడవ వంతు భూమి మినహాయించారు. సీలింగు పరిధిలోనే మూడవ వంతు భూమి పశువుల మేతకొరకు ఉండాలనేది కొంచెం గందరగోళముగా వున్నది. దీనినిగూర్చి

పశువుల మేతకొరకు 100 ఎకరాల భూమి ఉంచుకోడానికి, కొనుక్కోడానికి కూడ అవకాశం ఉంటుంది సీలింగుదాటి కాళిగా వున్న భూమి సాగుచేసుకోడానికి అవకాశం లేదని యిందులో వున్నది ఒకేరకమైన భూమి 18 ఎకరాలు ఒకచోట వుంటే, కొంత భూమిని సాగుచేస్తూ మిగిలినది ఏకారణంచేతనో సాగు చేయకుండా పశువుల మేతకు ఉంచుకుంటూ వుంటే, యీనాడు దానిని సాగు చేసుకోడానికి యీ బిల్లు అడ్డం వస్తుంది. 27 ఎకరాలను సీలింగుగా పెట్టినామంటే, ఏదో ఒకేచోట 27 ఎకరాలువుంటే దానిని ఒకరు సాగులోనికి తెచ్చి సాగు చేసుకుంటూ వుండ వచ్చును మరొకరు 18 ఎకరాలను మాత్రమే సాగులోనికితెచ్చి 9 ఎకరాలను బాడవ పెట్టుకోవచ్చును 27 ఎకరాలున్నరైతు సంపూర్ణంగా సీలింగు వున్నప్పటికి 100 ఎకరాలనుకూడా పశువులకొరకు వుంచుకోడానికి వీలున్నది. సీలింగు లోపలనే పశువులను మేపుకోడానికి కూడా అవకాశం ఉంచాలని నా అభిప్రాయం. మినహాయింపులవల్ల కలిగేలాభం చిన్న చిన్న రైతులకు అంటే అవకాశం లేదు. Compact area గా ఒకే చోట భూమి ఉన్నట్లయితే మినహాయింపులవల్ల మేలు కలుగుతుంది చిన్నచిన్న రైతులు 5, 10 సెంట్ల లోపల ఏమైనాతోటలు వేసుకుంటే మినహాయింపు లవల్ల కలిగే ప్రయోజనం రామి మినహాయింపులనే వాటికి కూడా ఒక సీలింగు ఉంచాలని అభిప్రాయపడుతున్నాను 5 గురు వ్యక్తులు వుంటే ఒక కుటుంబం అని అన్నారు అందుకు పైన ఒకరు వున్నా, చిన్న పిల్లవాడున్నా, ఒక్కొక్కరికి ఒక సీలింగు వస్తుందని అన్నారు. చిన్న పిల్లలంటే తొట్టెలో ఊగులాడే పిల్లలన్నమాట అయిదుగురు పెద్ద మనుష్యులకు $4\frac{1}{2}$ హోల్డింగ్సు మాత్రమే వస్తోంది. తొట్టెలో ఊగులాడే 5గురు పిల్లలున్నవారికి 5 హోల్డింగ్సు వస్తున్నాయి అంటే, ఒక సగం హోల్డింగు ఎక్కువ వస్తోంది, ఇది సమంజసం కాదు అని నా అభిప్రాయం. ఎవరైనప్పటికి హోల్డింగ్సు తీసుకొనడంలో ఒకే పద్ధతిని అనుసరించాలని నాఅభిప్రాయం స్త్రీధనం విషయంలో ఇందులో చేసిన ఏర్పాటు చాలా చమత్కారంగా కనబడుతోంది. స్త్రీధనం పేరిట వేరే సీలింగు చేసుకునే అవకాశం ఇందులో కనబడుతోంది. తెలంగాణా లోపల ఎక్కువ ఉన్న భూమిని భార్యల పేరిట పట్టా చేయించారు. భర్త పేర కూడా ఉంటుంది. అందువల్ల రెండు కుటుంబ కమతాలభూములు ఉంచుకోడానికి ఈ చట్టంవల్ల అవకాశం కలుగుతోంది. స్త్రీధనం పాకుండా $4\frac{1}{2}$ హోల్డింగులను ఉంచుకునే అవకాశం కలుగుతున్నది. స్త్రీలకు ఒక హోల్డింగుఇచ్చి మిగతా భూమిని సీలింగులో చేర్చాలని చెబుతున్నాను. పశువులను మేపడానికి ఉపయోగించేభూమి 100 ఎకరాలుంటే, అదికాక మరొక 27 ఎకరాలు "ఏ" తరగతి భూమిని కొనుక్కొనే అవకాశం చట్టంలో కనబడుతోంది. భూమిని ఏ రకంగా డివలవ్ చేసుకుంటే ఆ రకంగా అనుకుంది కాని పుట్టుకతోనే పశువులను మేపే భూమి అని, సాగులోనికి వచ్చేభూమి అని ఉండదు. ఈనాడు పనికిరాని భూమి అనుకూడా భాగుచేసి పనిచేయడం చేస్తున్నాము. పల్ల ప్రాంతాలు, డొంకల్లో పంట

లకు కూడా మినహాయింపులు ఇచ్చినారు అరటి తోటలను ఫల వృక్షాలంటారా ఆహార పదార్థాలంటారా ? వరి పంటకు, జొన్న పంటకు ఖర్చులు పోయిన తరువాత లాభం చూస్కే ఉంటుంది అరటితోట వేశానంటే ఎకరానికి రెండు వేలు, మూడు వేలు ఆక్కువ లాభం ఉండదు అవి కూడా మినహాయింపు ఇస్తే, ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చే అవకాశం ఉన్నచోట మినహాయింపు, సామాన్యంగా ఆదాయం వచ్చే చోట సీలింగు పెడుతున్నామన్నమాట. ఫల వృక్షాలకు మినహాయింపు అన్నప్పుడు ఇపుడు వేసిన వృక్షాలా, ఇంతకుపూర్వం ఉంటూన్న వృక్షాలా అనేదికూడా స్పష్టం కావడంలేదు. నిజాంసాగరం ఏర్పాటు కాబడినపుడు గ్రామాలు మునిగిపోయిన పుడు కమీషన్ వారు కూర్చుని మునిగిపోయినట్లు ఉంటే చెట్టుఒక్కంటికి రు 10లు ఇస్తామని అంటే పల్లె పల్లె భూస్వాములు కమీషన్ వస్తుందని అర్ధరాత్రికి అర్ధ రాత్రే రెండు మూడు చెట్లను కొనడం మొదలు పెట్టి చెట్ల భూములు న్నాయని చెప్పగలం సంపాదించినారు. ఇన్ని సంవత్సరాల లోపల – 5,10 సంవత్సరాల లోపల వృక్షాలు గల భూములనికాని, షరతు, ఇందులో స్పష్టంగా లేదు ఫల వృక్షాలకు సంబంధించిన మినహాయింపుకు కూడా ఒక సీలింగు పరిమితి చేయాలని కోరుతున్నాను నేను చెప్పిన విషయాలను మంత్రిగారు గమనించాలని కోరుతున్నాను.

*శ్రీ తమ్మిరాజు (పిఠాపురం) – అధ్యక్షా, భూసంస్కరణల బిల్లును గురించి వ్యవసాయ మంత్రిగారు రెండుగంటలు చెప్పారు అధికారవికేంద్రీకరణ సంబంధించిన కొరకు భూసంస్కరణలను చెయ్యవలసి వచ్చిందని చెప్పారు అదికాక పేదలకు భూమి పంచిపెట్టాలి కనుక సంస్కరణ అవసరం అని ఈ బిల్లు తెచ్చామని చెప్పారు. అధికారవికేంద్రీకరణ అంటే పెద్దపెద్దగా భూములను చిన్న చిన్న తరగతులుగా చేసినంత మాత్రాన అధికారవికేంద్రీకరణ కాదని, భూమికి జలం అనేది ఒక పెద్ద అవసరమని, నీరు లేకుండా ఎక్కువపంట పండించలేమని, అందుచేత అధికారవికేంద్రీకరణ కావాలంటే చిన్న చిన్న ప్రాజెక్టులను ఎక్కువగా నిర్మించడం అవసరమని మునుపే చెప్తూ వచ్చాను. ఈ విధంగా నిర్మించడానికి ఎన్నో ప్రాజెక్టులున్నాయి. తక్కువ ఖర్చుతో అయ్యే ప్రాజెక్టులలో తూర్పుగోదావరి జిల్లాలోని పిఠాపురం ప్రాజెక్టు ఒకటి. దానివల్ల ఒకలక్ష ఎకరాలకు మేము నీరు ఇవ్వగలము. అలాంటి ప్రాజెక్టును నిర్మాణంచేస్తే వేలకు వేలు ఖర్చు అవుతుంది. అధికారవికేంద్రీకరణ అవుతుంది. అంతే కాని, పెద్దపెద్ద భూములను మిశ్రతరగతులుగా చేసినంతమాత్రాన ప్రయోజనంలేదు. Manure నిస్తాయి కేంద్రంలో చాలా ఎక్కువగా ఉంది. ఈ విషయం మన్ననపుడు మంత్రిగారు manure ఇస్తాయి చేయలేకపోతున్నామనే సమాధానం కూడా చెప్పారు. Manure లభించనపుడు అధికారవికేంద్రీకరణ కాకుండా పెద్దపెద్ద చేయడం ఎందుకు? ఇది చూస్తే నిండా మునిగినవాళ్ళకు చలి ఎరిగినట్లుంది. ఈ బిల్లులో

చూచినా ఆకుమళ్లుకు పిండి వేసుకోవాలంటే గుప్పెడు పిండి ఇచ్చే సావకాశం లేకుండా ఉన్నది అలాంటప్పుడు రైతు ఎరకంగా అధికాహారోత్పత్తి చేయగలుగుతాడు అనే సందేహం నాకు కూడా కలుగుతూంది అందువల్ల manure సరఫరా ఎక్కువగా చేసినప్పుడె అధికాహారోత్పత్తి వస్తుంది గాని ప్రణాళికలవల్ల, పెద్ద భూములను చిన్నతరహా భూములుగా విడదీయడంవల్ల ఎక్కువ ఆహారోత్పత్తి రాదని నా పెద్ద నమ్మకం చాలమంది మిత్రులు సహకార వ్యవసాయం గురించి ఘాటలాడారు ఒక రైతు వ్యవసాయం చేయడానికి పూనుకున్నప్పుడే ఆ శక్తితో ఎక్కువ పండించాలనే ఉద్దేశ్యముతో ఎక్కువగా కృషి చేసి అధికాహారోత్పత్తికి సహాయ పడతాడు. కాని సహకార వ్యవసాయంలో మెంబర్లుగా చెరి పదిమంది కలిసి గట్లు తీసివేసి వ్యవసాయం చేయడం అంటే "ఉమ్మడి గొడ్డె పుచ్చి చచ్చింది" అనే సామెత చెప్పినట్లు వుంటుంది వలుగురుతో కలిసి వ్యవసాయం చేయడానికి ఏ ఒక్క రైతు ఒప్పుకోడు. సొంతంగా వ్యవసాయంచేసి ఎక్కువ పండించి పంపాదిద్దామనే ఆశ ప్రతిఒక్క రైతుకీ ఉంటుంది గట్లు తీసివేసి పండిస్తే నష్టం రాదని ఎక్కువ పండించవచ్చునని పెద్దనాయకులు చెబుతున్నారు ఆ విధంగా చేస్తే పంటకు దెబ్బ తగులుతుంది ఏదో చెరువులోనైతే ఊడ్చి కరిచేసి పండించ వచ్చును గాని గట్లు తీసివేయడంవల్ల పంటకు చాలానష్టం కలుగుతుంది ఎక్కువ పండించాలంటే ఏ రైతుకారైతు కష్టపడి పండించాలి గవర్నమెంటు సహాయం చేయాలి తూర్పుగోదావరి జిల్లాలో చెలుకుకి మే నెలలో మళాగత్తు చేసుకోవలసి ఉంది. కాని గుప్పెడుపిండి కూడా లేదు సరఫరా చేయవలసినదని ప్రభుత్వాన్ని కోరడం కూడా జరిగింది. బీదలకు భూమి పంచిపెడదామని మంత్రి గారు తలపెచ్చారు ఈ బిల్లువల్ల ఒక ఎకరం కూడా పంచిపెడతారనే నమ్మకం నాకులేదు ఈ బిల్లు వస్తుందని అయిదేళ్ళనుంచి తర్జనభర్జనలు జరుగుతున్నవి. కూకామందులు పడవలసిన జాగ్రత్తలు పడినారు.

(Sri P Rajagopal Naidu in the Chair)

ఈ బిల్లువల్ల 400 ఎకరాలున్నవాళ్ళకి ఒక ఎకరం కూడా పట్టం కాదేమో అనుకుంటాను మధ్యతరగతి రైతులు మాత్రం ఇలాంటి బిల్లువల్ల ఎక్కువగా నలిగిపోతారని ప్రజలలో ఒక అందోళన ఉంది. ఇదివరకు మధ్యతరగతి రైతుకూడా వ్యవసాయంచేసి దానివల్ల అభివృద్ధి పొందేవాళ్లు ఎంతోమంది ఉన్నారు. ఈ బిల్లువల్ల అలాంటిది జరగడానికి వీలు లేకుండా పోయింది. ఏ రైతుకి దుమ్మకోడానికి భూమి దొరకడంలేదు. ఎందువల్ల దొరకడం లేదంటే ఏ రోజున ఏ బిల్లు వస్తుందో అనే భయాందోళనవల్ల జనమంతా విడుదల ఉత్తరం పుచ్చుకొని నెట్టేస్తున్నడం జరుగుతుంది. ఈ బిల్లు వల్ల మధ్యతరగతి రైతులు బాధపడుతున్నారు. పోటీకు మించి పోయిపులు ఉన్నడంవల్ల వందలకొలది ఎకరాలు పిలిస్తే కొనడానికి కూడా లేకుండాపోతు

చ్చాయి తోటలకు ఆదాయము ఎక్కే చారుడ్యం చాలా వుంది బచ్చాయి తోటలకు ఒక ఎకరానికి వచ్చే ఆదాయం మాగాణి ఎకరానికి ఎంత మాత్రం రాదు. అందువలన మినహాయించిన వంచలకోలది భూములు తోటల క్రింది ఉన్నవి వాటిని సంక్కరించి దెయవలసినదిగా నా మనవి. ఇలాంటి బిల్లు ఫర్‌ఫెక్షన్‌గా చేశాలలోనో తేవలసినది మనమే ధైర్యంగా బిల్లును తెచ్చాము అది సింతోషకరమైనకీసయం అయినప్పటికి నిర్దుష్టమైన బిల్లు తయారు చేయలేక పోవడము విచారకరమైన విషయమని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లువల్ల లూపాచేపీలు ఎక్కువపుతాయనీ ప్లీడర్లు చాలా సంపాదించుకోడానికి వీలు కలుగుతుందనీ అందరూ అంటున్నారు నిజముగా బీదలకు భూమి పంచాలనే ఉద్దేశ్యముంటే నిర్దుష్టమైన బిల్లును ఎందుకు తీసుకురాకూడదని నా సందేహం బిల్లును తెచ్చేటప్పుడు కోఆపరేటివ్ స్కీము క్రింద గాని పంచిపెట్టడం గాని లేకుండా గవర్నమెంటే వ్యవసాయంక్రింది పెట్టి చేసినట్లయితే చాలా బాగుంటుందేమో అనుకుంటున్నాను ఈ బిల్లువల్ల వేలకు ఒక ఎకరంభూమియూడా పంచలేదని నాయొక్క పెద్ద నమ్మకం ఈబిల్లు ఎవరికీ ఉపయోగింపదని మనవి చేస్తూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను

*శ్రీ జి. అప్పలస్వామి (అమలాపురం—రిజర్వుడు):— అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు పెట్టే వేళ పెట్టడం అఖిలభారత స్థాయిని అందుకుంది మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను అంటుకుంది, గత అయిదారు సంవత్సరాల నుండి, కీర్తిశేషులు కళా వెంకటరావుగారి హయాం లోనుంచి చాలా శీఘ్రంగా ఆలోచించి బిల్లు ప్రవేశ పెట్టారనే అభిప్రాయం కలుగుతుంది కీర్తిశేషులు కళా వెంకటరావుగారు యీ బిల్లు ప్రవేశ పెట్టడంతో భూమి ఫమీ మిగులదు, ఇది నిరుపయోగం అనికలవిచ్చారు, అయితే కేంద్రప్రభుత్వం సమ్మతికో అయితేనేమి, ప్లానింగు కమీషను అభిప్రాయంవల్లనో తేనేమి, మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బిల్లు పెట్టక తప్పింది కాదు. ఈ సభాసభ్యులు గాని బయటమన్న మామూలు ప్రజానీకం గాని యీ బిల్లు యొక్క ముద్దేశ్యములను ఈ బిల్లువల్ల కలిగే లాభనష్టములను ఊహించలేకపోయారు. ఈ బిల్లువల్ల లాభం ఏమీ లేదని మంత్రిమండలి చెప్పింది. ఈ బిల్లువల్ల ప్రజలకు ప్రభుత్వానికి ఏమైనా లాభం కలుగుతుందా అంటూ సర్వత్రా పదిరోజులుగా చర్చిస్తున్నారు. దీనికి ఈనెల్లో అయిన అర్థం వేలమీద ఉంటుందనుకుంటాను. వలీలం సరిగా ఊహించి అయినవాళ్ళు ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడంలో సమంజసం లేదు. ప్రజలకు గాని ప్రభుత్వానికి గాని లాభకారి కాని బిల్లును ప్రవేశ పెట్టడం పరిపాటి కాదు. దాని గురించి కాలయాపన చేయడం సమంజసంగా ఈ బిల్లువల్ల నష్టము ఎంతవరకూ నా అనుమానము ఈనాడు గ్రామాలలో ఎంతో పై కాంగ్రెసు కూడా ప్రజలకు గ్రామాలలో సాగుబాటు లేక పట్టణాలకు తరలిపోయి గ్రామాలను శూన్యం చేస్తున్నారు. వ్యవసాయం కూడా తగ్గుతున్నది. ఈ పరిస్థితి ప్రభుత్వము

వారు ఈ భూమిఅంతా ఒక్కళ్ళే కబళించడం అన్యాయం. భూమిని మిగిల్చి వీరప్రజానీకానికి కొంచెం ఇచ్చి ఆదారము ఎల్పిస్తే బాగా వుంటుంది అని అభిప్రాయపడడము సరఅభిప్రాయమే మనము ఎంతవరకు భూమిని మిగల్చగలుగుతున్నామము అని ఆలోచిస్తే ప్రభుత్వ అధికారులు ఇచ్చిన లెక్కలనుబట్టి గాని, మనము ప్రభేపెట్టే బల్లలయొక్క అభిప్రాయాలనుబట్టి గాని ఒక్క సెంటు భూమికూడా మిగలదని తేలుతోంది అలాంటప్పుడు దీనిని ఎందుకు ప్రభే పెట్టడమని అడుగుతున్నారు సిరు వేదలకు భూమిని ఎంచిపెట్టాలంటే అభిప్రాయము మాకు వుంది పరిమితిగా ఎంచిపెట్టాలి! కేంద్రప్రభుత్వోద్యోగులు, రాష్ట్రప్రభుత్వోద్యోగులు 4 ఎందలు డీము పుచ్చుకొన్నా, 4 వేలు జీతము పుచ్చుకొన్నా వారి జీతాలు సరిపోవడము లేదని ఎమ్మెలు చేస్తున్నారే! రేపు 11 వ తారీఖున కేంద్రప్రభుత్వోద్యోగులు ఏమ్మె చెస్తున్నారు ఎందుకంటే వారి కోర్కెలకొరకు చేస్తున్నారు "కపిలేశ్వరపురం జమిందారు గారి భూములు మాకు కావాలి చల్లపల్లిరాజాగారి భూములు మాకు కావాలి వాటిని ఎంచిపెట్టండి అని వేల ప్రజలు ఆందోళన చేశారా అంటె లేదే! అలా ఆందోళన లేకుండగా ఈ భూములను ఎంచిపెట్టడానికి పూనుకొనడములో స్థానింగు కమిషనుయొక్క అభిప్రాయ మేమిటో నాకర్థం కావడంలేదు భూములను ఎంచిపెట్టడానికి చట్టము చెయాలనుకొన్నప్పుడు ఎంతవరకు మనము ఎంచిపెట్టగలుగుతున్నాము, ఎంచిపెట్టలేకుండా పోతున్నామే అలా లేనప్పుడు ఈ బిల్లు తీసుకొనివచ్చి పెట్టడం ఎందుకు? 10 రోజులు చర్చ ఎందుకు? కాడబ్బు వృథా చేయడమెందుకు? ఇవన్నీ ఆలోచించకుండా ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారెమోనని నా అభిప్రాయము. నా దగ్గర రు. 10/- లు వుంటే లేని వారికి ఇంకొక రు. 2/- లు ఇవ్వాలని అనుకొంటే నా దగ్గరవున్న రు. 10/- లలోను రు 2/- లు ఆ ఆసామికి ఇవ్వాలి తరువాత రు, 100/- ల ఆసామివద్దకు వెళ్ళి ఇంకొక రు 5/- లు అడిగి ఇవ్వాలి ఎవరి దగ్గరో వున్న భూమిని లాక్కొని పంచిపెట్టడంకంటే ప్రభుత్వము దగ్గర బంజరుభూమి ఎంత వుంది? లంక్షభూమి ఎంత వుంది. ఎవరో మహారాజులు ధనవంతులు సత్రములకు ధారవోసిన భూములు ఎన్ని వున్నాయి అని లెక్క వెయ్యండి బంజరుభూములు కొన్ని లక్షల ఎకరాలు వున్నవే. యెంతమంది పనికిరాని బోరంకోకులు కొన్ని లక్షల ఎకరాలున్నవే. వేలాదిమంది పేదరాతయ భూములున్నాయే. ఈబన్నిటిని ఎంచిపెట్టడానికి బిల్లు అక్కరలేదే! బంజరు భూములను వేలమంది పంచిపెట్టండి అని ఒక్కరోజు ప్రకటన చేసివుంటే ఈ వేదిరోజుల్లో దానికోసము ఖర్చు చేసివుంటే బాగుండేదే. ఎవరైనా భూములు కావాలని ఏమ్మె చేశారా? Notice ఇచ్చారా లేదే. బంజరు భూములను పంచిపెట్టమని 10 సంవత్సరాలనుంచి ఆందోళన చేస్తున్నాము. కాని దాని గురించే లేదు. బోరంకోకులను 10 సంవత్సరాలనుంచి కాదు చేసుకొంటూ

వుండేవారిని తరిమివేస్తున్నారు పట్టుకవర్తులు రాజ్యాన్ని పరిపాలించారు వారు యెవరూ ఆరోజులలో భూములన్నీ "మావి" అని అనలేదే వినోభాజీ వస్తూంటే అది రిస్తున్నాము భూదానము చేస్తున్నాము ఆ భూములన్నీ అలాగే వుండిపోయినవి వాటి తలంపే లేదు. బ్రిటీష్ ప్రభుత్వ కాలములో తూర్పుగోదావరి జిల్లా కలెక్టరు ఏమి చేశాడంటే నిరుపేదలను అందరినీ చూశాడు తూర్పుగోదావరి జిల్లా అంతా సంచారం చేశాడు ధైర్యముగా లంక భూములన్నీ వ్యవసాయానికి పనికివస్తాయని అనుకొన్నాడు ఆ లంకభూమి 200 యెకరాలను హరిజనులను చేసుకోమని 100 కుటుంబాలవారికి ఇచ్చేశాడు. వేద ప్రజానీకాన్ని అంతా కూడగట్టి యెత్తుఅయిన ప్రదేశములో ఒక మాలపల్లి కట్టించాడు. గుడి కట్టించాడు బడి కట్టించాడు దివ్యముగా 100 కుటుంబాలవారు 20, 25 సంవత్సరాలనుంచి ఆ లంక భూములను సాగు చేసుకొంటున్నారు మన ప్రభుత్వము ఏమి చేసినది ఆ లంక భూములన్నింటిని పాటకు పెట్టి ధనవంతులకు అప్పచెప్పింది లంకల్ను, పోరంబోకులను వేదలకు పంచిపెట్టిన తరువాత ఇంకా చాలకపోతే వినోబా భావేగారు ఆశ్రయించినట్లు ఆశ్రయించి పంచిపెట్టండి. అందుచేత ఇటువంటి నిరుపయోగమైన బిల్లును తీసుకొని వచ్చి శాసనసభా కాలమును వృధాగా ఖర్చు పెట్టకండి ఈ లంక భూములన్నింటిని ధనవంతులు కబ్జాపుకొంటూ వుంటే నోరు మూసుకొని వూరుకొంటున్నారు వేదప్రజలు ఏ గుడిసో వేసుకొంటే వీకిపారేస్తున్నాము ఇట్టివైపున వేద ప్రజలకు ధనవంతుల భూమిని పంచిపెట్టేస్తున్నామని ప్రకటన దీనివల్ల ప్రజలకు, ప్రభుత్వానికి నష్టమేతప్ప కించిత్తుకూడ ప్రయోజనం లేదు

شری ایم باگا ریڈی (ظہیر آباد) — جناب صدر

آندھرا پردیش کی حکومت کو جہاں بہت سے ترقی پسند، نہ فوائین کے نافذ کرنے کا اعزاز حاصل ہے وہیں یہ سیلنگ بل لانے کا اعزاز بھی پورے دیش میں اس آندھرا پردیش گورنمنٹ ہی کو ہے۔ یہ اعزاز شاید بہت زیادہ ہوتا اگر حیدرآباد کی حکومت اس سیلنگ بل یا سیلنگی بل کو پہلے ہی نہ لائی ہوتی۔ اس سلسلے میں حیدرآباد گورنمنٹ نے جو قانون نافذ کیا تھا اس کی وجہ سے اس کی اہمیت کم ہو جاتی ہے ایسے قوانین کا مقصد یہ ہے کہ سماج میں جو عدم مساوات ہے اس کو ختم کر کے سوشیل جسٹس لایا جائے۔ اس کے ساتھ ہی ساتھ ایک اور مقصد یہ ہے کہ پروڈکشن یعنی پیداوار میں اضافہ ہو جائے پیدائش میں اضافہ کے لئے کن چیزوں کی ضرورت ہے اگر اس کو اکنامکس کے نقطۂ نظر سے دیکھا جائے تو معلوم ہوگا کہ سب سے پہلے فیکٹر اس آف پروڈکشن میں تناسب ضروری ہے۔ یعنی یہ کہ زمین تنظیم لیبر اور دولت کا تناسب ٹھیک طور پر ہو اس صورت میں پیدائش میں اضافہ ہو سکتا ہے لیکن جہاں زمین زیادہ ہو جائے اور اس کے لحاظ سے کسی دوسرے جزو جیسے تنظیم یا لیبر یا دولت کے استعمال میں کمی ہو تو فیکٹر اس آف پروڈکشن میں تناسب نہ ہونے کی وجہ سے پیداوار پر اثر پڑتا ہے۔ ہمارے پاس یہ حال ہے کہ کچھ لوگوں کے پاس پہلے سے ہزاروں ایکڑ زمینات ہیں اور کچھ لوگ ایسے ہیں جن کے پاس زمین بالکل نہیں ہے۔ جن کے پاس ہزاروں ایکڑ زمینات ہیں وہ اسی تناسب سے اس پر دولت خرچ کرنے یا لیبر لگانے یا آرگنائزیشن کرنے کے موقف میں نہیں ہیں جس سے پیدائش متاثر ہو رہی ہے۔ ہمارے ملک کے سامنے سب سے اہم مسئلہ پیدائش میں اضافہ کا ہے جس طور پر بھی پیداوار میں اضافہ کا ہے۔ ہمارے ملک میں

ہر سال آبادی میں ایک کروڑ افراد کا اضافہ ہوتا جا رہا ہے۔ اور نتیجتاً باہر سے اناج منگایا جا رہا ہے۔ لیکن ضروریات اور حالات کا تقاضا یہ ہے کہ ہمارے ملک ہی میں پیداوار اور خاص طور پر غذائی اجناس کی پیداوار میں اضافہ کیا جائے۔ اور اس اضافہ کے لئے فیکٹر آف پروڈکشن میں تناسب ہونے ضرورت تھی۔ اس لئے آندھرا پردیش گورنمنٹ نے جو اقدام کیا ہے۔ وہ قابل تحسین ہے اس میں شک نہیں ہے کہ جب بڑے بڑے زمینداروں کی زمین کم ہو جائے گی تو فیکٹر آف پروڈکشن ٹھیک ہو جائے گا۔ لیکن اس وقت ہمیں اس چیز پر غور کرنا ہوگا کہ ہماری آبادی تیزی سے بڑھ رہی ہے خاندان کے افراد میں اضافہ ہو رہا ہے اس کا نتیجہ یہ ہوگا کہ آج جس کے پاس زمین ہے یا فیملی ہولڈنگس ہیں اُن کی آئندہ چل کر تقسیم در تقسیم ہو جائے گی۔ اس لئے ضروری ہے کہ ہم کسی قانون کے ذریعہ یا کسی قاعدہ کے ذریعہ اس تقسیم کو روک دیں۔ آج ہم قانون بنا کر یہ سمجھتے ہیں کہ ۱۰ یا ۱۵ ایکر زمین ایک خاندان کے لئے کافی ہے۔ لیکن ۲۰ - ۲۵ سال کے بعد اس خاندان کے بچے زمین تقسیم کریں گے تو اُس وقت وہ زمین اون خاندانوں کو کافی نہیں ہوگی۔ تقسیم در تقسیم کا نتیجہ یہ ہوگا کہ فیکٹر آف پروڈکشن میں کمی ہو جائیگی اور جس خاندان کے پاس جو زمین ہوگی وہ ان اکانامک ہوگی اس کا اثر ملک کے پروڈکشن پر بھی پڑے گا۔ میں آپ کے توسط سے عالی جناب منسٹر صاحب سے استدعا کرتا ہوں کہ وہ کوئی ایسا قانون بنائیں جو مستقبل میں ہولڈنگس کی تقسیم در تقسیم کو روک سکے اور کوئی ایسا انتظام ہونا چاہیئے کہ اگر زمین ایک لڑکے کو ملے تو دوسری جائداد دوسرے لڑکوں میں تقسیم ہو۔ کیونکہ معمولی زمین کی ہونے کے بعد وہ ہولڈنگ ان اکانامک ہو جاتی ہے اور یہ صورت ایسی خاندان کی تباہی کا باعث ہوگی۔ بلکہ ملک کی مجموعی پیداوار میں کمی کا باعث بھی ہوگی۔ میں جناب منسٹر صاحب کی توجہ اس طرف بھی مبذول کراتا ہوں کہ کانگریس اور کمیونسٹ کی تنظیمات اسمبلی کے لئے ٹکٹ کرنا جاتی ہیں۔ یہ مسئلہ بھی کے لئے بہت ہی پیچیدہ بن گیا ہے

اس کی وجہ سے دیہاتوں میں مقدمہ بازی ہوتی رہتی ہے۔ اس قسم کے زمینات دس سال پہلے سے تقسیم ہوتی آرہی ہیں۔ اس وقت کی گورنمنٹ نے کچھ کمیٹیاں قائم کی تھیں۔ ان کمیٹیوں نے لوگوں میں رعنات کی قسم کا اسلام کیا تھا۔ خاص طور پر ہریجنوں اور بے زمین لوگوں میں تقسیم کا انتظام کیا تھا۔ مگر افسوس ہے کہ یہ انتظام ٹھیک طریقہ سے چل سکا۔ ہر سال چھ مہینے میں نئے نئے آرڈرس جاری ہوتے رہے۔ کبھی ایک دو ایکڑ دینے کے لئے اور کبھی پانچ ایکڑ دینے کے لئے گشتی جاری ہوئی۔ اس کا نتیجہ یہ نکلا کہ سات آٹھ سال بعد بھی نہ تو اُن لوگوں کے نام پٹہ ہوا اور نہ خاسرہ میں عمل ہوا۔ بلکہ تاوان حاصل کیا جاتا رہا۔ اس میں شک نہیں کہ حال ہی میں ایک آرڈر نکالا گیا جس کے ذریعہ تحصیلداروں کو پانچ ایکر تک پٹہ کرنے کا اختیار دیا گیا لیکن افسوس کی بات ہے کہ اس پر بھی عمل نہیں ہو رہا ہے۔ محکمۂ مال کا عملہ صرف اسٹامپ سیوٹگس اور نیشنل لون حاصل کرنے میں مصروف رہتا ہے۔

دوسری بات یہ ہے کہ زمینات کو افارسٹیشن کے لئے حاصل کرلیا جاتا ہے۔ بعض موقعوں پر ایسی زمینات بھی اس مقصد کے لئے حاصل کی گئیں جو پٹہ پر دی گئی تھیں اور جن پر لوگ کاشت کر رہے تھے۔ ان زمینات کو ان لوگوں سے بالکل کے اپنے دادا سے قابل کاشت بنایا تھا۔ لیکن محکمہ جنگلات ایسے زمینات کو ہزاروں روپے معاوضہ دیکر حاصل کر رہا ہے۔ اس سے نہ صرف حکومت کو نقصان ہو رہا ہے بلکہ بیکاروں میں بیروزگاری پیدا ہو رہی ہے۔ کئی جنگلات ایسے ہیں جو اس وقت عدم نگرانی کی وجہ سے برباد ہو رہے ہیں۔ دوسرے حکومت کی پالیسی ہے کہ جو قطعہ زمین جنگلات کے لئے زمینات حاصل کی جاتی ہیں اس پالیسی کی وجہ سے عوام کو فائدہ پہنچ رہا ہے۔ جب ہم جنگلات

کے عہدہ داروں سے اس معاملہ پر بحث کرتے ہیں تو وہ ایک دوسرا نقطہ پیش کرتے ہیں کہ اس طرح جنگلات نہ اگائے جائیں تو کچھ دنوں کے بعد اوپر کی مٹی بہہ جائے گی اور صرف پتھر ہی رہ جائیں گے۔ میں جنگلات اگانے کا مخالف نہیں ہوں۔ لیکن اس امر کو میں یہ وضاحت کرنا چاہتا ہوں کہ بلا کوئی اراضات کو حاصل کر کے جنگلات اگانے سے لوگوں میں بد دلی اور بغاوت کا جذبہ پیدا ہو رہا ہے۔ اس لئے میں یہ کہنا چاہتا ہوں کہ حکومت اس چیز کو اگر نہ کرے۔

ایک اور چیز یہ ہے کہ ہریجنوں کو رعایات پٹہ پر دی گئی ہیں۔ ان پر آفیسرس کی جانب سے توجہ نہیں دی جا رہی ہے۔ اس لئے میں حکومت سے اپیل کرتا ہوں کہ وہ عہدہ داران متعلقہ کو اس معاملہ پر توجہ کرنے اور پٹہ جلد کرنے کے لئے ہدایات دے۔

*శ్రీ ఎన్. పెద్దన్న (కమ్మమ్-పశ్చిమం) – అధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ భూ సంస్కరణలబిల్లుపై నా అభిప్రాయాలను చెప్పదలచుకొన్నాను భూసంస్కరణలు అంటే వందలు, వెయ్యి ఎకరాలు గల భూస్వాములనుండి, కొంత భూమిని సంపాదించి వేల ప్రజలకు పంచిపెట్టటం ఆ విధంగా పంచిపెడతామని వేదికలమీద, బహిరంగ సభలలో చెప్పటంవల్ల ఏదో కొంతయినా భూమి దొరుకుతుందనే కొండంత ఆశతో వేలప్రజలు వున్న సంగతి అందరికీ తెలిసినదే తీరా వచ్చేటప్పటికి అలా భూమి పంచుకొనేందని ఆ ఆశపున్ని ప్రజలలో ఇక అడగకుండా వారి నోళ్ళను ఇది కట్టిపడవేసి కాని భూస్వాముల భూమి కట్టిపడవేసి కాదు. ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టిన ఉపముఖ్యమంత్రి గారిని చూస్తే ఒక విషయం గుర్తుకు వస్తున్నది. తిరుపతి వెంకటేశ్వరుని వద్దకు భార్యాభర్తలు ఇద్దరు వెళ్ళారు "నాకు కేసురాక పోతే నాకు వున్న 10 ఎకరాలలో నీకు ఒక ఎకరాభూమి దానం చేస్తాను" అని భర్త మొక్కుకొన్నాడుట అది వినగానే భార్య "మనకున్నది పది ఎకరాలు దానిలో ఒక ఎకరాలు దానంచేస్తే ఇక మనం బ్రతికేది ఎట్లా?" అన్నదిట "నేను వూరికే అంటున్నానే గట్టిగా అనడంలేదు నేను ఎందురు చేస్తానే". అని భర్త చెప్పాడుట. అలాగే మంత్రిగారు వేదిక ఎక్కి "మా వెర్షన్‌లో చేయండి మీకు భూమి ఇస్తాము ఈ ప్రభుత్వం మాదే" అని ఎంతో ప్రేమతో చెప్పటం భూస్వాములువిని "నమండీ మంత్రిగారూ! మా భూములన్నీ తీసుకొని పేదవారికిస్తారా?" అనిఅడిగితే మీ భూములు మీ కేవుటాయి వూరికే వోట్లకోసం అలాచెబుతున్నాము "అనివాళ్ళతోచెప్పటం జరుగుతున్నది ఈ విషయాన్ని రేపు రాబోయే ఎన్నికలలో, మునిసిపల్ ఎన్నికలలో, పంచాయతీ ఎన్నికలలో మంత్రిగారు వేదిక ఎక్కినప్పుడు ప్రజలు ఖచ్చితంగా అడుగుతారు వారికి సమాధానం చెప్పవలసిన బాధ్యత తమపై వుందని మంత్రిగారు సృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను

మరొక విషయము—దీనికి మంత్రిగారు సృష్టమైన సమాధానము చెప్పవలసి వుంటుంది. చెప్పడానికి, పెద్దపెద్దవారు, పెద్దపెద్ద M. L. A. లు వుండి నా అడిగితే సమాధానము చెప్పాలి గాని, కొత్తి కొత్తివారు M. L. A. లు అడిగితే మీరు చెప్పాలి అనే భావము ఉండడము సరికాదు. అందరము M. L. A. లమే సమాన హోదా కలవారమేగదా అని మంత్రివర్యులు గుర్తించాలి. పెట్టేవాడికి, బలవంతుడికి ఈనాము దాతలు మరిన్నిమాట్లు ఎంతో కాలమునుండి పాడుబడుతూంటున్న ఇనాములకు పట్టాలు ఇచ్చే విధి విధానము ప్రభుత్వానికి ఉన్నదా, లేదా అనేదానికి సమాధానము చెప్పమని కోరుతున్నాను. లేక ఈ ప్రభుత్వము ఉన్నకాలము వారికి పట్టాలు ఇవ్వకుండా బ్రష్టుపట్టిపోయేటట్లు చేయదలచుకున్నారా? ఈ విషయాన్ని గురించి నేను ప్రతి సెషన్‌లో సమాధానములోను అడుగుతూనే వున్నాను. కాని ఇప్పటికి వ్యవసాయ రాష్ట్రమంత్రి మారినా చెప్పకుండా, ఉదుగో ఇస్తాము, అదుగో ఇస్తాము అని కాలయాపన చేయు

డము కనబడు చున్నది ఈనాడు భూసంస్కరణల బిల్లు మనముందు చర్చించబడు తున్నది ఈ బిల్లు విషయములోనైనా మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పేటప్పుడు ఈ పట్టాల విషయమును గురించి సమాధానము చెబుతారని ఆశిస్తున్నాను ఉదా హరణ ఒకటి మనవి చేస్తాను మా ఖమ్మం జిల్లాలో కొక్కిరేన్ అనే గ్రామము ఉన్నది అక్కడ పోలీస్ పటేల్ ఉన్నాడు వారికి హెచ్చుగా భూమి ఉన్నది వారిభూమిమీద తక్కావి ఋణము ప్రభుత్వము వద్దనుంచి 25 వేల రూపాయలు తీసుకున్నారు ఇదిగాక కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇచ్చే subsidy కూడ తీసుకున్నారు వారికి భూములు ఉన్నవి గనుక వారికి తక్కావి ఇచ్చారు ఇంకా ఏదైనా ఇస్తారు కాని హరిజనులు, బలవంతా ఇనాములు చేసుకునేవారు కడు బీదవారు వారికి భూములమీద పట్టాలు లేనికారణముచేత, మీపేరట భూములులేవు పట్టాలులేవు కాబట్టి మీకు ఏవిధమైన ఋణములు కూడా ఇవ్వటానికి వీలు లేదంటున్నారు. వ్యవసాయపు ఖర్చులు భరించటానికైనను డబ్బులేదు ప్రభుత్వమునుంచి తక్కావి ఋణము కావాలంటే, వారికి భూములు చూపిస్తే గాని తక్కావి ఋణము దొర కడములేదు. బోనీ కేంద్రప్రభుత్వము ఇచ్చే subsidy అయినా ఇస్తారా అంటే, అదిగూడ ఇవ్వరు. ఇదిగాక మరొక ఇబ్బందికూడ ఉన్నది. పంచాయతీబోర్డు ఎన్ని కలు, మునిసిపల్ ఎన్నికలు, ఎసెంబ్లీ ఎన్నికలు, పార్లమెంటు ఎన్నికలు అన్నీ ఉన్నవి ఇంధులో ప్రధానముగా పంచాయతీబోర్డు ఎన్నికలు వచ్చినప్పుడు "మీకు భూములు మేము ఇచ్చాము, మీఓటు మాకేఇవ్వాలి" అని ఒత్తిడి చేస్తున్నారు. అభ్యర్థులుగా, నిలిచినవారు బలవంతాఇనాందార్లు పటేల్ పట్వారీలకంటే ఎక్కువ అని చెప్పుకుంటూ మేము ఇచ్చిన భూములు గనుక మీఓట్లు ఇవ్వమని బెదిరించడము జరుగు తున్నది. ఈభూములు నిజానికి వాదుఇచ్చినవి కావు. ఎప్పుడో ప్రభుత్వము ఇచ్చింది. బలవంతా ఇనాము-అని వేరు ఉన్నందున, భూములు మావి అని అంటూ ఓట్లకోసము చేసే బెదిరింపులకు లొంగవలసి వస్తున్నది. అందువల్ల భూములకు పట్టాలు అయినా ఇస్తే, వారి వత్తిడినుంచి తప్పించుకోగలమని ఆశిస్తున్నాను. కనీసము రేపు వచ్చే ఎన్నికలలోగా హరిజనులకు, బలవంతా ఇనాములు చేసుకునే వారికి ఈభూమి కి పట్టాలు ఇస్తే, పట్టాలు ఇచ్చారని వేరు తక్కించుకుంటాడని ఆశిస్తున్నాను. కాని అలాంటి ఆశ ఏమీ కన్పించడములేదు. దీనికి మంత్రిగారు సమాధానము చెప్పవలసిందిగా కోరుచున్నాను. భూపంస్కరణల బిల్లుమీ ఉద్దేశ్యాలన్నీ దీనివల్ల వేరే వారికి ఒకవేటుభూమి దొరకకపోగా, భూములున్నవారు, తమ బిడ్డల పేరనో, బంధువుల పేరనో, వారిలో వారు అందరు సర్దివేసుకోవటానికి అవకాశము ఇచ్చిన బిల్లు అని చెప్పవలసి వస్తున్నది. అందుకుతప్పక ఈబిల్లువల్ల ప్రయోజనము రేమీ కన్పించడములేదు. వచ్చే ఎన్నికలలోగా ఎవరైనా భూమి మీరులుతుండే మానని ఆశ పడితే, ఆ విధముగకూడా సాములడా చేయటానికి మీనవాయింపులు అని వివిధ

రకాలుగా భూములు భూస్వాములకే ఉండేటట్లు ఒక క్లాజు ఈ బిల్లులో ఏర్పాటు చేశారు మరి ఏ విధముగ మిగలగలదని ప్రభుత్వము నివాదాలు చేస్తూ వచ్చిందో అర్థము కాలేదు ఈ నివాదాలు అన్నీ ప్రజలను మోసము చేయటానికి చేశారని అనుకోమంటారా? మరి దేనికి చేస్తూవచ్చారు? ఈ విధమైన బిల్లు తెస్తే ఈ సీలింగు ఎవరికోసము పేట్టుతున్నారు? మధ్యతరగతివారికి ఉంటున్న భూములమీద సీలింగు పెట్టినట్లుగా ఉన్నది. కాని పెద్దపెద్ద భూస్వాముల భూములకు పెట్టినట్లు కన్పించదు ఎక్కోలేగారు చెప్పినట్లుగా ఈ సీలింగుబిల్లు ఆహారధాన్యాములు పండించే భూములకు సిలింగుగాని, వేలకొలది డబ్బు సంపాదించుకునే వారికి కాదన్నమాట స్పష్టమగుచున్నది. ఈ విషయాన్ని గురించి కమ్యూనిస్టు మెంబర్లే కాదు కాంగ్రెస్ మెంబర్లుకూడ చెబుతున్నారు, కాబట్టి ఈబిల్లు సరైనవిధముగ సవరించి తెస్తే బాగా ఉంటుంది. మినహాయింపుల క్లాజులబిల్లులోనుంచి తీసివేస్తే, కొద్దో గొప్పో భూమి మిగులుతుంది లేకపోతేలేదు అన్నమాట ఏదో పేదవారి కళ్ళనీళ్ళు తుడవటానికి తెచ్చినబిల్లుగా కనబడుతున్నది. పేదవారికోసము తెచ్చినబిల్లుగా కన్పించదు ఈలాంటి ప్రయోజన రహితమైన బిల్లుకోసము వేలకొలది డబ్బు వ్యయము చేసి, కమిటీలను వేసి, సంవత్సరముల కొలది కాలయాపన చేశారు "ఎందుకండి? ఇంత ఆలస్యము చేస్తున్నారేమి? ఈ బిల్లు త్వరలో తెప్పించకూడదా?" అని మంత్రి గారిని అడిగితే, "ఆలస్యమైనదల్లా మీమంచికే"నని సమాధానము చెబుతూవచ్చారు. "ఇదేనా! పేదవారికి చేసినమంచి," అని అడుగుతున్నాను. ఇంత ఆలస్యము చేసినందువల్ల పండించిన ధాన్యము గోదాములలోనికి పోయినవి ఇంట్లో ఎలుకలు, ఇంటిముందర, వెనుక ఎక్కడచూచినా ఎలుకలు అన్నట్లుగా ఉన్నవి. ఈ బిల్లువల్ల ప్రయోజనము లేదు గనుక, మంత్రి గారు దీనిని గుర్తించి పునరాలోచించడము మంచిది. 1962లో ఎన్నికలు రాబోతున్నవి రాబోయే ఎన్నికలలో ప్రయోజనము కలగాలంటే, దీనిని పునరాలోచించి, పేదప్రజలకు సహాయము చేసేబిల్లును తయారు చేయించి తెస్తారని ఆశిస్తూ ఇంతటితో విరమిస్తున్నాను.

*శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి: అధ్యక్షా గత అయిదు రోజులుగా మన ము Land Reforms అనే పేరుతో ఈ భూసంస్కరణల సీలింగు బిల్లును గురించి చర్చించుచున్నాము. ఇన్ని రోజులుగా వస్తుంది, వస్తుంది అని అనుకున్నటువంటి బిల్లును గురించి ఈ రోజున చర్చ జరుగుతూంటే, మనము ఏ వైపుకు పోతున్నామో వేది పూర్తిగా అర్థము అవుతుంది మొట్టమొదట్లో ఈ బిల్లును ప్రవేశ పెట్టుతూ రెవెన్యూమంత్రిగారు దీనిని గురించి చెప్పడములోనే తెలిసింది, దానివైన చివర చట్టములకు చెందిన సబ్జక్టులు చర్చించినప్పుడు అయితేనేమి, మనము అర్థము చేసుకోగలిగింది ఈ భూసంస్కరణలవల్లను మనకు అక్కరలేదు. ఇది మనకు ఏమాత్రము ఉపయోగించేదిగాదు, అగ్రకులాలలోనుంచి వెనుకబడిన కులాలకే చెందినవారు వారు,

దీనివల్ల వ్యైక్తిగత ఆస్థుల యొక్క పవిత్రతకు భంగము, నష్టము కలుగుచుందని, తేలిపోయింది సోదర సభ్యులు చాలమంది కాంగ్రెసులోనే వుంటూ, ఈ బిల్లు మనకు అవసరమే సీలింగ్ అనేది మనకు తప్పనిసరిగా అవసరమేనని చెప్పారు అంతవరకు అది మేలేనని పించింది ఈబిల్లుయొక్క సిద్ధాంతమును కాంగ్రెసు పార్టీ సభ్యులు అంగీకరించినప్పటికి, స్వతంత్రపార్టీవాళ్ళు ఏ వాదన లయితే తీసుకుని వస్తున్నారో, వానికి అనుగుణ్యంగానే అభిప్రాయములు పెట్టుకొని ఆ వాదనతో కూడిన సిద్ధాంతమును అంగీకరిస్తూ, ఈ బిల్లును మనదేశమునకు ప్రయోజనకరముగ ఉండే పద్ధతులలో తయారు చేయబడింది, స్వతంత్రపార్టీ వాదన సమర్థిస్తూన్నవారు కొంతమంది సభ్యులు వున్నారు ఇంతే కాకుండా కొంతమందిసభ్యులు ఇదివరలో ప్యాసు చేయబడిన తెలంగాణా చట్టము మాదిరిగా సైనా దీనినిసయారు చేయలేదే! కనీసము ఆ బిల్లు ప్రకారము అయినా తయారు చేయకపోతే, దీనివల్ల నష్టము వస్తుందేమోనని సందేహముతో ఆందోళన చెందినవారు కొంతమంది అభిప్రాయపడుతున్నారు ఈ భూసంస్కరణల ద్వారానైనా దేశములో ఉన్న పరిస్థితులు కమగుణ్యంగా అభివృద్ధి పథకములు అమలు జరిపితే తప్ప మన జాతీయ ఆర్థిక విజ్ఞానము ముందుకు పోజాలదని కమ్యూనిస్టు సభ్యులు తీవ్రంగా అభిప్రాయపడుతున్నారు. ఈ బిల్లు సందర్భములో విభిన్నపార్టీ సభ్యులు వివిధ రకములైన అభిప్రాయములు చెప్పారు ముఖ్యంగా స్వతంత్రపార్టీవారు ఎంతో చెప్పు మాట్లాడినను, ఈబిల్లువల్ల రైతాంగమునకు ఉంటున్న భూమి హక్కులకు నష్టము వస్తుందని చెప్పారు ఇలాంటిబిల్లు రైతాంగమును నిరుత్సాహ పరుస్తుందని అన్నారు. అందువల్ల ఇది పనికిరాదు అని అన్నారు మనదేశములో అత్యధిక సంఖ్యాకులు వ్యవసాయమునుంద ఆధారపడి జీవించుచున్నారు సాంప్రదాయ సిద్ధముగా వస్తున్నది ఈ వ్యవసాయము దానం దాము దేశములోఉన్న భూమి అంతయు ధనవంతులు చేతులలోనికి పోయింది వెట్టిచాకిరి కష్టపడుతూ సంపాదించుకునేది చాలక ఈ భూస్వాములకు లొంగిపోయి వారికి జీవనోపాధి చేసే పరిస్థితి వచ్చింది మనకు స్వరాజ్యము సంపాదించుకున్న తరువాతనైనా మన దేశములో ప్రతివాని ఆర్థిక పరిస్థితిబాగుపరుచుకోవానికే మనము స్వరాజ్యమును సంపాదించుకున్నామన్న సంగతి ఎవ్వరు కాదనలేరు. మనదేశములోని ప్రజలయొక్క ఆర్థిక పరిస్థితిని బాగుచేసుకోవానికి, మన జీవన ప్రమాణము పునర్నిర్మాణము చేసుకోవానికి గతా మనవారు గుణాలమే అమలు జరుపమని ప్రభుత్వాన్ని అర్థిస్తున్నాము. పంజాబ్ కాలమందు అందరు చేస్తున్న ఈబిల్లు వెంటనే ప్రవేశపెట్టబడింది కాని, ఇది ప్రయోజనము లేని బిల్లుగ కనబడుతుంది అని వినవస్తున్నది. భూసంస్కరణల ద్వారానైనా మనము శీఘ్రగతిని ముందుకు పోలేకున్నామని బాధపడుతున్నాము. మన దేశములో మూడిక అరశాతం మందికి సైగా వ్యవసాయము ప్రధానవృత్తిగా వెల్లుకుని జీవించవలసి ఉన్నప్పుడు వారికి కావలసిన ప్రయోజనములు ఈబిల్లువల్ల బిల్లుద్వారా కాకపోతే

వారియొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి ఏ విధముగాను ఎప్పటికిని ముందుకు పోదు అని తేలుతున్నది మనదేశములో పంచవర్ష ప్రణాళికలను అమలు జరుపుకుంటున్నాము ప్రజలయొక్క ఆర్థికపరిస్థితి బాగుగ లేకపోవడమువల్లనే, ఈప్రణాళికలు జయప్రదముగ కొనసాగిపోవడములేదు అనేది అందరికీ తెలిసిన విషయము భూసంస్కరణల ద్వారానైనా ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడుతుంది. ప్రణాళికలు జయప్రదముగ కొనసాగగలవు అని ఆశించాము కాని ఇలాంటిబిల్లు ప్రజలను ఎంతో నిరుత్సాహ పరచినది ప్రజల ఆర్థికపరిస్థితిని మెరుగుపరచటానికి ఏనైనా radical గా reorganization జరిగితేనేతప్ప మనము దేశమును బాగుపరచలేమని మాత్రము గుర్తించాలి. మనము Socialistic pattern of Society అనేపేరుతో సమానత్వము కోసము ప్రయత్నిస్తున్నామని, అది క్రమేణ అమలుపరుస్తున్నామని చెప్పిన ప్రభుత్వములో ఉన్న మంత్రివర్గ నినాదములు ఈబిల్లు విషయములో ఏవిధముగ తోడ్పడినవి అని నేను మంత్రివర్గాన్ని అడుగుతున్నాను భూసంస్కరణలువస్తే, దేశములోఉన్న పెచ్చు తగ్గులు పోతాయి నిరుద్యోగము నశిస్తుంది. ప్రజల ఆర్థిక విధానము బాగుపడుతుందని, వ్యవసాయరంగములో జీవించే అధికసంఖ్యాకులుగా వున్న పేద ప్రజానీకము యొక్క ఆర్థిక పరిస్థితి బాగుపడుతుందని ఆశించాము భూపరిమితిని నిర్ణయించే భూసంస్కరణలను ప్రవేశపెట్టితేనేగాని ఇవి అన్నీ సాధ్యపడవు అనేది గుర్తించాలని మంత్రిగారిని కోరుతున్నాను

కాని, పది సంవత్సరాలనుంచి ఈరోజువరకు చూచినట్లయితే మనం ఈ వ్యవసాయ ఆర్థిక విధానం చక్కబెట్టుకోలేక మన ప్రణాళిక చాలా దెబ్బతింటున్నది ధరలు పెరగడం మూలకంగా మనం అనుకొన్నట్టువంటి 4,800 కోట్ల రూపాయల నుంచి 6,500 కోట్ల రూపాయల వరకు మన plan పెరిగిపోయింది. అంతేగాకుండా నిరుద్యోగము కూడా ఏమాత్రము తగ్గించలేక పోతున్నాము. అంతరంగికంగా మన పారిశ్రామిక వస్తువులను కొనుక్కోవానికి కావలసినటువంటి market కూడా తగ్గిపోయింది. అందువల్ల గత 10, 12 సంవత్సరాల అనుభవాన్ని బట్టి మనం ఈ ప్రణాళికలో ముందుకు పోవాలంటే, మన ఆర్థిక విధానాన్ని జాగ్రత్తగా పెంపొందించుకోవలసిన అవసరముంది. కనుక ఇది శీఘ్రంగా ఆలోచించి పరిణామాత్మక పద్ధతులలో పెట్టితేనేతప్ప, మనము ఏమాత్రము ముందుకు పోలేము అనేది స్పష్టంగా చెప్పుచున్నదన్నమాట. అయితే ఈ వ్యవసాయ సంస్కరణల వల్ల ఎక్కువ ఉత్పత్తి అవుతుందా లేక ఈ రోజున ఉన్నటువంటి private property ను విడదీసి భూస్వాముల చేతులలో ఉండడంవల్ల ఎక్కువగా ఉత్పత్తి అవుతుందా అని ఆలోచించినప్పుడు ఈ భూస్వాములు మంచి మంచి చిత్తాలు, పనులు చేయడంవల్ల చాలా బాగా ఉత్పత్తి చేయగలుగుతారని ఈ పక్షంలో చాలా మంది చెప్పుచున్నారు. కాని ఇది ఏమాత్రము ప్రమాణమైనటువంటి

వాడిమి కాదని చరిత్ర రుజువు చేస్తుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను ఎందుకంటె, మనకు ఇదివరకు 10, 12 సంవత్సరముల నుంచి కూడా అనేక ఎరువులు, మంచి విత్తనాలు ఉన్నప్పటికినీ, వ్యవసాయ సంస్కరణలో ప్రధానమైన మార్పులు రాని కారణమున, మనం ఉత్పత్తి ఎక్కువగా పెంచలేకపోయినాము అనేది స్పష్టంగా తేలిపోయింది 10, 12 సంవత్సరములుగా 100, 150 కోట్ల రూపాయల చొప్పున మనం విదేశాలనుంచి ఆహార ధాన్యాలు తెచ్చుకొంటూనే ఉన్నాము. అందువల్ల ఇంతవరకు ఉన్నటువంటి భూస్వామ్య విధానము ఆహార సమస్యను పరిష్కారం చేయగలిగిందా అంటే, లేదు అనేది చరిత్ర స్పష్టంగా రుజువుచెసింది. కనుక ఈ విధంగా చాలా ప్రాంతములలో ఉన్నటువంటి భూస్వామ్య విధానం ఇక ముందు కూడా సాగినిచ్చి, వారే ఉత్పత్తి బాగా పెంచగలుగుతారని అనుకోవడం మిసలివానికి ఏమో మందులు వేస్తే యోగ్యం వస్తుందని అనుకోవడం మాదిరిగానే ఉంటుందని మనవిచేస్తున్నాను కనుక ఇది ఏమాత్రం సవ్యమైనటువంటి పద్ధతి కాదని వేరె చెప్పవలసిన అవసరం లేదు. ఈ పెద్ద పెద్ద భూస్వాములు ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టగలుగుతారు కాబట్టి, దానివల్ల ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయగలుగుతారని; ఎక్కువ మొత్తం పెట్టుబడి పెట్టినంతమాత్రానే ఎక్కువ ఉత్పత్తి అవుతుందని అనుకోవడం పొరబాటని స్పష్టంగా మనకు తెలుస్తుంది. ఎందువల్ల అంటే, రోజు వ్యవసాయమంతా వ్యవసాయ కార్మికులమీద ఆధారపడింది వ్యవసాయ కార్మికులు సేద్యం చేసినప్పుడే, అధికంగా ఉత్పత్తి తీసుకురావడానికి వీలుంటుంది. కాని ఈనాడు ఈ వ్యవసాయ కూలీలు భూమిమీద పరిగా పనిచేయ లేక పోతున్నారు ఎందువల్లనంటే, భూమిమీద పని చేసేటటువంటి కూలీలకు, ఆ భూమిమీద వచ్చేటటువంటి ఆదాయంలో సరియైన భాగము ముట్టనప్పుడు, వారికి ఉత్సాహం ఎక్కడనుంచి వస్తుంది? ఇదే నేటి ప్రధాన సమస్య. అందువల్ల కేవలం రు॥ 5,000/- కు నీలింగు పెట్టినంత మాత్రంచేత సరిపోదు భూమిమీద వ్యవసాయం చేసేటటువంటి వేలకొలది కార్మికులకు, దానిలో వచ్చే ఆదాయంలో సరియైన భాగము రావడంలేదు. వారికి సరియైన కూలి గాని, ఆదాయం గాని రానప్పుడు శ్రద్ధతో కూలీలు వ్యవసాయం చేయలేరు. కనుక భూమిమీద పనిచేసే అటువంటి కూలీలకు సరియైన ఆదాయం ముట్టగలిగినప్పుడే, ఎక్కువ ఉత్పత్తి సాధ్యం అవుతుంది. అప్పు వేరేవిధంగా కాదని మనవిచేస్తున్నాము. కనుక వేల రూపాయలు పెట్టగలటువంటి వ్యవసాయ కూలీలకు, వేరే రైతాంగానికి భూమిమీద మాత్రం కలుగజేసినట్లయితే, ఇది సాధ్యంగా అవుతుంది. పెద్ద పెద్ద భూకమతాలు ఉండడానుగాని లేక చిన్న చిన్నవిగా ఉండడాలు అనేది తరువాత సమస్య. ఇప్పటికి భూస్వాముల చేతులలో చేతకాలేని ఎకరాలు భూమి ఉంది. వారు ఎక్కువ పెట్టుబడి పెట్టి ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేయగలుగుతారని అనుకోవడం కేవలం భ్రమ అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆంధ్రప్రాంతములో ardhiarge జారే చోట ఉపకాల, ఇది ఎక

రాలు పైబడి భూమి ఎవరివారి దగ్గర ఎంతెంత భూమి ఉన్నదో లెక్కలు తీసుకొన్నారు భూస్వాములు ఇచ్చిన లెక్కలకుబట్టి చూచినట్లయితే, సుమారు 9,67,000 ఎకరాలు ఈరోజు భూస్వాముల క్రింది ఉండే భూములు బంజర్లుగా ఉన్నాయన్నమాట ఈరోజు సుమారు 10 లక్షల ఎకరాల భూమి 20 ఎకరాలు పైబడి ఉన్నటువంటి భూస్వాముల క్రింద బంజర్లుగా ఉన్నదంటే, దాని అర్థమేమిటి? దేశంలో ఆహారం కావాలి, ఉత్పత్తి పెరగాలి అని మనం ఎన్ని plat form ఉపన్యాసాలు చేసినప్పటికిని, ఇంకా లక్షల భూములు సాగుకు లాయక్ లేవ భూములు, సుమారు 10 లక్షలు ఎకరాలు బంజరుగా ఉన్నదంటే అర్థమేమిటి? దానికి కారణమేమిటి? భూస్వాముల చేతులలో ఎక్కువ భూమి ఉన్నందువలన వారు దానిని నిర్లక్ష్యం చేస్తూ ఉండడమే దీనికి కారణము ప్రభుత్వముక్రింది ఉన్న బంజరు భూములు అట్లు ఉంచండి, భూస్వాముల క్రింద ఉన్నటువంటి భూములు సుమారు 40 వేల ఎకరాలు మాగాణి సాగు అయ్యేటటువంటివి ఈ రోజున బంజరుగా ఉంటున్నాయని ఈ రోజు వచ్చిన లెక్కలను బట్టి తేలుతున్నది ఈ రకంగా భూస్వాములవద్ద ఉన్న ప్రతి సెంటుభూమి కూడా efficient గా cultivate చెయడం అనేది సాధ్యం అయ్యే విషయం కాదని నిన్నగాక మొన్న వచ్చిన లెక్కలే రుజువు చేస్తున్నాయి కాబట్టి మేము ఇంకా ఏదో చేస్తామని చెప్పడం అదంత సమంజసమైనటువంటి విషయం కాదని నేను మీరు మనవిచేస్తున్నాను అదేరకంగా మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సుమారు రెండు కోట్ల డెబ్భైలక్షల ఎకరాలు ఉంటే, 50 ఎకరాలకు పైబడి వున్న భూస్వాములు మొత్తము ఆంధ్రలో 1.4 per cent మంది, తెలంగాణాలో 5.5 మాత్రమే, అంటే సరాసరి 3.5 per cent మాత్రమే ఉన్నారు. కాని వీరిదగ్గరనే సుమారు మూడవ వంతు అనగా కోటి ఎకరాల భూమి ఉన్నది ఇంత భూమి ఏరి చేతులలో కేంద్రీకరించబడింది. ఇదంతా బంజరు భూమిగా ఉంది అంతేకాదు, మన ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో సుమారు 40 లక్షల ఎకరాలకు పైగా పడావులు ఉన్నాయి, మాగు కాకుండా ఉండేటటువంటివి. ఇంత భూమి మన రాష్ట్రంలో సాగుకాకుండా ఉన్నదన్నమాట. ఒకవైపు ఏమో కొంతమంది భూస్వాముల చేతులలో భూమి కేంద్రీకరించబడియున్నది. తెలంగాణాలో సుమారు 42 మందిగాను, తెలంగాణాలో సుమారు 42 మందిగాను ఉన్నటువంటి, మీ పని లేనటువంటి వ్యవసాయ కూలీలను సంవత్సరములో 3, 7 నెలలువరకే పనులు దొరుకుతాయి. ఆంధ్రలో 100 రోజులు మగవారికి, 138 రోజులు స్త్రీకి పని ఉంటుంది. అదే రకంగా తెలంగాణాలో 212, 141 రోజులవరకే పురుషులకి, స్త్రీకి పని ఉంటుంది ఉన్నమాట. ఇవి మేము మొన్నచ్చిన లెక్కలు కాదు. వ్యవసాయ కూలీలను, కార్మికులకు సంబంధించిన Agricultural Labour Enquiry Committee వారు ఇచ్చిన report ను బట్టి చెబుతున్నాను. ఈ విధంగా రాష్ట్రమంతా పాగుకు

లాయకయిన భూమిలో మూడవ వంతు భూమి భూస్వాముల చేతులలో ఉన్నది రెండవవైపు ఏమాత్రము సాగుకాకుండా బంజరు రూపములోను, పడావుల రూపములోను కొంతభూమి ఉంటున్నది ఇంకొకవైపు, అనేకమంది వ్యవసాయ కార్మికులు పనిలేకుండా నిరుద్యోగులై తిండికి లేకుండా ఉండేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయన్నమాట ఇది మొత్తం భారతదేశముయొక్క పరిస్థితి కూడా, కాని మన రాష్ట్రము పరిస్థితి చూచినట్లయితే, ఒకవైపున భూమి ఉన్నది, సాగుకావడానికి పిలున్నది, మన రాష్ట్రంలో కావలసినన్ని నదీజలాలు ఉన్నాయి సారవంతమైన భూములు ఉన్నాయి. రెండవవైపునేమో వ్యవసాయ కూలీలు పనిలేకుండా పడి ఉన్నారు సారవంతమైన భూమి ఉండి కూడా, ఎందుకు అది సాగుకావడం లేదు? ఎందువల్ల ఉత్పత్తి ఎక్కువ కావడం లేదు? దీనికి ప్రభుత్వమైన సమాధానం చెప్పుకోవలసిన అవసరమున్నదని మనవిచేస్తున్నాను ఒకవైపునేమో కావలసినంత భూమి ఉన్నది అయితే అది ఏవిధంగా ఉన్నది? పచ్చగడ్డిమీద పండుకొనిన కుక్కపిల్ల ఆవువస్తే కైమంటుంది, ఆవు రాకపోతె, ఇది నా స్వతంత్రం, ఇది వా personal freedom, రాజ్యాంగం ఇచ్చిన హక్కు నాకు ఉన్నది కాబట్టి నీవు తేవకూడదు అని చెప్పేటటువంటి పద్ధతిలో ఈ భూమి ఉన్నది తప్ప వేరుగా లేదు. ఈనాడు మన రాష్ట్రములో ఉన్నటువంటి భూమికి సంబంధించినటువంటి ఆర్థిక వ్యవస్థ ఈరకంగా స్పష్టంగా మన కళ్ళకు కట్టినట్లు ఉన్నది. ఇంత భూమి ఉన్నవటికి శేరు బియ్యం 8 అణాలకు కూడ దొరుకుటలేదు, ధర పెరిగిపోతోంది. రోజురోజుకూ ఆహార పరిస్థితి అధ్వాన్నంగా తయారవుతోంది దీనికి బేసిక్‌గా లోపం ఎక్కడ ఉన్నదో కనుక్కొని సరిచేయనిదే వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరగదవేది స్పష్టంగా తెలుస్తోంది.

ఈ హౌస్‌లో ఇటు స్వతంత్రపార్టీనుంచి గాని, అటు కాంగ్రెస్ పార్టీనుంచి గాని ఈ సంస్కరణల్లవల్ల రైతులకు అన్యాయం జరుగుతోందని, వారికి అన్యాయం చేయవద్దని చెబుతున్నారు ఇది రైతాంగం సమస్య కాదు, కేవలం మాటికి ముగ్గురుగా ఉన్నవారు, దేశంలో మూడవ వంతు భూమిని తమ క్రింద ఉంచుకొన్న భూస్వాముల విషయం మాట్లాడాలి తప్ప, రైతు అనే ముసుగు తెచ్చి భూస్వాములమీద కన్నీ సందకగొళము చేయుట భావ్యము, గ్రామంలో కోఆపరేటివ్ బ్యాంక్ వారిని, పంచాయితీబోర్డు వారిని, అప్పులు యిచ్చేవారు చాలు, ఎదువులు యిచ్చేవారు వారు, మొత్తం గ్రామీణ ఆర్థిక జీవిత విధానం అంతా భూస్వాముల చేతుల్లో పెట్టుకు కూర్చున్నారు అక్కడ, వాళ్లే దేవుళ్ళు, అటువంటి భూస్వాముల్ని ఢీ అయి రైతులు వివాదంగా ముందుకు వచ్చినప్పుడు ప్రభుత్వం యిచ్చే ఋణాలన్నీ రైతాంగానికి సమానంగా పనిచేయకుండా చేసే పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు వారితో పంచవలసి వస్తాయని, సామాన్యకారణాలవల్ల రైతాంగం

నష్టపడుతుందని చెప్పడం కేవలం భ్రమ పెట్టడం, భయం కల్గించడం తప్ప వాస్తవం కాదు.

మన రాష్ట్రంలో వ్యవసాయాభివృద్ధికోసం రెండవ ప్రణాళికలో ఏ రూపంలో అయితే నేమి రు 80 కోట్లు ఖర్చు పెడుతున్నారు వ్యవసాయంకోసం రు 7½ కోట్లు అప్పులు యిస్తున్నారు కాని వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పరిధంగా ఉన్నది 1959–60 నాటికి చూస్తే సుమారు 7,10,000 టన్నులు అధికంగా ఉత్పత్తి చేయగలిగారు అసలు టార్గెట్ 16 లక్షల టన్నులు పంచవర్ష ప్రణాళికలో ఉత్పత్తి చేయలేకపోతున్నామనేది స్పష్టంగా తెలుస్తోంది విత్తనాలు ఫెర్టిలైజర్స్, బుల్‌డోజర్లు ఎన్ని యిచ్చినా అసలు బేసిక్ విధానంలో మార్పు చేయకపోతే, యిది సాధ్యం కాదు ముఖ్యంగా భూస్వామ్య విధానం రద్దుకాకుండ వ్యవసాయం అభివృద్ధి కాదు

ఉన్న నీటి సప్లయిని కూడ సరిగా వినియోగించలేకుండ ఉన్నారు రెండవ ప్రణాళికా కాలంలో 7 లక్షల ఎకరాలకు నీరు సప్లయి చేయడానికి ప్రాజెక్టులు యాలిటీ ఉన్నది నీరు ప్రాజెక్టులో నిలువ ఉన్నది కాని 5,12,600 ఎకరాలకు మాత్రమే ఉపయోగించుకొన్నాము ఎందువల్ల? భూస్వాములు ప్రాజెక్టున క్రింది ఉన్న భూఖండాలను నిదానంగా సెచ్యంలోకి తెస్తున్నారు సంవత్సరానికి 5 ఎకరాలు, 10 ఎకరాలు చొప్పున కొయిగా చేస్తున్నారు కృంగభద్ర లోలెవెల్ కెనాల్‌లో చూస్తే నీరు పూర్తిగా ఉన్నది కాని మొదటి సంవత్సరంలో నూటికి 11 వంతులు, రెండవ సంవత్సరంలో 21 వంతులు, 3వ సంవత్సరంలో 17.7 వంతులు, 4వ సంవత్సరం 27 వంతుల నీటిని మాత్రమే అక్కడ ఉన్న రైతాంగం ఉపయోగించుకోగలిగింది. తక్కినది ఉపయోగించుకోనలేక పోయింది దీనికి కారణం ఏమిటి? ప్రాజెక్టుస్ అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కమిటీ రిపోర్టులో చెప్పారు. అక్కడ పెద్ద పెద్ద కమతాలు నూర్ల ఎకరాలవి ఉన్నవి మెట్ట భూములు పల్లపు భూములిస్తూ సాగుచేయడం చాల కష్టమని చెప్పారు. అందువల్ల వ్యవసాయ ఆర్థిక విధానం అభివృద్ధి చెందాలంటే భూస్వాముల నుంచి భూములను తీసుకొని వేర రైతాంగానికి పంపకం చేస్తే వేగాని వ్యవసాయంలో ఉత్పత్తి పెరగదు. వేరైతు తన ఆకలి తీర్చడానికి కష్టపడి భూమిని బాగుచేసి ఎక్కువ ఉత్పత్తిని చేస్తాడు ఎంత తొందరగా భూస్వామ్య విధానాన్ని రద్దుచేస్తే అంత తొందరగా వ్యవసాయ ఉత్పత్తి పెరిగి పరిశ్రమలకు ముడిసరుకు అభివృద్ధి చెందుతుంది. డాక్టర్ గాడ్గిల్ మొదట్లో ప్రకాశం చాలమంది యింకొక విషయం చెప్పారు. భూమిలేనివారికి ఉద్యోగాలు యివ్వమని, పరిశ్రమలు పెరుగుతున్నవని, సిటీలో పెద్ద పెద్ద సీదాలు పెట్టమని చెప్పారు. మనిషికి కనీసం భక్షణ చేయగలిగే భూమిని ప్రభుత్వంగా భూమిలేనివారికి పంపిణీ చేయకుండా ఎట్లా పోగలమో అర్థంకావడం లేదు. ఈ

విషయం మన మొదటి రెండు పంచవర్ష ప్రణాళికల ఫలితం ఏమయిందో చూస్తే తెలుస్తుంది పరిశ్రమలలో అఖిల భారతస్థాయిలో చూస్తే నూటికి తలకు పెట్టుబడి రూ. 50 లు ఉన్నది ఆంధ్రలో నూటికి రు 10 లు ఉన్నది. దేశంలో నూటికి 40 మంది పూర్తిగా నిరుద్యోగులుగా ఉన్న వారందరికీ ఉద్యోగాలు కల్పించాలంటే, కావలసిన పరిశ్రమలు నెలకొల్పాలంటే యీనాడు మనం పెట్టే పెట్టుబడి ప్రకారం పెద్ద్యి సంవత్సరాలకైనా చేశాన్ని పారిశ్రామికవంతంచేసి నిరుద్యోగం నిర్మూలన చేయగలమా? అసలు మన ఆర్థిక వ్యవస్థకు క్రింద బేసిస్ లేకుండ పైన భవనం కట్టగలమా? భూసంస్కరణలు లేకుండ పరిశ్రమలలోనే అభివృద్ధి సాధించి అందరినీ పరిశ్రమలలో absorb చేయగలమా, ఇది ఫాధ్యంకాని మాట ఉద్యోగాల విషయం చూద్దాం. 1959 లో మన రాష్ట్రంలో 1,71,800 మంది ఉద్యోగాలు, పనుల కొరకు రిజిస్ట్రేషన్ చేయించుకుంటే 18,900 మందికి మాత్రమే ఉద్యోగాలు యివ్వ గలిగారు ఇంకా రిజిస్ట్రేషన్ కానివారు చాలమంది ఉన్నారు. 1960 లో మూడు నెలలకె 33,800 రిజిస్ట్రేషన్ చేస్తే 4,460 మందికి మాత్రమే ఉద్యోగాలు యివ్వగలిగారు. ఈందువలన ప్రజలనందరినీ ఉద్యోగాలలో, పరిశ్రమలలో absorb చేయగలమనుకోవడం భ్రమ. అందువల్ల బేసిక్ గా భూసంస్కరణలు తెచ్చి సకల్ మంగా అవులు జరపాలి. తినడానికి తిండి దొట్టమొదటి సమస్య. అందువల్ల ఒక పరిమితి మేరకు సీలింగ్ పెట్టి భూమిని భగు మోళాడులో పంపకం చేస్తేనేగాని ఈ సమస్య పరిష్కారం కాదు ఇంకొక విధంగా నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించలేము భూసమస్య ముందు పరిష్కారం అయితే, తద్వారా ఆర్థిక విధానం బాగయి పరిశ్రమలను పెంపొందించ చేసుకొనడానికి మార్గం సుగమం అవుతుంది. ఇంకొక విధంగా మనం ముందుకు పోలేము. భూసంస్కరణలు కావాలనడం మన రాష్ట్రంలోనే కాదు, ఇది అంతర్జాతీయ సమస్య. కేవలం భారత దేశంలో, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కమ్యూనిస్టుపార్టీ అందోళన చేయడం కాదు. ప్రపంచంలోని ఆర్థిక విధానంలో ఒకానొక దశలో భూమి విధానాన్ని సరైన పద్ధతిలో సంస్కరించి అభివృద్ధి చేసుకోవాలని చెప్పబడింది. యు. యస్. ఎ. వారు కూడ స్పష్టీకరించారు. రష్యా, చైనా, టూర్కుయూరప్ రాజ్యాలలో వ్యవసాయ పద్ధతిలో భూసంస్కరణలు అమలుపరచి తర్వాతా పారిశ్రామికంగా గాని, మిల్లులో గాని, చేనత పరిశ్రమ స్థాలలో గాని ఎంతో పురోగమించియున్నారనేది మనం ప్రత్యేకంగా చెప్పనవసరం లేదు. అయితే కాంగ్రెసు వాదులు ఒక మాట అంటారు. అదంటా సర్వసంధి చూచారా మనుషులంటే అంటారు. అదే కేవలం మన ఆర్థిక విధానంలో ఉండే దివాళాకోరుతనాన్ని కప్పిపుచ్చడానికి కప్పిపుచ్చు గాని వేరే ఏమీ కాదు. మన ప్రభుత్వంవారు చైనాలో వ్యవసాయాన్ని సందర్శించడానికి పంపించిన వారి నేతలవారు వారిని విషయం చూసి వివరిస్తారు.

'The peasant masses were thus organised and put on their feet They were made to feel that they were part of Government and shared in its authority In the process, the Government and the Communist Party which were already so close to the people, came still nearer to the peasants and this enabled them later to bring about a transformation of the Chinese agrarian economy."

ఇది వాస్తవమైన విషయము కేవలం ఇది నిర్బంధంద్వారా తీసుకురావటం సాధ్యం కాదు "ఈ ప్రభుత్వం నాది ఈ ప్రభుత్వం నాకోసము ఏమిచేస్తున్నది, నేను నాప్రభుత్వంకోసం, నాకోసం ఏమిచెస్తున్నాను నాశ్రమ నాకు దక్కుతుంది" అన్న ఉత్సాహం అక్కడి ప్రజలలో కల్గించి వ్యవసాయంలో నూర్పులు పెంచు వచ్చారు. పెట్టుబడిదారీ దేశాలలో కూడ వ్యవసాయ విధానంలో రేడికల్ రిఆర్గనైజేషన్స్ వచ్చినవి. బర్మాలో 1953 చట్టం ప్రకారం మొత్తం 606.9 మిలియన్ల ఎకరాలు 1956లో డిస్ట్రిబ్యూట్ చేయాలని అనుకొన్నారు 1956 జూన్‌లో మొత్తం 5 లక్షల 86 వేల ఎకరాల భూమి, భూమిలేని వేదలకు చిన్న రైతాంగమునకు పంపకం చేసింది. సుమారు 67,600 మంది కుటుంబాలకు పంపకం చేసింది ఇందులో ఆరువేలు కేవలం నిరుపేదలైన వ్యవసాయ కార్మికుల కుటుంబాలు. ఈజిప్టులో 1952వ సంవత్సరంలో చట్టం చేశారు దానిప్రకారం 5 లక్షం 66 వేల ఫెడస్ భూమిని (ఒక ఫెడస్ అంటే 1 08 ఎకరాలు) 1789 లాండ్‌లార్డ్స్ దగ్గర నుండి తీసుకొన్ని, సుమారు 8 లక్షల ఫేమిలీస్‌కు తోటలతోనూ కలిపి పంపకం చేయాలని ఈజిప్టు ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. దీనిప్రకారం, 1955 ఫిబ్రవరినాటికి 4,15,936 ఫెడస్ అఫ్ లాండ్, 4617 ఫెడస్ ఆఫ్ తోటభూములు భూస్వాములనుండి లాక్కొని భూమిలేనివారికి పంపకం చేశారు. ఈవిధంగా ఈజిప్టు ప్రభుత్వం చేసింది ఈజిప్టులో ఉన్నది కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వముకాదు, కమ్యూనిజానికి వ్యతిరేక మైన ప్రభుత్వం అక్కడ ఉన్నది. అయినప్పటికీ ఆ ప్రభుత్వం తప్పనిసరిగా భూసంస్కరణలు చేయవలసివచ్చినది. ఫిన్‌లాండులో మాటికి 90 మంది పేద్ద భూస్వాముల దగ్గరనుండి భూమి తీసుకొన్నారు. ఇట్టిదీలో మొత్తంభూమి 21 మిలియన్లుండెను, అందులో 7 లక్షల హెక్టర్స్ భూమిలేని లక్షలాది కుటుంబాలకు పంపకంచేయటానికి ఇటలీ ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. టర్కీ 1947-51 సంవత్సరాలలో 2లక్షల 53 వేల ఎకరాల హెక్టర్స్ భూమి 61,122 కుటుంబాలకు పంపకం చేసింది. జపాన్‌లో జరిగిన వ్యవసాయసంస్కరణలు అన్నిటికంటె ముఖ్యమైనవి. జపాన్ సంగడి మన కెవరూ తెలుసు. జపాన్ అనగా రాజ్యం. అది పెట్టుబడిదారీ దేశం. ఆయినప్పటికి, అక్కడ 1946 వ సంవత్సరంలో మొదటిసారి సీలింగ్ అంటూ చేసి ఒక ప్రాంతములో భూస్వామికి 7.15 ఎకరాలు మాత్రమే ఉంచారు. ఇంకో ప్రాంతంలో భూస్వామికి 10 ఎకరాలు మాత్రమే ఉంచారు. అయితే మొత్తంలో 1 ఎకరాలో మొదలుకొని పది ఎకరాంతరాలు భూస్వాములంతా భూమిఉంచి, వాళ్ళవాళ్ళమీ అంతా

వేసారై ఎంగాగారు, కూలీలకు ఏంచి ముచేశారు దీనినిబట్టి ప్రపంచములో అంచెలు డెవలప్ ఎంట్రిస్‌లో తప్పనిసరిగా భూ సంస్కరణలు అనేది చారిత్రికసత్యంగా ఏనుచున్నది తమ భూసంస్కరణలద్వారా ఎలాంటి లాభం సిచ్చుంగారో, ఈజిప్టు ప్రభుత్వంవారు చెప్పుచేశారు భూసంస్కరణలు అమలుజరిపిన ఒక సంవత్సరములో గోధుమపంటలో 20 పర్సెంట్ అభివృద్ధి కనబడింది రెండు ఉప్పత్తిలో 10 పర్సెంట్ అభివృద్ధి కనబడింది మూడు 15 పర్సెంట్ అధికంగా ఉప్పత్తి అయింది భూసంస్కరణలు అమలుజరిపిన ఒక్క సంవత్సరంలోనే గోధుమపంట 30 పర్సెంట్ అభివృద్ధి అయిందన్నమాట, మనం రెండు పంచవర్ష ప్రణాళికలు పేసుకొని, ఎది సంవత్సరాలు కృషి చేసినప్పటికీ, 20 పర్సెంటు మాత్రమే ఉప్పత్తి పెంచటానికి ప్రయత్నం చేయగల్లుతున్నామ. ఎది సంవత్సరాలు గడిచినప్పుడు భూసంస్కరణలు అమలుజరిచటం మన ప్రభుత్వానికి సాధ్యం కాకుండా ఉంది భూస్వాములనుండి భూమి తీసుకొని, వారికి (భూస్వాములకు) ఎతంగా భూమి ఉంచినందువల్ల వారు పెంచు ప్రోద్ధలో, సమర్థవంతంగా ఎల్టివేట్ చేసినందుపల్ల వారి ఆదాయం పెరుగుతూ రెట్లవరకు పెరిగింది అని ఈజిప్టు ప్రభుత్వం తెలియచేసింది అవిధంగా భూస్వాములు తమ శక్తిని కేంద్రీకరించి వ్యవసాయం చేయటంవల్ల వారి ఆదాయం 300 పర్సెంట్ వరకు పెరిగిందని ఈజిప్టు ప్రభుత్వం తెలియచేసింది టర్కీలోకూడ భూసంస్కరణలవల్ల మంచి ఫలితాలు కలిగినవి జపాన్‌లో అద్భుతమైన ఫలితాలు సాధించబడినవి ఈ విషయాన్ని ప్రత్యేకంగా నేనుమాత్రమే చెప్పటంలేదు అంతర్జాతీయంగా ఇలా భూసంస్కరణల వ్యవహారం పరిశీలించి వ్రాయమని యు ఎన్ ఓ కె. క్లాట్ అనేవారిక చెప్పటం, వాసు వ్రాయడం జరిగింది వారు వ్రాసినగ కమ్యూనిస్టు వ్యతిరేక ఎత్తు అయిన ఎక్స్‌ట్రెమ్ పత్రికలో ప్రచురించబడింది వారు వ్రాసిన విషయాలు తమకు చదివి వినిపిస్తాను "భూసంస్కరణలు అవసరమా ? ఎలాంటి భూసంస్కరలు కావాలి ? పేదలకు పంచటానికి భూమి మిగలటానికి తోడ్పడే భూసంస్కరణలు కావాలా ? లేక కేవలం ప్రజలకన్నీళ్లు తుడవటంకొరకే భూసంస్కరణలు తెస్తే సరిపోతుందా ? అసలు ఎలాంటి భూసంస్కరణలు కావాలి ?" ఈ విషయాలను వారు స్పష్టంగా వివరించారు వారు వ్రాసింది చదిని వినిపిస్తాను

"The reform of the land system, which was mainly responsible for the extreme poverty in the rural areas of Japan, was carried out under the auspices and with the support of the American occupation authorities. As a result, the reform has some times been discredited as alien to the country"

"By an irony of history, a conservative American General advised by an American liberal of Russian origin introduced reform measures in Japan from which so many villages benefited that they seem irreversible now. As a result, the agricultural scene has been changed beyond recognition," ఎవరు ఇది అమలుజరిపించి?

అతి పెద్ద వితవాది అయిన మెకార్థర్ వాయకవ్వంలో ఒమెషికా సేకలు ఉత్పత్తి మించినవుడు— అదాడు ఎకానమీ తప్పనిసరి కాబట్టి— ఆ భూసంస్కరణలను అమలు జరిపారు కాబట్టి, భూసంస్కరణలు ఉన్నంత మాత్రాన కమ్యూనిస్టు వ్యవహారం కాదు. ఇది డెమోక్రటిక్ రిఫార్మ్ అది నేషనల్ ఇన్కమ్ అది దానియ సమస్య అన్న విషయం దీనినిబట్టి స్పష్టంగా అర్థం అవుతుంది. దానిక్కూడా ఎంతగొప్పగాలికాలు వచ్చినవో వారు వ్రాసినారు. అది నేను చినిపిస్తాను

"Average incomes are now close to Rs 5 000/- per farm house-hold, an achievement unheard of anywhere else in Asia" జపాన్ లో వీడుఎకరాలు, పది ఎకరాలుకలిగిన రైతాంగము యొక్క ఏవరేజ్ ఇన్కమ్ 5 వేలరూపాయలు. కాని మనస్టేట్లులో ఉన్న భూస్వాములకు ఎకరానికి వచ్చే ఆదాయం 31-8-0, లేదా, 26-14-0, 15-12-0, లేదా 100 ఎకరాలు కలిగి, చాలా బాగా సైంటిఫిక్ గా వ్యవసాయం చేసే భూస్వామికి, కృష్ణ, పశ్చిమగోదావరి మెండేడ్ కృష్ణాజిల్లాలో ఉన్న భూమిలో ఎకరానికి 60 రూ.లు ఆదాయం వస్తుంది అని మేము సాక్ష్యం నేకరించినపుడు ఒక భూస్వామి చెప్పాడు. ఈనాడు భూసంస్కరణద్వారా వ్యవసాయంలో రేడికల్ రిఆర్గనైజేషన్ తెస్తేతప్ప, మన కృషి వ్యవసాయం అభివృద్ధి కాదు. అంతవరకు మన ప్లాను జయప్రదం కాదు కాబట్టి మనం వేలకు భూమి పంచిఇచ్చే విధంగా, భూసంస్కరణలను అమలు జరిపవలసిన అవసరము వున్నది. భూసంస్కరణలను వ్యతిరేకించటం సమంజసం కాదు. స్వతంత్ర పార్టీ ఉపనాయకుడైన బి. రాజగోపాల నాయుడు గారు మొన్న కొచ్చిన్ వ్యాపారస్థులతో మాట్లాడుతూ చదివారు. కాంగ్రెసు పార్టీవాళ్ళు వ్రాసిన కొన్ని మ్యానిఫెస్టోలు చదివాడు. చదివి, కమ్యూనిస్టు పార్టీకి కాంగ్రెసు పార్టీకి తేడా ఎక్కడ వున్నదో మీరు కమ్యూనిస్టులు కాదు కదా అని కాంగ్రెసువారినే ప్రశ్నించారు. వారి వాదన మాకు విచిత్రంగా తోచలేదు గాని, వారి వాదన విన్నకు మాకు వచ్చింది. డెమోక్రటిక్ రిపాబ్లిక్ ను అందరూ అంగీకరించి అమలు జరపమని స్థూలంగా భూసంస్కరణలు ఒకపార్టీ స్వప్నం కాదు. అది జాతీయ సమస్య. కేరళలోని ప్రతివాడు భూసంస్కరణలు కోరుతున్నారు. భూసంస్కరణలు వస్తే తప్ప మనదారి అభివృద్ధి కాదనేది స్పష్టము. భూసంస్కరణాని ఆపటానికి వీలు లేదు. ప్రాపర్టీకి వీడ ప్రాపర్టీవాళ్ళ పవిత్రత ఉన్నదో అని చెప్పటానికి ప్రశ్నలు వేయటం కాదు. ఇది కాదన్న ఈనాడు చెల్లదని మనవి చేస్తున్నాను. మొట్ట మొదట భూమి కమ్యూనిస్టు ఓన్ చేసిన తర్వాత ప్రయివేటు వ్యక్తికి పేదలకి పంచిపెట్టి వాళ్ళకి లాభసాటిగా కొనసాగిస్తుంది. కాబట్టి దాని పద్ధతి ఎంత ఉన్నదో చూడండి. అసలు స్వతంత్రవచ్చాక భూమిలేనివాళ్ళు, అసలు పనిచేసేవారు లేనివాళ్ళు కొన్ని ఇనాములు వాళ్ళు మధ్యలో వచ్చారు. వాళ్ళు పొరపాటుగా దొరలనుంచి అప్పులు పుచ్చుకొని దొరలకోసం పనిచేస్తూ ఉన్నారు. ప్రతి

పెట్టిన బిల్లుయొక్క వివరాలను గురించి మనవి చేస్తాను. ఈనాడు ప్రభుత్వం నిష్ప్రయోజనమైన బిల్లును ప్రవేశపెట్టిందని చెప్పటానికి విచారిస్తున్నాను కెలం గారాంయిస్టులో పున్నప్రకారం, 8,600 నికరాదాయం వచ్చేభూమి సీలింగు పెట్టి నట్లయితే 8 లక్షల 88 వేల ఎకరాలు భూమిలేని పేదవారికి పంపకం చేయవచ్చు వని బోర్డు ఆఫ్ రెవెన్యూ ప్రకటించింది. ఎన్ని ఎకరాలు సీలింగు పెట్టినప్పటికి, పేదలకు పంచటానికి భూమి మిగలదు అని మంత్రిగారు చెబుతున్నారు. వాకు మాత్రం ఇది చాలా రెడిక్యులస్ గా వున్నది అని మనవి చేయటానికి విచారిస్తున్నాను మనం చట్టాలు చేయడం ఎందుకు? ఏ చట్టం చేసినా అమలు జరగదు. అని చెప్పే టప్పుడు యిక్కడ మనం పని లేకవా కూర్చోవడం? చట్టం చేసినప్పుడు దానిని genuine గా అమలు జరిపే ప్రభుత్వం ఉన్నట్లయితే తప్పనిసరిగా అమలు జరుగు తుంది. అమలు జరిపి తీరాలి. రంగారెడ్డిగారి లాంటి రెవెన్యూమంత్రులు భూస్వామ్య చుట్టాలు అయిన రెవెన్యూ మంత్రులు ఉండి దానికి ఎక్కడికక్కడ చూట్లు బిగించి, మనుషులు జరగకుండా చిన్నాభిన్నం చేశారు. ఇది నేను చెప్పే విషయమే కాదు, శ్రీ నందాగారు కూడా ఒక పుస్తకంలో వ్రాశారు ఎందువల్ల మాత్రమే చట్టాలు కూడా అమలు జరుగడంలేదు అంటే political pressures వల్ల (రాజకీయాలు ప్రకటంగా అమలు జరపలేక పోతున్నామని వెలిబుచ్చారు అందు వల్ల శ్రీ రంగారెడ్డిగారు అలాంటి వాదన తీసుకురావడం చాల హాస్యాస్పదం అని నేను మనవి చేస్తున్నాను. చట్టం యొక్క విలువే పోతుంది. బిన్ని ఎకరాలు పెట్టినా గాని భూమి మిగలదు అంటే మనం ఎందుకు యిక్కడ కూర్చోవడం, పనిలేకనా? అని నేను అడుగుతున్నాను నేను చెప్పే మూడు సవరణలు అంగీకరించమనండి. ఎట్లా జస్టిఫై చేసుకుంటారో తరువాత ఆలోచిస్తాం. చేసిన తప్పును సమర్థించుకోవడం కోసము చట్టంయొక్క పేజ్‌నెస్ అని చెప్పుకోవడం చాల బాధాకరం అని మనవి చేస్తున్నాను. ఈ బిల్లు పండర్‌ఫుల్ గా ప్రతివారు వారించే విషయం ఏమి టంటే కార్మికులు పెంచినంత గాని, స్వతంత్ర పార్టీ నుంచి గాని మాట్లాడేటప్పుడు ఆయ్యా, ఒక్కొక్కరు ఎకరాలు పండించుకోలేదా, 10 ఎకరాలు పండించుకోలేదా? Basic family holding కి ఎకరాలు పెట్టినారు, ఇది మీకు అన్యాయం అని ఒక్కరు అనలేదు. ఏమిటి ఈ సీలింగు, 20 ఎకరాలేనా పెద్దా ఇంకేనా మాకు ఇవ్వొచ్చు అని ఒక్కరు అనటంలేదు. వీళ్ళంతా పెద్ద Lawyers ఈ lawyers వాదం వల్ల చట్టాన్ని వెనుకకు పట్టించడం చాల అవాంఛనీయమైన విషయం. మాయిష్టు ప్రభుత్వం దంగా నాకు భేషజమ్ము గాని రాజకీయాల్లో వివక్షాలను పక్కనుంచడం వార్యమని అని మేము మనవి చేస్తున్నాము. శ్రీ రామారెడ్డిగారు చెప్పినట్లు ఒక పుస్తకం చూచి మాకు లేదు అంటున్నారు 8 లక్షల ఎకరాలు భూమి ఉన్నదని చెప్పారు. నిజంగా ఆ పండితులలోపే మీరుగాని మనకు ప్రాంతాలనిబట్టయితే రాజ గాము చాల నష్టపోతారు. ఇనుపకుంటి కూడా పేద ప్రజలలో భూమి లేదా అని

అంశే ఎలా వుంటుంది ? బిల్లులోవుండె అన్ని విషయాలను సమన్వయం చేసి చూస్తే భూమి ఎంత మిగులుతుందో తెలుస్తుంది Family holding, Ceiling, family యొక్క నిర్వచనం, Exemptions ఈ వాలుగు చూచినట్లయితే ఒక్కొక్కరు మనిషి ఎంత ఉంచుకోవచ్చు అని అంశే, కళా వెంకటరావు గారి బిల్లు ప్రకారం అయిదుగురు గల కుటుంబానికి 72 వేలు ఆదాయం వచ్చే భూమి ఉంచుకోవచ్చు. ఇప్పుడు మన మంత్రిగారి బిల్లులో కొన్ని classifications ఉన్నాయి ఆ classification C.D. class భూములలో ప్రభుత్వం చెప్పేరట్లు 200 నికరాదాయం పేను తున్నప్పటికీ ఇమారు లక్ష రూపాయలకు పైగా ఆదాయం వచ్చే భూమి ఉంచుకోవానికి మన రాష్ట్రంలో పీలు వున్నది లక్ష రూపాయలు ఆదాయం వచ్చే భూమి ఉంచుకోవచ్చునో లేదో 4 క్లాజులు సమన్వయం చేసి చెప్పండి తెలియక కొందరు వచ్చే ఏటికి ఈ పీలింగు అని అంటున్నారు. వచ్చేనాటికి అయినా లక్ష రూపాయల ఆదాయం వచ్చే భూమిని ఉంచుకోవచ్చునా ఈ 4 క్లాజులను చూచినట్లయితే తెలుస్తుంది. ఏ క్లాజుకు ఆక్లాజు చర్చించడం కాకుండా 4 క్లాజులు కలిపి చూచినట్లయితే మన రాష్ట్రంలో ఇప్పుడు ఉన్నటువంటి భూవ్యామ్య విధానం ఉన్నది. ఉన్నట్లుగా చెక్కు చెదరకుండా ఉంచబోతున్నది ఒక్క సెంటుభూడ కదిలించలేదు. ఈ విషయం మంత్రిగారి దగ్గర నేను బుజువు చేయగలను కాదని వారిని బుజువు చేయమనండి. ఈ నాలుగు క్లాజులను కలిపి చూచినప్పుడు అయిదుగురు కలిసి ఉంటున్నప్పుడు ceiling, holding, exemptions అవన్నీ పోగా ఒక్క సెంటు అయినా మిగులు తుంచా ? Idiot ఏవరైన ఉంటే తప్ప commonsense ఉన్న వాళ్ళెవరైనా ఈ బిల్లుద్వారా భూమి లభిస్తుందని అనుకోవడం కేవలం భ్రమ, పొరపాటు అని మనవి చేస్తున్నాను. మొట్టమొదట వారు కూడ లేదు, లేదు అని అంటూ వాళ్ళు వీళ్ళు చెప్పేటప్పటికి ఉంటుందేమోనని అంటున్నారు. ఎంత మిగులుతుందో లెక్కలు వేసి నెమిశే మంచిది. లెక్కలు కూడ అక్కరలేదు. ఈ క్లాజుల ప్రకారం యింత మిగులుతుందని ఉజ్జాయింపుగా చెప్పమనండి. అసలు మిగల్చడానికి అవకాశం వున్నదా ? లక్ష, లక్షన్నర రూపాయలు ఆదాయం వచ్చే భూములు ఉంచుకోవానికి అవకాశం వున్నదో లేదో చెప్పమనండి. అలాంటి ఇది ఎగ్జిబిషన్ బిల్లు అని కాంగ్రెసువైపునుంచి అన్ని వైపులనుంచి చెప్పారు. Legislature చరిత్రలో యిటువంటి అద్భుతాన్ని మొన బిల్లు వుంటుందని నేను అనుకోవడంలేదు. ప్రభుత్వం ఏదైనా ఒక బిల్లు తీసుకువచ్చింది అంటే దానికొక purpose వుంటుంది. కాని ఈ purpose ను స్పష్టంగా ప్రజలకు చెప్పకుండా అసలుఉద్దేశ్యం ఒకటి కాకుండా బిల్లును ఈ సెలక్టుకమిటీలో ప్రవేశపెట్టడాన్ని చాయకత్వం చేస్తున్నాము కనుక యిది చరిత్ర లో legislature history లోను ఇలాంటి బిల్లు చూడలేదని మనవి చేస్తున్నాము మహరాష్ట్రలో కూడ తేలిక చెప్పడమన్నారు. అంత్రప్రదేశ్ లో ప్రతిపాదించారు. తమిళనాడు కేవలం ఆరు ఎకరాలతో వదిలిపెట్టారు. కాని మన

assured wet క్రింద ఎకరానికి 15 బస్తాలు పండేభూమి 15 standard acres వదిలిపెట్టినట్లయితే రాష్ట్రంలో సుమారు 48,397 ఎకరాలు మిగులుతుంది. Converted standard acres కి లక్షలు ఉన్నది బంజరు భూమి ఉన్నది. ఈ విధంగా మొత్తం 20,48,292 ఎకరాలు పెంచడానికి అవకాశం ఉన్నది. 20 standard acres అని తీసుకుని దాని ప్రకారం సీలింగు పెట్టినా కూడా మన రాష్ట్రంలో converted standard acres 9,30,964 ఎకరాలు, బంజరులు కి లక్షల ఎకరాలు, మొత్తం 15,30,964 ఎకరాలు పెంచడం చేయడానికి అవకాశం ఉన్నది. ఇటువంటి మంత్రిగారు తీసుకురాము అనండి అది ఒక రకము తెస్తాము అని sympathy గా చెప్పి ఎందుకు కొరగాని బిల్లు తీసుకురావడం వల్ల ఏ మాత్రం ప్రయోజనం లేదు. ఇది ఒక వర్గానికి సంబంధించిన విషయం కాదు. జాతీయసమస్య. ఇలాంటి జాతీయ సమస్యను నిర్లక్ష్యంచేసి, ఆ ఆశయాన్ని సఫలం చేయడానికి సరైనబిల్లు రాకుండా వుండడంవల్ల మన జాతీయ ఆర్థిక విధానం ఎంతో వెనకబడుతుంది. మనదగ్గరి రుతురుమీద ఆధారపడవలసిన పరిస్థితి వచ్చిపడుతుంది. మనకు తిండి కరువు వస్తుంది ఈ విషయాలన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకొని చూస్తే ఈ బిల్లు ఏమాత్రంకూడా పనికిరాదు. దీనిని పూర్తిగా మార్పు చేయాల్సిన అవసరం వున్నదని మనవి చేస్తున్నాను ఈ బిల్లును సెలక్టు కమిటీకి పంపిన తరువాత పూర్తిగా తలక్రిందులై amended రూపంలో వచ్చింది. శ్రీ రంగారెడ్డి గారు తెలంగాణాలో ex-protector అనీ, తెలంగాణా rights కోసం పోరాడేవారని ప్రతిపక్ష నీట ముంచినా పాలముంచినా తెలంగాణా ప్రజల భవిష్యత్తు అనుకున చేతులో వున్నది. అన్నెం అయితేనేమి, మున్నెం అయితేనేమి అన్నట్లు లక్షణంగా తెలంగాణా ప్రజలను నీటనే ముంచారు. ప్రభుత్వం తరపున మంత్రిగారు protected tenants కు right of ownership ఇస్తామని బిల్లులో పెడితే రంగారెడ్డి గారు రేపు పబ్లిక్ బిల్లు తీసుకురాబోతున్నాము, దీనిలో వద్దు అంటున్నాము, బిల్లు తెస్తే అసాధు తీసివేయ కూడదా? Land reforms bill తీసుకురావడానికి 2 సంవత్సరాలు పట్టింది. Tenancy Bill తీసుకువస్తే అది Select Committee కి రావడానికి ఎంత సమయం పడుతుంది? ఈ లోపల ఎంతమంది కౌలుదారులకు ఎంతమంది యజమానులు భూములు వదిలిపెట్టండో ఆలోచించారా? Executive orders ఇవ్వలేము అంటున్నారు. ఇవ్వడం అనేది చేయగలరు. ఎంతమంది కోర్టులకు వెళ్ళగలరు. ఎంతమంది కోర్టులకు వెళ్ళగలరు. ఎంతమంది కోర్టులకు వెళ్ళ

పిటీషన్లను యిందులో ఏ ఎంక్వయిరీ చేయడం మాత్రం సరికాదు కేసు క్లియర్ తీసుకు వస్తాను, అని వారు చెబుతారు - నాకు తెలుసు కాని అచరణలో ఎక్కడ యిబ్బందులను కూడ గమనించుకోవాలని మనవి చేస్తున్నాను కొంతమంది మేము కానికి సూటి ఉన్నటని చెబుతున్నారు కొంతమంది లేదని చెబుతున్నారు. ఒకరిని ఒకరు కొంత కాలం మోసం చేయవచ్చు, ఒకరు ఆజీవరసీ-కొంతకాలం మోసం చేయవచ్చు కాని ప్రభుత్వం అందరినీ అంతకాలం మోసం చేయగలమని భ్రమించడం కొరపాటు చర్చ చేసిన తొందరలో వారి పేర్లు ఎక్కడైన లగించుకున్నా దానితోపాటు ఎంతోమంది చేతాన్ని ఉండొచ్చు సాధ్యమైన విషయంకాపని ఎనవిచేస్తూ తగు మార్పులు చేయాలని కోరుతూ యింతటితో విరమిస్తున్నాను.

*ఉపముఖ్యమంత్రి (శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి) :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు మీద 30 మంది కాంగ్రెసు గౌరవసభ్యులు, 18 మంది కమ్యూనిస్టు గౌరవసభ్యులు, 7 గురు స్వతంత్రపార్టీ సభ్యులు, ఇద్దరు ఇండిపెండెంట్ గౌరవసభ్యులు ఉపన్యాసాలు చేశారు. అయితే వారందరూ కొన్ని విషయాలు సమూహంగా చెప్పారు. ఇవి విషయాలు కొద్ది కొద్దిగా చర్చించారు వాటికి ప్రభుత్వ తరపున చెప్పే ముందు నేను land reforms ను సక్రమముగా నిర్ణయించే సందర్భంలో గుర్తుంచుకోవలసిన కొన్ని ముఖ్యమైన విషయాలు వారి దృష్టికి తీసుకురాదలచుకున్నాను.

మొదటిది - కేవలం భూమి దేశంలోని పీడితవర్గాన్ని తొలగించడానికి సరిపోదు

రెండవది - అంతమాత్రమునేన ప్రభుత్వం land reforms తీసుకువచ్చి పీడితవర్గాన్ని రాష్ట్రీమంతటా పంచిపెడుతుందని కాదు, పీడకవర్గాన్ని తొలగించే ఉద్దేశ్యములోనే ప్రభుత్వం వున్నది.

మూడవది - భూమిలేని పీడితులకు భూమి యివ్వడమయినప్పటికి వారిని ఇతర వృత్తులనుండి తొలగించవలెనుటయే ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు.

నాలుగవది - ఉత్పత్తిని అధికం చేయవలెనుటయే ప్రభుత్వ ఉద్దేశం గాని, national wealth ను నష్టపరచవలెనుట ఉద్దేశం కాదు

ఇక ప్రభుత్వం పీడితులకు యివ్వదలచుకుండా బోర్డులు మాత్రమే పంచిపెడుతుంది గానీ యివ్వరు లేక వాటిచ్చారా పంచిపెట్టము. అది అబద్ధమని అనేకమంది గౌరవసభ్యులు ఉపన్యాసాలలో అన్నారు మరియు అది నాడు అనే విషయం కూడ గౌరవసభ్యులు తెలుసుకోవాలి. నేను ఉదహరించిన విషయాలు ప్రభుత్వమందించినవేనని, ఆలోచించిన మీదట సభ్యులు తెలిసిన రీతిలో సభ్యులకు సైతం కూడా ఇవి నిర్ణయమునకు రావలసి వుంటుంది.

కొందరు గౌరవ సభ్యులు ప్రభుత్వమును గురించి చాలా క్రిందికి పోయి మాట్లాడినారు. ఏగ్లు, రోషము, మోసము మొదలైన మాటలు కూడ వారు ఉపయోగించారు. కాని, నాకు తెలుసు. వారు తమ అలవాటు ప్రకారంగా వాటిని ఉపయోగించారు. కనుక నేను వాటిని విస్మరించి మర్యాదగా వారికి ప్రత్యుత్తరమిస్తున్నాను.

వారు ముఖ్యంగా నాలుగు విషయాల గురించి చాలా చర్చ చేశారు. ప్రతి గౌరవసభ్యునికి యీ విషయాలకు సంబంధించి విడివిడిగా నేను జవాబు యిస్తూ, అందరికీ కలిపి ప్రత్యుత్తరమిస్తాను. ఈ నాలుగు విషయాలు కానివాటిని తరువాత చర్చిస్తాను. తద్వారా నా ఉపన్యాసాన్ని త్వరగా ముగించడానికి వీలవుతుంది.

ముఖ్యమైన ఆ నాలుగు విషయాల గురించి ముందు మనవిచేస్తాను.

ఆ నాలుగు విషయాలు యిమి:

(1) వీలింగు,

(2) బ్యాక్‌లాగ్స్,

(3) ప్రతిఫలం,

(4) భూములు బ్రూక్‌ఫీల్డ్ చేయడం.

ఇందులో మొదటిది వీలింగ్ ఒక మంచి విషయం, నా భారమును భూమి వరకు తగ్గించినైనా చిన విషయమేమంటే, ప్రతిపక్ష సభ్యులు, ప్రభుత్వపక్ష సభ్యులు కొందరు, హైదరాబాదు చట్టమును చాలా మెచ్చుకున్నారు. కనుక యిప్పుడు హైదరాబాదు చట్టాన్నే యిందులో పొందువరించామ అనే విషయాన్ని రుజువు చేస్తే వారి ఆక్షేపణలన్నీ తీరిపోతాయి. ముందు హైదరాబాదు చట్టంలో ఉన్న విషయాలు గౌరవ సభ్యుల దృష్టికి తెస్తాను.

వనిమిదరాళ్ళు అంతకంటే ఎక్కువగా వుంటే అది ఎకరాలు family holdings. వనిమిదరాళ్ళకంటే ఎక్కువగా వున్నది విడిచిపెట్టి, యివర wet land విషయములో family holding కి ఎకరాలు.

మిగిలిన రాబడినే కూడా యిందులో చూపించారు. పదహారు dry land చూపించారు. వర్షపాతం, ఫలదీకరణ శక్తిని సంబంధించి వనిమిది జిల్లాలు కూడా వుంటే ఎక్కువగా వుంటే 24 ఎకరాలు వున్నాయి. నీ జిల్లాలకంటే ఎక్కువగా వుంటే 88 ఎకరాలు వున్నాయి. వీటికి భూములలో 3 జిల్లాలకంటే ఎక్కువగా వుంటే 48 ఎకరాలు వున్నాయి. అంతకు ఎక్కువగా వుంటే 72 ఎకరాలు వున్నాయి.

ఇక మేము ఇక్కడ ఏమి ఏర్పాటు చెశామో మీ దృష్టికి తీసుకువస్తాను. మొదట dry land గురించి మనవిజేస్తాను ఎందుకంటే – దీని విషయమే చాలా మంది గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు అందులో తరిభూములను కూడా మేము చెర్చాము అంధ్రలో తొమ్మిదవ తరగతికంటె తక్కువగా మన్న భూములు మేము dry లో చేర్చాము తెలంగాణాలో ఏ పనరులైతె భూస్వామి స్వంత ఖర్చులతో చేశారో, అది wet సేద్యం అయినప్పటికిని, dry లో చేర్చవలయునని హైదరాబాదు చట్టములో వుండికది మేము దానిని తిసివేశాము తీసివేసి, ఏమన్నామంటే – కట్టలుకట్టి, వర్షాకాలములో పారే నీటిని ప్రజలు ఉపయోగించుకుంటే, ఆ భూమిని dry అన్నాం మరొకటి, ఏ పనరులైతె అయిదు మానాలకంటె తక్కువగా నీటిని యిస్తాయో ఎక్కువ ఉపయోగకరంగా ఉండవో అది కూడా dry అన్నాం బావులనుండి సేద్యం చేస్తే dry అన్నాం. దీనివిషయంలో మా గౌరవ సభ్యులు చాలా వాదించినారు. మాకు ఎకరాలంటె ఎక్కువగా dry అవుతుంది, అందువల్ల అత్య రూపాయలు ఆదాయం వస్తుందని ఒకరు, 90 వేల రూపాయలు వస్తుందని మరొకరు పన్నెండు వేలే వస్తుందని యింకొకరు అన్నారు. ఎంత ఆదాయం వస్తుంది అనే విషయమును అలా అట్టిపెట్టి, తెలంగాణా చట్టమునకు మేము వ్యతిరేకముగా చేశామా, లేదా అను విషయమును మీ దృష్టికి తెస్తాను తెలంగాణా చట్టములో రేగడి భూములకు సంబంధించి పదిమిదకరాలకంటె ఎక్కువ, పదిమిదకరాల కన్నె తక్కువ, ఎరకా భూములకు పదకొండింటి పదిమిదకరాలకంటె ఎక్కువ, అంతకు తక్కువ అని ఈ విధంగానాలుగు విభాగాలు చేశారు. అయితె అందులో బావులనుండి సేద్యం చేస్తే అది dry లోకి వస్తుందా, లేదా? వర్షజలాలను కట్టలు కట్టి సేద్యం చేస్తే అది dry లోకి వస్తుందా, రాదా? అనునవి నిర్వచించబడలేదు. మేము యిందులో నిర్వచించినాము. అప్పుడు అంధ్ర తెలంగాణాల రెంటికి కలిసి ఒకే బిల్లు తెస్తున్నాము కనుక ఇక్కడ స్పష్టం చేయవలసి వచ్చింది. తెలంగాణాలో ఉండే నియమాలే లేవు. ఈ తరగతికంటె తక్కువ వున్న భూములన్నీ wet అని అంటున్నాడు కాని dry land లో సమానంగా భావించబడుతున్నాయి. తెలంగాణాలో ఈ ఆదాయం కంటకు తక్కువ వుండేది wet land గా తెలేలేదు. ఈ ఆదాయం పంటకంటె ఎక్కువ వుండితేనే wet గా భావిస్తారు. దానిలో నీరు తీసుకొని wet cultivation చేస్తున్నప్పటికి dry గా ఉండే నిర్ణయించారు. తెలంగాణాలో వర్షపునీటిని కట్టలుగా కట్టుకొని, ఆ నీటితో సేద్యం చేసినా రేగ్ అన్నాడు. దీనిని గురించి తెలంగాణాలో పూర్వం నియమాలను పరిశీలించి మార్పులు చేశాము.

«چونکہ یہ تسلیم کیا جاتا ہے کہ بنجر کے پانی پر حسبی رواج حاصل ہوتا ہے اور سرکاری محصول قائم کرنا درست نہیں ہے اور مذکورہ کی گئی تمام زمین ۱۴-۱۰-۱۲ مطابق ۱۷-۱۰-۱۲ اسمعیلی سنہ ۱۳۲۱ ف مسوح کی گئی ہے جس کے ذریعہ حکم دیا گیا کہ بنجر کے پانی سے قابل اراضیات سیراب ہوں تو سالم دھارے کا سہ ربع لیا جانا چاہئے۔ نیز اگر یہ بنجر بھی بنجر کے پانی سے سیراب ہوں تو کوئی محصول وصول کیا جانا چاہئے»۔

ఇది సీలింగ్ నిర్ణయించేప్పుడు [illegible] వెట్ లో ఉంటున్న వాటిని కూడా dry assessment [illegible] land reforms [illegible] గురించి ఒక circular ఇచ్చారు వాటిని wet లోనికి [illegible] కారణాలు చూపించి, Land Commission కూడా ప్లేస్ చేసింది వాటిని wet rate [illegible] బడుతున్నది Notification No 52/2-8 1954 లో బాగుపడ్డ [illegible] చేయబడుతున్న వానిని wet లో చేర్చకూడదు, Dry లోనే చేర్చాలని అని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. ఆ ప్రకారం Land Commission కూడా అంగీకరించింది ఈ విషయం వారి రిపోర్టులోని page No 194 లో ఉన్నది తెలంగాణాలో మొత్తము వెట్టమొదటినుంచి dry లోనే ఉన్నాయి. కనుక ఇప్పుడు dry చేయవలసిన అవసరం లేకపోయింది అదే ఇందిలో స్పష్టంచేశాము. అట్లా స్పష్టం చేసినందువల్ల యీ బిల్లు మంచిగా ఉన్న సందర్భం తీసి పోతే దుర్వినియోగం చేస్తున్నది, ఎవరికీ ఉపయోగం లేదు అనడం కాదు. తెలంగాణాలో ఏ భాగము dry క్రింది ఉన్నదో తెల్సుకోకుండా, ఏ నీటి వనరుల క్రింద wet cultivation చేసినా అది dry అవుతుందనే భ్రమలో వుండి ఈ పట్టం మంచిదనుకుని, యీ బిల్లు చేర్చడం ఎంత నమ్మశక్యమైనదో నాకు అర్థం కావడం లేదు. తెలంగాణాలో dry అనేది ఆచారమయిముగా లేదు తెలంగాణా చట్టమును ఒప్పుకున్న తరువాత దీనిని అమలుపరచడానికి అవకాశం లేదని మనవిచేస్తున్నాను

ఈ wet land గురించి మనవిచేయవలసిన అవసరమున్నది తెలంగాణాలో మంచి wet land అయితే కుటుంబ పరిమితి 8 ఎకరాలన్నారు. తగం నంబరు (1) అయితే 8 ఎకరాలన్నారు ఇప్పుడు తెలంగాణాలో 8 ఆణాల పంటకంటె ఎక్కువ పండేవై తే 8 ఎకరాలన్నారు. ఇక్కడ వేక్ ఫసలీ, మూసరీ ఫసలీ అనేది కూడా స్పష్టం చేశారు. ఒకేపంట పండే భూమి చెడ్డగా ఉంటుంది, రెండుపంటలు పండేది మేలుగా ఉంటుంది అనడం చాల పొరపాటు, భూమి చెడ్డగా ఉంటవచ్చు,

ఆరం సంబు ఎక్కువ వుండవచ్చు తెలంగాణాలో 8 అణాల పంటకంటె ఎక్కువ పండేదానికి అణాల లెక్క తక్కువ వుండవచ్చును ఒక ఎంట పండేదీ 16 అణాల పంట వుండవచ్చును రెండు ఎంటలు పండినంత మాత్రాన అది శ్రేష్టమైన భూమి కాదు ఈ సిద్ధాంతం సరైనది కాదనే అనుభవంవల్ల తేలినది తెలంగాణాలో వున్న సిద్ధాంతాన్ని మిత్రులు అంగీకరించారు సక్రమంగా చేయాలనే ఉద్దేశంతో కొన్ని మార్పులు చేశాము ఈ విషయం ఒక్క మిత్రుడు కూడ చెప్పలేదు 27 ఎకరాలు అని నిర్ణయించిన తరువాత దానికి సమానంగా ఎక్కువ సారవంతమైన భూమికి ఎక్కువ ఎకరాలు పెట్టాము అలా సరిగా చేసారా లేదా అనే విషయం లేదు ఎకరాల సంఖ్య 27 కంటె ఎక్కువ వున్నది అంటె నేను కూడ అంగీకరిస్తాము హేమూపా ప్రకారం 27 ఎకరాలతో సమానంగా ఉన్నప్పుడు యిక్కడ 100 ఎకరాలున్నా, 50 ఎకరాలున్నా, 200 ఎకరాలున్నా సక్రమంగానే ఉన్నదని చెప్పటకి తప్పదు సక్రమంగా లేదని వాదించడానికి ఎక్కడా అవకాశం లేదు. తెలంగాణాలో ఒక ఫసలీ అనే శబ్దం వాడారు ఇక్కడ అది వాడకుండా తరము అనే శబ్దం వాడారు దీనికి ఒట్టి పదో అవాంతరమున్నదని వారు భయపడవచ్చు. కాని, అవాంతరమేమీ లేదని నేనింతకుముందే మనవిచేశాను ఇది భూమి మంచి చెడ్డలను బట్టి వుంటుంది రెండుమూడు ఫసలీలకు నీరు వచ్చినా భూమి చౌడు భూమి అయితే ప్రయోజనం ఏమి ఉంటుంది? ఎంట ఏమి ఏడుస్తుంది? మంచి సారవంతమైన భూమి అయితే ఒక ఫసలీకి నీరు వచ్చినా మంచిగానే ఏడుస్తుంది. కనుక ఫసలీలను బట్టి మంచిచెడ్డలు నిర్ణయించే అవకాశం లేదు. ఏవిధంగానైతే నేమి తెలంగాణాలో అమలు జరిగింది. ఇప్పుడు యీ 27 ఎకరాలనేది మన ఒక్క రాష్ట్రంలోనే ఉన్నదా, మనం ఎక్కువ పెట్టినామా అని ఆలోచిస్తే భారతదేశంలోని ఇతర అనేక రాష్ట్రాలకంటె మనం తక్కువ పెట్టామని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇక్కడ 27 ఎకరాల సీలింగు పెట్టాము అన్నింటికంటె మంచి భూమి అయితే ఇతర రాష్ట్రాలలో సీలింగు ఎట్లా పెట్టారో మనవిచేస్తాను. అస్సాం రాష్ట్రంలో 50 ఎకరాలు సీలింగు పెట్టారు బీహారు, రాష్ట్రంలో 30 ఎకరాల నుండి 80 ఎకరాలు సీలింగు పెట్టారు బొంబాయి రాష్ట్రంలో రు. 3600 అని అన్నాడు కాని ఎన్ని ఎకరాలు అన్నది ఇంతవరకు నిర్ణయించలేదు. కాండ్ కమిటీ నిర్ణయిస్తుంది. మధ్యప్రదేశ్ లో 30 ఎకరాలు అని నిర్ణయించారు. మద్రాసులో 30 ఎకరాలని నిర్ణయించారు. మైసూరులో రు. 3600 లు అని అన్నారు కాని ఎంత భూమి అనేది నిర్ణయించలేదు. మైసూరులోను బొంబాయిలోను రు. 3600 లు అని అన్నారు కాని ఇంత భూమి అని నిర్ణయించలేదు. మేమూ రు. 3600 లకు వెళ్ళవచ్చాము. పంజాబులో 30 ఎకరాలు, బొంబాయిలో 30 ఎకరాలు, రాజస్థాన్ లో 30 ఎకరాలు, ఉత్తర ప్రదేశ్ లో 30 ఎకరాలు, మైసూరులో 30 ఎకరాలు, ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 30 ఎకరాలు, హైదరాబాదులో 28 ఎకరాలు, కేరళలో

22¾ ఎకరాలు సీలింగుగా పెట్టారు కేరళలో 15 ఎకరాలు పెట్టాము. ఒక్క కాశ్మీరులోను, కేరళలోను మాత్రమే మనకంటె తక్కువ సీలింగు పెట్టినట్లు కనిపిస్తుంది కేరళలో తక్కువగా పెట్టినప్పటికి అక్కడి ప్రభుత్వం పరిణామం ఏమైనదో అక్కడి ప్రజలు ఎంతవరకు అంగీకరిస్తున్నారో చూస్తూనే వున్నాము. లాండ్ రిఫారమ్స్ వచ్చిన తరువాత నేను స్వయంగా కాశ్మీరు వెళ్ళిచూచాను.

*శ్రీ పాలపాల గోపాలకృష్ణయ్య (నర్సాపేట) :– మంత్రిగారు కేరళ బిల్లు గతి ఏమైనదని అంటున్నారు. అక్కడ ప్రభుత్వం పడిపోయింది. కాని బిల్లు మాత్రం పడిపోలేదు, బిల్లును నిన్ననే accept చేశారు ఏవో కొన్ని క్లాజులను కొట్టు అన్నారు. కాని 15 ఎకరాల సీలింగును ఆబ్జెక్ట్ చేయలేదని మంత్రిగారికి జ్ఞాపకం లేదేమో!

శ్రీ కె. వి రంగారెడ్డి :– నాకు బాగా జ్ఞాపకం ఉంది వారికే జ్ఞాపకం లేదు, ప్రభుత్వమే పడిపోయిందన్నాను; నేనేమి అన్నాను?

శ్రీ బి ఎల్లారెడ్డి :– ప్రభుత్వం పడిపోయిందంటే భూములు కావాలన్న వారు వ్యతిరేకిస్తేనా – ఎవరు వద్దు అంటే పడిపోయింది?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి :– ఎవరు వ్యతిరేకిస్తే పడిపోయిందో వారికినాకు తెలుసు. పడిపోయిన ప్రభుత్వాన్ని మరల తీసుకురాలేము. వచ్చిన ప్రభుత్వాన్ని మరల పోగొట్టలేము. మనకు సంబంధం లేదు, ఎందుకు చర్చ? ప్రభుత్వం భిన్నమైన ప్రజల ఉద్దేశం ఏమి ఉందనేదానికే నేను చెప్పాను. అంతకంటే నేను ఎక్కువ విషయాలు పోరలచలేదు. కాశ్మీరుకు కేరళకు చూచి భ్రమపడవలసిన అవసరం లేదు. కాశ్మీరు భూములను వీరులకు ఒక్క ఎకరం కూడా ఇవ్వలేదు. వారికి ఉట్టర వుంటే వారికి ఇస్తాము అన్నారు; వాయ తీసుకున్నారు. నేను పోయినప్పుడు ఏమిట్రయ్యా' అని అడిగితే షోరపాటు అయినది, తొందరపాటులో వేరేమాట అన్నారు. దానిని సవరించాలని కూడా అన్నారు. అంతమాత్రం అది చేసేవాళ్ళకి భాష్యమైనదని అనుకోవడం పొరపాటు. వీరవాళ్ళకి అక్కడ భూమిని పంచిపెట్టలేదు. ఈ నెలరోజుల మన ఖారీఫ్ దేశంలోని ఆన్ని రాష్ట్రాలలో ఉన్న దానికంటె తక్కువ సీలింగు పెడితే అది చిక్కు అవుతుంది అనేవిషయం చిన్నపిల్లవాడిని అడిగినా చెప్తాడు. ఇతర రాష్ట్రాలలో పెట్టిన సీలింగుకంటె మేము ఎక్కువ పెట్టలేదు. తెలంగాణాలో కొద్ది భాగం వుంటుందని అంటున్నారు కదా! దానికంటె ఒక్క inch కూడా ఎక్కువ పోలేదని స్పష్టపరుస్తున్నాను.

శ్రీ జి. నరసయ్య :– ట్రస్టులో మొత్తం అని అన్నారు.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి – గ్రడ్డిలో మొల్ల అని ఇపుడు మార్చుస్తున్నారు చాల సంతోషంగా చెప్పారు ఇంతకు పూర్వం గౌరవ సభ్యులందరూ, తెలంగాణా బిల్లు చాల బాగాఉంది, 'అదేఉండాలి; అదేఉండాలి' అని చెప్పినారు అందుకే నేను మనవి చేస్తున్నాను. తెలంగాణా బిల్లు యాక్టు అయి 10 సంవత్సరాలైనవడి అమలులో జరుగలేదంటే కొన్ని అవాంతరాలవల్ల జరుగలేదు, అప్పుడప్పుడు మార్పులు జరిగాయి, ఆంధ్రరాష్ట్రం, తెలంగాణా కలిసాయి అందోళన వచ్చింది ఆంధ్ర, తెలంగాణాలు ఎట్లాగా ఒకటి అవుతాయి కాబట్టి ఆంధ్రలో ఇటువంటి యాక్టు లేదు కాబట్టి ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరువాత రెండు ప్రాంతాలకు కలిపి ఒక యాక్టు అవసరం అవుతుంది కాబట్టి ఏదోచేసి తరువాత వారికి చిక్కులు కలిగించడం ఎందుకు అని మేమే ఈ విధంగా నిర్ణయం చేసి అమలుచేయకుండా ఆంధ్రప్రదేశ్ అయిన తరువాత వచ్చే ప్రభుత్వానికి వదిలిపెట్టాము

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య – మంత్రిగారికి చాల ధన్యవాదాలు, అసలు రహస్యం ఇప్పుడైనా బైటకు వచ్చింది ఆంధ్రరాష్ట్రం నుంచి ధనవంతులు వస్తారు, వారు వచ్చిన తరువాత దీనిని ఎటూ మార్చుస్తారు అంతవరకు ఆపివేస్తే సరిపోతుందనే సంగతి ఇపుడైనా చెప్పినందుకు మరోసారి ధన్యవాదాలు

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి – తురకల సామెత ఒకటి ఉన్నది – "బిల్లికేఖాజ్జే చిచిడ్డే" అని, ఎవరి స్వప్నంలో వారి భాజాలే ఉంటాయి. వారు అట్లా అనుకోవచ్చును నేను సమని అనుకున్నానంటే అందరికి యోగ్యమైన బిల్లు సమర్థంచదని అనుకున్నాను. వారు ఆ విధంగా అనుకుంటే వారి కర్మానికి నేను ఏమి చెప్పను?

Temporary Chairman – Interruptions లేకుండా ఉండాలి

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి – తెలంగాణా బిల్లుకు ఈ బిల్లుకు ఏమీభేదం లేదు. రెండూ ఒకటే. "ఏ" క్లాసు భూమి ఎకరాలు పెట్టి తక్కిన భూములు అందుకు సమానమైన ఆదాయం వచ్చే విధంగా పెట్టలేదు. ఇది ఒక విషయం మేమెవరి ఇతర భూములకు ఎక్కువ ఆదాయం వచ్చేదని ఒక్క గౌరవసభ్యుడు కూడా చెప్పలేదు. అలా చెప్పినట్లయితే ఇపుడు కూడా అలా లిఖితపూర్వకంగా కావలసిన ఎమెండు మెంటు అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఎవరూ కూడా ఆ లేకంగా చెప్పలేదు. ఏమెండుమెంటు సంతర్పణతో చెప్పినా సరియైనది అంగీకరించడానికి ఏమి అభ్యంతరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఒక్క విషయం మాత్రం గౌరవ సభ్యులు చెప్పిన ముఖ్యాంశాలు నేను కూడా చూచాను. తెలంగాణా బిల్లులో లేవని కొత్తది ఏదో ఒకటి ఉండాలని వచ్చినవారు, దేనినీ పెట్టుకోడానికి ఏమీలేదని తెలంగాణా బిల్లులో ఉంది. కాబట్టి అవసరమైన పెట్టుకోవలసిన దేమీ అవుసరంలేదు కూడా ఉంది.

అయిదు మాసాలకంటె తక్కువ నీరు వస్తుంటే dry అవుతుందని కూడా ఇందులో పెట్టాము ఇది తెలంగాణా యాక్టులో పెట్టలేదు దీనిని గురించి ఎమెండు మెంట్సు తెచ్చినప్పుడు న్యాయమైనంతవరకు వీటిని అంగీకరించడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను తెలంగాణాకు సంబంధించిన విషయం ఇది తెలంగాణా సభ్యులు ప్రత్యేకంగా దీనిని ఆలోచించి ఒక నిర్ణయానికివస్తే, అంగీకరించడానికి అభ్యంతరం లేదని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ బి ఎల్లారెడ్డి — ఈ విషయంలో తమ అభిప్రాయం ఏమిటో వింటే బాగుంటుంది.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — నేను చెబితినిందా! తెలంగాణా యాక్టులో లేనిది ఇది. అందరికి ఇష్టం లేకపోతే తీసివేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను అని చెబితిని. సమంజసమని అనుకునే బిల్లులో పెట్టాము అందరికోరకే చూచాము అందరూ అవసరము లేదని అంటే తీసిపారవేయడానికి ప్రభుత్వానికి అభ్యంతరం లేదు ఈ బిల్లు ప్రకారంగా 500 ఎకరాలు సీలింగువచ్చే అవకాశం వుంది, లక్ష రూపాయలు వచ్చే అవకాశం ఉంది అని గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. అది బిల్లుచూచి చెప్పారో, లేదో! చిన్న శ్రీ సక్షప్తంలో చూచివచ్చి చెప్పారో!

శ్రీ జి. ఎల్లమంద రెడ్డి — Family definition, family holding, ceiling area, exemptions— నాలుగూ కలిపితె లక్ష వస్తుందో, రెండు లక్షలు వస్తుందో తమరే చూడండి కావాలంటే నేను లెక్క చేసి చెబుతాను.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — నేను చెప్పేది పూరా వింటే మధ్యలో అనే అవ సరం లేకుండాపోతుంది. సీలింగు వల్ల 500 ఎకరాలు వస్తుంది, లక్ష రూపాయలు వస్తాయి అన్నారు. నేను అంగీకరిస్తాను. లక్ష మినిమం 10 లక్షలుకూడా రావచ్చు ఒక జమిందారుకు 600 ఎకరాలతోటి లక్షకంటె ఎక్కువే రావచ్చును. కొందరు వ్యక్తుల అకు ఎవరికైనా తోటలు వుండగా వుంటే వారికి exemptions పోను ఎక్కువే రావచ్చు. షుగర్ ఫ్యాక్టరీ క్రింద ఎక్కువ భాగం వుంటుంది. లక్షకంటె ఎక్కువే ఆదాయం రావచ్చు, లక్ష అని హద్దు ఎక్కువ చెప్పారు.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి — లక్ష అనడం అన్న లక్షలు అనాలి.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి — సీలింగు వల్ల 500 ఎకరాలు వస్తుందని అనడం సామాన్య ప్రజానీకానికి కొంత భ్రాంతిని కలిగించడం అవుతుందని మనవి చేస్తున్నాను, అలా అనకండి— ఎవరి దగ్గర ఎన్ని ఎకరాలు ఉన్నాయో, మరి ఫ్యాక్టరీ క్రింద ఎక్కువ భాగం ఉంటుందో అటువంటి వాళ్ళకి వస్తుంది అనండి, ఎందుకంటే సీలింగు

ఆదాయము మీద పెట్టలేదు. నేను ఆ విషయానికి కూడ వస్తాను. భూమి మీద సీలింగు పెట్టినారు కనుక ఆదాయము ఎంతయినా సంపాదించవచ్చు. ఒక భూస్వామికి 10 ఎకరాల భూమి ఉండి వ్యవసాయం చేస్తూ, ఇతర వృత్తులు చేస్తూ సరిపడ్డానికి 10 వేల రూపాయలు ఆదాయము సంపాదించవచ్చు. ఎందుకంటే వారి ఆదాయము మీద సీలింగు పెట్టలేదు. "అయ్యా సీలింగువల్ల వేల రూపాయలు వస్తాయి" అంటే ఎవరికి వస్తాయి? అతడుపుండితో ఇద్దరికో ఒకనికో వస్తాయి. అటువంటివాడు పుండుకూడా ఎన్నో వ్యాపారాలలో పెట్టుబడిపెట్టేవాళ్ళలో పిల్లాలు ఉండవచ్చు, పన్నాలాల్ ఉండవచ్చు, బాల్డియాలు ఉండవచ్చు. కాని వ్యవసాయం చేసేవారిలో ఒకరిద్దరు ఉంటే దుఃఖించడం ఎందుకో నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఆదాయముమీద సీలింగు పెట్టినప్పుడు ఆవాదం వినికిడిస్తుంది కాని భూమి మీద సీలింగు పెట్టినప్పుడు ఆ మాదం వినికిడిరాదు. ఆ విషయం మనవుడకూడదు. అందుకని మొదట కొన్ని సూచనలు చేస్తాను. దరిద్రం పంచడానికి కాదు సీలింగు; దరిద్రం పంచడానికి కాదు భూసంస్కరణలు. వ్యవసాయం చేసేవారికి సౌకర్యములు కలిగించడానికి గాని యితరత్రా కాదు. ఇంకొక విషయం మీరు చాల మాటలాడినారు మిత్రులు "ఇదివరకు ఆదాయంమీద సీలింగు ఉండె కళా వెంకటరావుగారు కూడ ఆదాయంమీద సీలింగు పెట్టినారు రంగా రెడ్డి గారు వచ్చి భూమి ఎకరాలమీద సీలింగు పెట్టినారు" చాల కొంచెం మంచి వారు అని గట్టిగా చాలమంది చెప్పినారు. ఇందులో ఎంత యథార్థం ఉన్నదో ఎంత మోసపాటు ఉన్నదో, ఆజేషణకు అవకాశం ఉన్నదేమోనని ఎన్ని విధాలు అలోచించినా లేశమంతైనా ఆజేషణకు అవకాశం లేదని తోచుచున్నది. ముందరనుండి ఇప్పుడే నేను చెప్పాను భారతదేశంలోని మొత్తం రాష్ట్రములలో కాసి, కళా వెంకటరావుగారి బిల్లుల్లోగాని పూర్వపు హైదరాబాదు స్టేట్ చట్టంలో గాని ఆదాయముమీద ఎక్కడా సీలింగు పెట్టలేదు. ఆదాయము కొలత పట్టడం మొదలుపెట్టారు. 2,600 రూపాయల ఆదాయము నవ్వే ఎకరాలను మాత్రమే నిర్ణయించుకువచ్చారు. అక్కడకూడా ఎకరాలమీదే సీలింగు ఉంది. గౌరవ సభ్యులు ఇంకొకటి చెప్పినారు 54 ఎకరాల family holding dry నిర్ణయించినారన్నారు. 54 ఎకరాలు నిర్ణయించారని చెప్పుటంటే ఆదాయముమీద నిర్ణయించారనడంలో అర్థం ఏమిటో తెలియదు. మేము కూడా 2,600 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చే భూమిమీద సీలింగు పెట్టినాము. వారుకూడ అదే అంటున్నారు. ఇతర రాష్ట్రములలో అదే అంటున్నారు. ఒకవేళ మైసూరు రాష్ట్రములలో 2,600 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చే ఎకరాలను నిర్ణయం చేస్తాం అన్నారు. Land Commission నిర్ణయించలేదు. ఏ state లో మాట్లాడినట్టుకి భూమి మీద సీలింగు చేయలేదన్నారు గాని ఆదాయం సీలింగ్ పెట్టలేదని. ఆదాయమీద సీలింగ్ పెట్టడంవల్ల నిన్నే వ్యవసాయం చేసుకుంటూ మీరుకూడా ఆలోచించుకోవాలి. సీలింగు వల్లనే మేము ఆదా

యంమీద సీలింగ్ పెట్టడానికి మాటవరసకి ఒప్పుకున్నాను అనుకోండి. హైదరాబాదు రాష్ట్రంలో, ఇతర రాష్ట్రములలో ఆదాయంమీద సీలింగు పెట్టినారని అంగీకరిస్తే దాని పరిణామం ఏమవుతుంది? 3,600 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చే భూమి ఇచ్చినారు అనుకోండి అందులో బావి కట్టుకొని కాలువలు త్రవ్వుకుని సారవంతం చేసి 3,600 రూపాయలకంటే పైగా ఆదాయం తెచ్చుకుంటే ఆదాయంమీద సీలింగుఉంటే, 3,600 రూపాయలకు పైన ఉన్నదానిని ప్రభుత్వంస్వాధీనం చేసుకోవలసి వస్తుంది. కనుక ఆదాయముమీద సీలింగుపెట్టినారనడం శుద్ధతప్పు అది ఈ బిల్లుయొక్క భావము కాదు, ఉద్దేశ్యము కాదు, అర్థము కాదు అని మనవి చేస్తున్నాను. ఆదాయమును కొలతబద్దగా 3,600 రూపాయల ఆదాయము వచ్చే భూమి ఎన్ని ఎకరాలు వచ్చునో నిర్ణయించి యివ్వడము కోసం పెట్టినారు ఎకరాలమీద సీలింగు వస్తుంది కాని ఆదాయముమీద సీలింగు రాదని మనవి చేస్తున్నాను. అయితే ఈ విధముగా ఆదాయమీద సీలింగు అనేది పెట్టలేదని అందువల్ల చాల నష్టం కలిగిందని ఏ అభిప్రాయములు తెలుపబడినవో అవి సరియైనవి కావని మనవి చేస్తున్నాను. భూమి పంచి పెట్టడానికి దొరకదు అంటున్నారు. పంచి పెట్టటానికి దొరకదు అంటే అర్థం ఏమిటో తెలియలేదు. వారెవో సామెత చెప్పినారు. దానినిగురించి తరువాత చెబుతాను. పంచిపెట్టడానికి దొరకదు వారంధరు అమ్ముకుంటున్నారన్నారు. వారు అమ్ముకొనడంవల్ల మన శ్రమ తగ్గుతున్నది. దానికి ఎందుకు దుఃఖ పడవలెనో అర్థంకాదు. ప్రభుత్వము ప్రతిఫలము ఇచ్చి తీసుకొనవలెననే శ్రమ తప్పించి వాకే తాము ఉంచుకోకుండా పంచివేస్తున్నారో, ధర్మముఇచ్చి హీబా చేస్తున్నారో వనియత్ చేస్తున్నారో దానికొరకు ఎందుకు దుఃఖం చాలో అర్థం కాలేదు

(శ్రీ బి. భద్రయ్య:— మంత్రివర్గం చేసినండి?

(శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:— తరువాత చెబుతాను ముందు ఇది విచారించి భూమి పంచిపెట్టిన తరువాత ప్రభుత్వం డబ్బు యిచ్చి తీసుకుని పంచిపెట్టే అవకాశం లేదని దుఃఖపడవలసిన అవసరం లేదు. వారు ఒకవిషయం చెప్పినాడు. అత్త తనిసమయంలో బిడ్డగాడు వస్తే తోడబుట్టిన బిడ్డను తనని చెప్పుగా అంతలో వచ్చిన అత్తగాడు బిడ్డగాని చెనుకకు పిలిచి బిడ్డను చేయడానికిగాని, లేదు పామ్మని చెప్పడానికిగాని కోడలికి అధికారంలేదని అత్తగారే బిడ్డగానికి పామ్మని స్వయంగా చెప్పిన కథ చెప్పినాడు. కోడలు తనంతకి తాను పంపుకోడానికి అధికారం లేదని అత్తగారి వలె ప్రభుత్వం భూమి తీసుకొని పంచిపెట్టవచ్చునా? అట్లు చేసే హక్కు ప్రభుత్వం చేయవలెనంటున్నాను. దీనిలోని విశేషం ఏమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. ఇది కేవలం తెలియనితనం ప్రజాస్వామ్యమును తెలియకపోవటమున పట్టుకోడానికి వెను

తన్నారని మనవి చేస్తున్నాను తెలంగాణా బిల్లుకంటే ఇందులో మిగతా సీలింగు తక్కువ చేసినామని మనవి చేస్తున్నాను తెలంగాణా లో పమున్నర కొంత ఖర్చులతో నీటి ఒనరులను సిద్ధము చేసుకున్న దానివల్ల ఏ wet సెర్వ్యం అవుతుందో అది సీలింగులో dry గానే ఎంచవలసినదన్నారు. ఆంధ్రలో ఎట్లా వుండి తెలియదు తెలంగాణాలో అనేక రకములున్నాయి వరంగల్లులో, ఖమ్మంలో చాల వున్నాయి కొంతంగా సిద్ధం చేసుకున్న వాటక్కింద వున్న wet land అంతా dry గానే ఎంచి సీలింగు పెట్టబడినది చానిని ఈ బిల్లులో తీసివేశాము ఎందుకంటే కొంతం సిద్ధం చేసుకున్నారు కనుక సర్కారువారు dry కిస్తు అనుకున్నాం, wet ఇస్తు తీసుకోలేదు కొంతం పెట్టుకోడంవల్ల అది సరిపోయింది ఇది పంటనుబట్టి ఉంటె కనుక చాంట్లోఉండే పంట ఎంత పస్తుందనే విషయం సీలింగు కొరకు చూడవలసి ఉన్నది వారూ సొంతంగా కట్టుకున్న చెరువయినా, ప్రభుత్వం కట్టిన చెరువయినా భూమి పంటలో భేదం ఉండదు. సొంతం కట్టినదని తక్కువ ఉండదు, ప్రభుత్వం కట్టినదని ఎక్కువ ఉండదు రెండింటిలోను సమానమైన పంట పండుతుంది, అందు కని wte లోనే చేర్చవలసినదని చానికంటే కొంత మార్పు వచ్చిన విషయంకూడా గౌరవ సభ్యులు దృష్టియందు ఉంచుకోవాలి. దేవాలయ భూములను exemption చేయకూడదు, వాటి కౌలుదారులను తొలగించకూడదు భూములు వారికి స్వాధీనం చేయాలన్నాము, హైదరాబాదు చట్టములో దేవాలయ భూములను exempt చేయబడి ఉంది. ఇందులో exempt చేయ బడలేదు. "కళా వెంకటరావు గారు రక్షిత కౌలుదారులకు హక్కు ఇచ్చారు, ఈ బిల్లులో తీసివేశారు" అన్నారు. కళా వెంకటరావుగారి బిల్లులో రక్షిత కౌలుదారుల విషయం ఉన్నది అన్నది కొంత పొరపాటు అందులో రక్షిత కౌలుదారు అనే శబ్దమే లేదు నేను వచ్చిన తరువాత రక్షిత కౌలుదారు తెలంగాణాలో ఉండడమేమిటి, ఆంధ్రలో లేకపోవడమేమిటని నేనే తెచ్చాను. కళా వెంకటరావు గారి బిల్లులో ఆశబ్దమే లేదు, వారు పొరపాటున ఆ విధముగా అన్నారు. మేము రక్షిత కౌలుదారును తీసివేయలేదు. ప్రత్యేకంగా పెట్టినాము. దేవస్థానం భూములకు ఇనాం భూములకు కౌలుదారు చొక్కులు హైదరాబాదు చెన్నైలో లేవని మేము ప్రత్యేకంగా పెట్టినామని మనవి చేస్తున్నాను

శ్రీ పి. ఎల్లారెడ్డి:— ఆంధ్రలో రక్షిత కౌలుదార్లులేరు, అక్కడవి, తెలంగాణాకి కలిపి పెట్టడములో శక్తుడ లేకుండా చేస్తారని నా అభిమానము.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:— గౌరవ సభ్యులతో అనేక సార్లు చర్చించాము. హైదరాబాదు చట్టము మీ వద్దవుంది, ఈ బిల్లు తెచ్చాము. సెలక్టు కమిటీ వేశాము, చర్చలు చేశాము, చానివి చూసుకోకపోతే ఎంత కాలమైనా చేసే ఉపన్యాసాలు అవసరం లేకుండా

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :– హైదరాబాదు Old Act యొక్క కాపీవుంది ఇప్పుడు మనమిందు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లువుంది కాని మంత్రిగారు చెప్పే బిల్లు ఏదో మాకు రాలేదు. Strictly circulated to the Congress members. We are not congress members

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :– అవునండి. హైదరాబాదు చట్టములో old, new అని రెండు చట్టములు లేవు ఒకటే శాసనంవుంది.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :– మారు కొత్తగా తీసుకొని రాగోతున్న కౌలుదారు బిల్లు మధ్యలో వుందో అది మా దగ్గరలేదు అది ప్రచురములో వుందో మాకు తెలియదు. మంత్రిగారు మా దగ్గర వుందని అంటున్నారు. మాకు తెలియని విషయాన్ని తెలుసునని చెపితే ఎట్లా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :– అంతవరకు మీరు చెబితే నాకు అభ్యంతరంలేదు. మేము కొత్తగా తెచ్చే బిల్లును Gazette publication కొరకు పంపించాము. అది 15వ తేదీన ఇక్కడ ప్రవేశపెట్టబడుతుంది. అప్పుడు మీకు వస్తుంది. హైదరాబాదు చట్టము ప్రకారం కౌలుదారులకు వున్న హక్కులు భూస్వాముల మీద వున్న నిర్బంధాలు తొలగిపోతాయని అనుకోవడం గురించి మనవి చేస్తాను. కొత్త బిల్లు మీకు రాకుండా రాకపోయి, వచ్చినప్పుడు చూద్దురుగాని, ఇప్పుడు వారిహక్కులు తొలగిపోయే అవకాశముందా లేదా అని ఆలోచించలేదని అంటున్నారు Tenancy బిల్లు హైదరాబాదులో ఏదయితే వున్నదో అది కొత్త బిల్లు వచ్చేకదా cancel అయ్యేది. అంతవరకు ఈ హైదరాబాదు చట్టము అమలులో వుంటుంది హైదరాబాదు వారు మునిగిపోతున్నారని అనడానికి అవకాశము ఎక్కడ వుంది?

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :– కళా వెంకట్రావుగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లులో ఈ విషయము చేర్చారు. ఇది Act అయి అమలులోకి వచ్చేవాటికి రక్షిత కౌలుదారులు ఎవరయితే వుంటారో వారందరకు భూములను పట్టాదారులుగా పరిగణింపబడుతారు అని చేర్చడము జరిగింది. దాన్ని ఇప్పుడు ఈ మంత్రిగారు తీసివేశారు అంటే కొత్త బిల్లును తీసుకొని వస్తున్నామని అంటున్నారు. ఈలోపున అది [illegible] అయిపోవచ్చింది. అమలులోకి కూడా వచ్చింది. అమలు జరిగే వచ్చేలోపల ఎవరయినా [illegible] రక్షిత కౌలుదారుల హక్కులు రక్షిత హక్కులు లేకుండా చేయడానికి [illegible] తెలియదు. దానిని కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొని మీరు తీసుకొనివస్తే కౌలుదారులకు కొంత రక్షణ కల్పించవచ్చు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :– నేను చెప్పేది [illegible] వినాల్సింది. హైదరాబాదు జనాభాలో [illegible] కౌలుదారులు [illegible]

భూమ్యాలు అంటున్నారు పోపని నేను అంటున్నాను ఎందుకు పోపు అంటే హైదరాబాదు ఆక్టు cancel అయ్యేవరకు హైదరాబాదు ఆక్టు అమలు జరుగుతుంది దీనిప్రకారం హైదరాబాదు ఆక్టు cancel అవటం లేదు ఈ Act అమలులోకి వస్తూనే తెలంగాణా కౌలుదారు automatic గా పట్టాదారులు అయిపోతారని ఇందులో వుండె దానిని ఎసపెశాము దానిని తీసివేసిందుకుపల్ల గౌరవ సభ్యులకు నష్టమేమి వుంది? సీలింగు బిల్లుకు కౌలుదారుల రక్షణ చట్టమునకు ఏమీ సంబంధము లేదు తెలంగాణాలో సీలింగు చట్టము కౌలుదారీచట్టము రెండూ కలిపి ఒక చట్టముగా వుంది ఇప్పుడు దాన్ని వేరుగా చేసినందువల్ల కౌలుదారుకు సంబంధించిన బిల్లు తీసుకొని రావలసి ఉంటుంది [illegible] సీలింగు బిల్లుగా పెట్టవలసి వచ్చింది. అది Law Department opinion ప్రకారం ఆ విధముగా పెట్టేటేకాని మేము కొన్ని తీసేసి కొత్తగా కొన్ని పెట్టింది ఏమీ లేదు అయితే గౌరవ సభ్యులు ఆ బిల్లు చూడలేదని అంటున్నారు కనుక ఆ విషయాన్ని విడిచిపెట్టి మాట్లాడుతాను Tenancy Bill దాని స్థానములో అది వున్నప్పుడు కౌలుదార్ల హక్కులు ఎట్లా పోతాయి? ఒక గౌరవ సభ్యుడు మాట్లాడుతూ రంగారెడ్డిగారు తెలంగాణావాండ్ల హక్కులు కాపాడేందుకు ప్రయత్నము చేసేవారని ప్రసిద్ధి వుంది అందుచేత ఇందులో తెలంగాణా ఆక్టు ప్రకారము పోయిన హక్కులన్నింటిని తిరిగి ఇప్పించేటందుకు ప్రయత్నము చెస్తున్నారు అని అన్నారు కేవలం చట్టము తెలుసుకోకుండా అన్నమాటలు కాని చట్టము తెలుసుకోవ్న తరువాత ఆవిధముగా మాట్లాడే అవకాశం లేదని గౌరవసభ్యులతో మనవిచేస్తున్నాను "ప్రభుత్వము ఇప్పుడు పదై కే భూమి పంచుతున్నదో అట్టి 2½ ఎకరాలు తరి, లేకపోతే 5 ఎకరాలు కుమ్మి ఇవ్వాలని అడుగుతున్నది. భూస్వామికి ఎంత అయితే సీలింగు పెడుతున్నారో దానికి ఇంతకన్న ఎన్నో రెట్లు ఎక్కువగా పెడుతున్నది అని అన్నారు. ఇంత భేదము తెలుసుకోకుండా మాట్లాడడము వాకు ఆశ్చర్యం కలిగించింది మేము ప్రభుత్వ భూములు ఏ వెలితేకుండా భూమిలేని వారికి కొంత అయినా భూమి దొరకవలెనని నియమిస్తున్నాము. భూస్వాముల భూముల మీద సీలింగు పెట్టి వారి స్వంత భూములను లాగుతున్న విషయమి దాయె! భూమిలేని వారికి భూమి ఇచ్చి వృత్తి కల్పించినది అదాయె, ఈ రెండూ ఎట్లా సమానమవుతుందో నాకర్థము కాలేదు. ప్రభుత్వమువారు సీలింగు పెట్టి భూమిని తీసుకొనే అవకాశము లేదు అని అన్నారు. వారే పంచుకొంటారు. చాల సంతోషమైనమాట. ఉదాహరణకి Land Reforms Bill ను ప్రకారం పెట్టి ఆ సీలింగు కంటె ఎక్కువగా వున్నే భూమిని వారు నియమించిన సమయములోపల న్యాయముగా అమ్ముకోవలసినది అక్కడి వారికి అవకాశమిచ్చాము. భూమిలేని వారలకు అమ్ముకోండి అని ఒక condition పెట్టాము. దీనివలన భూమి అంతా ఒకే స్వాధీనములో వుండకూడదనే ప్రయత్నమున్నది. భూస్వాములు భర్తీచేసి

ముగా ఇచ్చినానరే, లమ్మినా నరే ఏవిధముగా అయినా సరే వాడు పెట్టిన సీలింగు కంటె ఎక్కువ వుండకూడదని నిర్ణయించారు కాని అది ప్రభుత్వం లాక్కొని ఇవ్వవలెనా లేక మధ్యవర్తులు లాక్కొని ఇవ్వవలెనా అనే నిర్బంధాలు లేవని మనవిచేస్తున్నాను. భూమి అంతా ఒకరి వ్యక్తిగతే ఉన్నట్లయితే ఉప్పత్తి దెబ్బ తింటుందనే ఉద్దేశముతో ఈ విధముగా సీలింగు పెట్టబడుతోంది గౌరవ సభ్యులు మాట్లాడుతూ సీలింగు ఇంత అయితే బాగా భూమి పంచడానికి వస్తుంది లేక పోతే రాదు అని అంటున్నారు హైదరాబాదు అక్టు ప్రకారము ఖమ్మంలో అమల్లోకి తెస్తుకొన్న రూల్సు తే అక్కడ కొన్ని లక్షల ఎకరాలు వస్తుందని అనుకొన్నాము కాని చివరకు 5, 6 వేల ఎకరాలకంటె ఎక్కువ రాదని తేలింది సీలింగు తక్కువ పెట్టినంతమాత్రాన భూమి దొరికిందయ్యా, సీలింగుపైన భూమి దొరకకుంటే ఎప్పుడూ దొరకదు, దొంగకోటట్లు వుంటే దొరుకుతుంది, అని నేను అంటే మంత్రిగారు భూమి దొరకలేదని అంటున్నారు ఏవిధముగా దొరకదు, ఏవిధముగా దొరకదు అని ప్రతి సభ్యులు అదేపాట పాడడం మొదలుపెట్టారు నేను అన్నది స్వల్పమైన విషయం. ఈ తక్కువ పెడితేనే దొరకటంలేదంటే యింకా ఎక్కువ పెడితే దొరుకుతుందనటంలో అర్థం లేదు. సీలింగు పరిమితికి భూమి దొరకటానికి సంబంధంలేదు. ఎంత పరిమితి పెట్టినా భూమి పంపకం అవుతుంది. గౌరవసభ్యులు కొందరు తోటుల్ని పాలు సీలింగునుండి తప్పించుకోవచ్చుకదా అన్నారు ఆంధ్రలోని వివరాలు నాకే తెలియవు కాని తెలంగాణాలో మొత్తం 9 జిల్లాలలోను తోటులు గలవారు 100 మంది కంటే ఎక్కువలేరు

శ్రీ బి. రామారెడ్డి :- ఇప్పుడు కొత్తగా తోటలు వేసి సీలింగు నుండి తప్పించుకోవచ్చుకదా!

శ్రీ వెంకటరంగారెడ్డి :- ఇప్పుడు కొత్తగా తోటలు పెట్టి సీలింగు నుండి తప్పించుకోవటానికి వీలులేదు. అదే విషయం చెపే చెప్పాలనుకొంటుండగా గౌరవసభ్యులే అడిగినందుకు సంతోషము. ఆ సెక్షన్ను సరిగా అర్థం చేసుకోలేదు. ఈ ఆక్షేపణ వచ్చివుండేది కాదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. సీలింగు పెట్టిన తరువాత తోటలు వేసినవుడు ఆ తోటలు సీలింగు క్రింద భూములలోనే పరిగణించి, ఆదివరకు వున్న తోటలనే లెక్కలోకి తీసారు. కొన్నిటిని సీలింగు పెట్టిన తరువాత తోటలు వేసే కాలని సీలింగు లో వదిలివున్నది భూమిలోనే చేసుకోవలసివస్తుంటుంది. మిగిలిన మూడు ప్రభుత్వం తీసుకొంటుంది. వీటి కోటలు వేసుకొనే అవకాశం మేము ఇవ్వడము. సీలింగు గల వ్యక్తి అధీనములో ఇప్పుడు ఎన్ని తోటలు వున్నవో అన్ని వుంచుకోవచ్చు. అంతకు మించి తోటలు వేయడానికి వీలులేదు. ఇప్పుడు వున్న తోటలు ఎన్ని ఎకరాలు వున్నవో ఎవరు చెప్పాలి? దాని వ్యవహారాంతం తెలిసినవారెవ్వరూ అట్టా చెప్పరని నేను భావిస్తున్నాను. ఎవరైనా వచ్చినచో మోసపూరిత తోటలు వాటి తోటలు కానుకోవడానికి చాలా కాలం

వడుతుంది ఎంతలు కష్టపడి సీట్లు తెచ్చి ఎన్నో పనులు చేయాలి అందువల్ల అనుభవం గలవారెవరూ లేట్లా చెప్పరు

శ్రీ ఎన్. వి. కె. ఎర్రిస్వామి :— "తోటలు" అని పిలవటానికి చెట్లు ఎన్ని సంవత్సరాలు పెరిగివుండాలి ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి — సభ్యులకు అనుకూలంగా చెబుతాను—చిన్న మొక్క నాటినా తోట అని పిలవటానికి కనీసం ఒక సంవత్సరం రావాలి

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి — పొంతలు ప్రిన్సి మొక్కలు పెట్టగానే "తోట" అని అనవచ్చు కదా !

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— ఇవాళ మొక్క పెడితే 8 దినాలకు చచ్చిపోతుంది.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :— మంత్రిగారికి అనుభవం లేదేమో ! మొక్క పెట్టిన పిదప 8 రోజులకు ఎండిపోతుందంటే నాకు ఆశ్చర్యంగా వుంది

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి — ఎల్లారెడ్డిగారి ఇంటి ప్రక్కనే మా తోటవుంది. లేనిపోని కారణాలను బలపర్చటానికి యదార్థమైన విషయాలకు వ్యతిరేకంగా చెప్పటం చాలా తప్పు. నాకూ తోటలు వున్నాయి అవి ఎల్లారెడ్డిగారి ఇంటి ప్రక్కనే వున్నాయి వాటిని ఆయన చూస్తూవుంటారు.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :— 8 రోజుల్లో ఎండిపోతుందంటే అర్థం లేదు.

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి — ఇక, exemptions గురించి మనవి చేస్తాను. Land reforms కు సీలింగు ఎంత ముఖ్యమో exemptions కూడా అంత ముఖ్యమే, సీలింగు పెట్టి exemptions లేకుండా వుంటే ఉత్పత్తి దెబ్బతింటుందని ఆలోచిస్తే తెలుస్తుంది. ప్లానింగ్ కమిషన్ వారు కూడా గట్టిగా సీలింగు exemptions ఈ రెండు ఒకదానికొకటి విడదీయరాని భాగాలని స్పష్టంగా చెప్పారు. దానికి కొందరు సభ్యులు, కళావెంకటరావుగారి కాలంలో పెట్టలేదు కదా ! ఇప్పుడు ఎందుకు పెట్టాలన్నారు. కళావెంకటరావుగారి కాలంలో పెట్టని మాట నిజము. కాని అవి పెట్టకపోతే ఆది చిల్లు పడని ప్లానింగు కమిషన్ వారు చెప్పారు. నేను మనిషిని అయిన తర్వాత ప్లానింగు కమిషన్ వారు మన్ను పిలచి ఈ రెండూ తప్పనిసరిగా వుండాలని చెప్పారు. దానిని మేము అంగీకరించాము. దానిలో ఎంత యదార్థం వున్నదో కూడా మనం విచారించాలి. తోటలను exempt చేయకపోతే అవి పూర్తిగా ఈనే పొయ్యే అని ఆలోచించాలి. తోటలను పోషించటానికి, పరిరక్షించటానికి అందరూ మోక్షాలు కావు కొందరే

ఆ దానికి యోగ్యులుగా వుంటారు ఒకవేళ తోటలను విభజిస్తే నీటివనరులను భూస్వామి వుంచుకొని నీటివనరులేని భాగాన్ని బీదవారికి ఇస్తే వారిని నీటివనరులను సిద్ధం చేసుకొని చెట్లను కాపాడండి అని చెపితే ఏమి ప్రయోజనం? గౌరవ సభ్యులు చెప్పవచ్చు "ప్రభుత్వమే నీటివనరులు కల్పించాలి, డబ్బు ఇవ్వాలి, పశువులు కొనుక్కోటానికి డబ్బు ఇవ్వాలి" అని చెప్పటం బాగానే వుంటుంది కాని అది ఎంతవరకు సాధ్యమో గౌరవసభ్యులు ఆలోచించాలి ఇప్పటికి ఎన్నో చిక్కులు వస్తున్నాయి ప్రతి భూమి లేని బీదవానికి భూమిని ఇవ్వటమే కాక ఇవన్నీ ఏమకూర్చటం అంటే ఎంతవరకూ సాధ్యమో ఆలోచించాలి తోట అయితే తప్పని సరిగా మరుసాడు ఉదయమే నీరుకావాలి, బావి అయినా ప్రవ్వాలి లేదా కాలుషద్వారా నీరు తెప్పించుకోవాలి వర్షాకాలం కాకపోతే మొక్క 10 దినాలలో ఎండిపోతుంది ఒక తోట పోయిందంటే అది National wealth కే దెబ్బ తోటలవల్ల మనకెన్నో లాభాలు వున్నాయి ఒకసారి పండకపోయినా రెండో సంవత్సరంలో వేసుకొందాం అనుకొనేపీకావు తోటలు ఒకసారి వేస్తే 20, 30, 40 సంవత్సరాలవరకు వుండాలి కనుక వాటికి నష్టంరాకుండా చూసే బాధ్యత ప్రభుత్వానిది కనుక వాటికి తప్పకుండా exemption ఇవ్వవలసిన అవసరం వుందని నేను మనవిచేస్తున్నాను.

అయితే ఇందులో ఎన్నింటికి అయితే exemptions పెట్టారో వాటి అన్నింటికి exemption అవసరమవునా కాదా అనేది ఒక్కొక్కటి విడదీసి పరిశీలించి నట్లయితే, దానికి అవసరమే అని గుర్తించ గలుగుతారు ఉదాహరణకు Sugar factories విషయము తీసుకొండి. మనదేశములో sugar కు ఉన్న అవసరము ఎంతో అందరికీ తెలుసు. ఈ మధ్యనే sugar దొరకక ఎన్ని ఇబ్బందులు ప్రజలు పడుతూ వచ్చారో అందరికీ తెలుసు Cooperative సంస్థల ద్వారా సరఫరా చేయమంటే అక్కడ దొరకడములేదు, ప్రభుత్వము ప్రత్యేకంగా దుకాణములు open చేయాలని, లేకపోతే కలెక్టర్ద్వారా సరఫరా చేయాలని, ఈ మాదిరిగ అనేక complaints సూచనలు వచ్చినవి. ఇలాంటి అవసరమైన వస్తువు దొరకక పోతే ప్రజలు పడిన బాధలు తెలుసు, ప్రజలకు పట్టంట నిర్బంధములు లేకుండా సరఫరా చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపైన వున్నది. Sugar factories కు చెరుకు పండించి అమ్మితే గాని Sugar తయారై మనకు అందుబాటులోకి రాదు. దానికి పీలింగు పెట్టిన వాళ్ళకారకు, తయారైన చక్కెర బాంకర్ శోషణము వల్ల బ్యాగులు ఎన్నో ప్రజలు పడవలసి వస్తుంది. అటుల కొలది, కోట్ల కొలది బ్యాగుల్ను బర్మా నుంచి పెట్టిన పాకిస్థాన్ నుంచి దొరకకపోతే అవి అన్నీ మూల పడుతాయి. ఇలాంటి సీయమములు, నిబంధనలు Sugar ప్రొడక్షన్లో పెట్టకపోతే ఇంకా మనకు Sugar factories ఎవరు పెట్టుకుంటారు? ఇది మనకు

ఎక్కువ అవసరుండె వస్తుపు గనుక, దీనికి సీలింగు పర్వాటు చేయలేదు అందువల్ల exemption పర్వాటు చెయడము జరిగింది Sugar factory వారికి ఏష్టము కట్టుకుండా, వారికి రక్షణ ఇవ్వడము అవసరమని ప్రభుత్వం భావించి exemption ఇవ్వటానికి ఒప్పుకున్నది ఈ ఫాక్టరీలకు బాగా ఆదాయము వస్తుంది గదా దీనికి exemption ఎందుకు అంటే, అందులో బాగా ఆదాయము రాదు మేరు చార్లు ఉంటారు ఎచ్చిన లాభము తలా కాస్త పంచుకుని పోతారు మేమ్లు ప్రికారియు చేసినరు ఇవ్వబడుతుంది పంచదార చెరుకు పేసే భూములలో ఒక్కొక్కచోట ఎక్కువ పండవచ్చు, ఒక్కొక్కచోట తక్కువ పండవచ్చు, అందువల్ల రక్షణ అవసరము ఈ విషయమును గురించి ప్లానింగు కమీషనువారు ఆలోచించినప్పుడు, అన్ని sugar factories కు exemptions ఇవ్వడము అనవసరమని ఒక తేదీ నిర్ణయించి, ఆ తేదీకి ముందు ఉన్న factories కు మాత్రము ఇస్తాము అని మేము అన్నాము. దానికి వారు ఒప్పుకొనలేదు. తేదీ నిర్ణయించనక్కరలేదు. అలాగువ చేస్తే ఇది ముందు factories ఏర్పడవు అందువల్ల exemption అనేది అందరికీ ఇవ్వండి అని వారు గట్టుదలతో చెప్పారు అందువల్ల ఈ factories సంబంధించిన భూములకు exemption ఇవ్వడము జరిగింది ఇందును గురించి మరొక విషయము కూడ ఉన్నది దానికి నేను నిన్ననే సమాధానము చెప్పాను Sugar factories కు total exemption ఇవ్వకపోతే ఈకమంది భూములన్నీ తోటలుగ తయారు చేసుకొని ఒక్క ఎకరముకూడ మిగలకుండా చేస్తారని అన్నారు. దీనికి నేను మనవి చేసేది ఏమిటంటే, ఒకసారి సీలింగు పెట్టిన తరువాత, ఆ సీలింగు క్రిందకు వచ్చిన భూములోనే పెట్టుకుంటారు అప్పుడు ఇలాంటి ప్రశ్నకు అవకాశమే ఉండదు సీలింగును మించిన భూమి ఏ భూస్వామివద్ద ఉండనేఉండదు. అంతకంటే ఎక్కువ భూమిని ఆక్రమించుకోటానికి అవకాశమే ఉండదు అందువల్ల ఆ ఆక్షేపణ సరియైన దిగాదు గౌ॥ సభ్యులు మాట్లాడుతూ తోటలు అంటే నిర్వచనము చేయాలని అన్నారు బహుశ ఇలాంటి భయముతోనే వారు ఆ విధముగ అన్నారు అనుకుంటాను. వారికి ఆక్షేపణ ఏమిటంటే, ఇకముందు అన్ని భూములు తోటలుగ మార్చి, వేలకొలది ఎకరాలు exempted lands క్రిందకు వచ్చేటట్లు ఆక్రమించుకోవచ్చని ఉన్నారు. ఆలాంటి అవకాశము లేనేలేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను. అలాంటి అవకాశము లేనప్పుడు ఇలాంటి నిర్వచనముతో పనిలేదు. ప్రస్తుతానికి ఉన్నట్టుంటే తోటలకు నిర్వచనము కావాలంటే చెప్పవచ్చు. పది ఎకరములుగల భూమిలో అక్కడ ఒకటి, అక్కడ ఒకటి పది చెట్లను వాటి, యది వారు తోట అనే అంటే అది తోట క్రిందకు రాదు. తోటకు పుండవలసిన పరిస్థితులు ఉండాలి. ఇక్కడ ఒక చెట్టు అక్కడ ఒక చెట్టు పెట్టి తోటఅంటే అది తోట క్రిందకు రాదు.

ఉపాధ్యక్ష, Commercial crops అంటే చేయగా వచ్చే రాబడి చేయగల అక్కడక్కడ మొక్క అక్కడ ఇక మొక్కడేమో, అది చేయగల్గ భూమి, Commercial

cial crops ను పండించే భూమి అంటే చాలదు Commercial crops అంటే ఏమిటో నిర్వచనం చేశాము Exemption చేయబడెతోట ఎట్లా వుండాలంటే ఒక ఎకరములో యిన్ని చెట్లు అని ఉండాలి దానికి నీరు సప్లయి అయ్యే కాలవలు మళ్లుండాలి కాని అక్కడ కొద్దిగా మొక్కలు నాలుగు పెట్టి యితర విధముగ నేద్యము చేసుకొంటూ, గట్టుమీద కొబ్బరిచెట్లు పెట్టి యిది తోట అని అంటే ప్రయోజనము లేదు అది తోటక్రిందకు రాదు అలాంటిదానిని తోట అని చెప్పటానికి నేను సిద్ధముగ లేను అలాంటివి ఉంటే, తోటలు కావు అని చెప్పటానికి నాకేమీ ఆక్షేపణ లేదు

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఇదివరకు ఉన్న తోటలేనా? క్రొత్తగా వేసేవికూడానా?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి - ఇదివరకు ఉన్నవి కొత్త వేమో (Interruption)

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఆ మాటలు ఈ బిల్లులో వ్రాయవలసి వుంటుందేమో!

శ్రీ కె వి. రంగారెడ్డి — బిల్లులో "తోటలు" లనిఅన్నాము. కాని ఇదివరకు ఉన్న తోటలకు సీలింగు పెట్టే అవకాశమే లేదు. ఎందుకంటే సీలింగు పెట్టిన తరువాత ఆ సీలింగుకు సంబంధించిన భూముల విస్తీర్ణము తోపలనే తోటలు పెట్టుకుంటారు. కాని మిగిలినదానికి వర్తించవే వర్తించవు కాబట్టి యిప్పుడు ఉన్న తోటలు, ఎక్కడనో కొద్దిగా గట్టుమీద చెట్లుపెట్టి, దానిని తోట అని అనటానికి వీలుండదు కాని ఒకవేళ మన మిత్రులకు భయము ఉంటే, అట్లా అంటారేమో అనుకుంటే దానిని స్పష్టము చేయవచ్చు

శ్రీ బి ఎల్లారెడ్డి — అది సరిగా నిర్వచించటానికి ఫలానా తేదీలోగా ఉండే తోటలకే ఇది వర్తిస్తుందనిఅంటే బాగా ఉంటుందిగదా. ఆ విధముగ చేస్తే మంచిదని అధ్యక్షులవారుకూడా అన్నారు. కాబట్టి ఆ విధముగ చేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి — అవసరమే లేదని నేను అంటూంటే, ఆ విధముగ పెట్టితే బాగా ఉంటుందని అంటే ఎట్లా? అక్కరవేలేదని అన్నప్పుడు అది పెట్టడము అనవసరము. కాని ఒక్క విషయము గుర్తించాలి. ఇప్పుడు ఉన్న తోటలకు మధ్యమధ్యలో నేద్యం చేసేవి, తోటలక్రిందకు వస్తాయా అని అంటే అలాంటివాటివి నిర్వహించము చేయవచ్చు

తరువాత compensation ఇచ్చే విషయములోకూడా ప్రతిపక్ష సభ్యులు చాలామంది ఆక్షేపణ చేశారు. కొందరు మిక్కువ చెల్తారని, మరొక పార్టీవారు తక్కువ అని అన్నారు. అంతే యిందులో రెండు భాగములు ఉన్నవి. కమ్యూనిస్టుపార్టీ సభ్యులు compensation take వాళ్ళు చక్కువ అని అన్నారు. గ్రామాల్లో పార్టీవారు వాళ్ళు తక్కువ అని అన్నారు. ఇందులో ఏది సరియైనదో వారికే తెలి

యాలి కాని ప్రభుత్వము చేసినది న్యాయమనే భావించి, అది అందరినీ సంతృప్తి పరచగలదు అనే అభిప్రాయముతో ఆ విధముగ పరిహారము చేసినది అది ఎక్కువ కాదు, తక్కువకాదు ప్రభుత్వము చేసినది న్యాయమనిమనవి చేస్తున్నాను

ఇకపోతే Land Acquisition Act విషయము ఉన్నది [భూసేకరణ చట్టము ఆర్.ఇ.] అని ఉద్దులో అంటారు ఆ Act ను బట్టి పదహారులో మూడురెట్లు సంవత్సరము ఆదాయముమీద ప్రతిఫలము క్రింద యివ్వాలని ఉన్నది లేకపోతే market value compensation క్రింద యివ్వాలని అన్నారు దీనికి ప్రభుత్వము చేసినది ఏమిటంటే, అందులోవచ్చే పంటలో gross incomeను ఎట్టి అంచు సంవత్సరముల ఆదాయము యివ్వాలని అన్నాను దీనిలో ఎంత వ్యత్యాసముఉన్నదో చూడండి అంటే 5 × 3=15 రెట్లు అయినది అంటే మూడురెట్లకంటే పైన భేదం ఉన్నది. దీనినికూడా తక్కువనే అంటే, యిది దాదాపు 1500 రూపాయలు అవుతున్నది 1500 రూపాయలు ఒక్కొక్క ఎకరమునకు compensation క్రింద యివ్వాలని చెప్పాము ఇక మార్కెట్టురేటు చూస్తే ఒక్కొక్క ఎకరమునకు దాదాపు ఆరువేలు అవుతున్నది అందులో నాల్గవ వంతు అని పెట్టాము. అదికూడ తక్కువే అని అంటే, అది చట్టమునకు విరుద్ధము Constitution కు వ్యతిరేకమవుతుంది. Public purpose కోసము అయితే కొంత తక్కువగ ఇచ్చే అవకాశము ఉన్నది గనుక యిచ్చారు తక్కువఅంటే అది నామమాత్రం అని కాదు. కొంతవరకు reasonable గానే ఉండాలని అన్నారు. నాల్గవ భాగం కంటే తక్కువ యిస్తే, అది భిన్నమైనది, న్యాయమైనది ప్రతిఫలం అనిపించుకోదు. అందువల్ల దీనిని గౌరవసభ్యులు అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. తరువాత స్వతంత్ర పార్టీ సభ్యులు ఈ compensation rate చాలా తక్కువ అని అన్నారు తక్కువ అంటే మార్కెట్టురేటుకంటే చాలా తక్కువ యిచ్చేమాట నిజమే కాని Public purpose కోసము యిస్తున్నాము గనుక అంతవరకు దీనిని గురించి జాగ్రత్తగానే ఆలోచించి చేశామని మనవి చేస్తున్నాను తరువాత భూమి ఉన్నవారికే ఉండాలని వారు అంటున్నారు ఇది ఆ విధముగ సాగేకాలము కాదు. ప్రపంచములో జరిగే పరిస్థితులుకూడ కొంతవరకు దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి ప్రజలందరికీ సమాన అవకాశములు కలుగజేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపైన ఉన్నదని గమనింప వలసి యున్నది. ఈ విధముగ ఆలోచిస్తే ఈ రేటు ప్రకారము అయితే మనము బిల్లులో ప్రతిపాదించిన గురించి పరిహారము చేశామో, అది ఎక్కువకాదు, తక్కువ కాదు ఇప్పుడు అనిపిస్తుంది. న్యాయమైన రేటేనని మనవి చేస్తున్నాను. మా సభ్యులు అంగీకరిస్తారని ఆశిస్తున్నాను. కమ్యూనిస్టు సభ్యులు మాట్లాడుతూ అంటే మాము చేసిన ప్రతిపాదనలు వేలాదిమంది చిన్న కమతాలలో ఉన్నారని అన్నారు. యిది ఊరకే కాగితములమీద ఉండేది కాదు, ఆచరణయోగ్యము

కాబట్టి ఈ అన్నాను వైపుగా యింటివాడు ఉ [illegible] అన్నారు కాబట్టి ఇదివరకు మనిషి [illegible] సుందరం పిళ్లైగారు చూపించి ఒక్కొక్కరు గిరిజనులు [illegible] గలుపుకొన్నారు, మిగిలిపోవడానికి వీల్లేదు అని [illegible] అడగా ఎగిరిపోకుండా వీళ్ళ అనుభవంలో [illegible] మనిషి కొనుక్కోవాలంటే, [illegible] లలో కొన్నలనీది భావ్యమని [illegible] తాబట్టి కొనుక్కున్నవారు పేరు అయినప్పటికీ [illegible] కూడా కొనలేకపోతే, చేసే ఎవరు ఉండరు అని [illegible] మాత్రం నేను చెప్పగలను

వైద్యుడు [illegible] ఉండి [illegible] పేషెంటు [illegible] రిమాండులు [illegible] జనంలో అసెంబ్లీలో మనకు సహకారం [illegible] ఎవరు సహకరిస్తే [illegible] ఉండవలెను భూమ్యాలను యిలా పట్టుకోవడం [illegible] న్యాయమో మన ఎమ్మెల్యేలు ఆలోచించవలెను [illegible] ఉపన్యాసాలు [illegible] వల్ల ప్రయోజనం లేదని మనవి చేస్తున్నాను [illegible] చెప్పినారు [illegible] transfer [illegible] యిచ్చుకుండా, [illegible] అన్నారు. [illegible] యిచ్చుకోవాలని [illegible] ఉన్నాము. [illegible] అవలంబించడం [illegible] న్యాయం కాదు [illegible] [illegible] పోయిన్నాడు [illegible] అమ్మకపోతే, [illegible] హక్కు [illegible] [illegible] [illegible]

మైనది కాదని నేను మా మిత్రులకు మనవి చేస్తున్నాను. శ్రీ రోశ్ ఆ పక్షాన తెలంగాణా సభ్యులు చేసిఉన్నారు, కొందరు ఆంధ్రసభ్యులు కూడా చేసిఉన్నారు ఈ బిల్లు ప్రవేశపెట్టడంవల్ల తెలంగాణా వారికి సీలింగు పెంచినట్లు అయివచ్చే చాలా తెలంగాణా భూస్వాములందరు చాలా సంతోషిస్తున్నారని ఎవరైతే యిదగో సీలింగు ఏస్తున్నది, ప్రభుత్వము మా భూములు తీసుకొంటుందని మరీ దురుగానే అమ్మివేసుకొన్నారో వారు ఈ విధంగా సీలింగు పెంచినందులకు చాలా పశ్చాత్తాప పడుచున్నారు అని అనుకొంటున్నారని చెప్పారు ఇది గౌరవ సభ్యుల భ్రమ ఆ బిల్లును బాగా పరిశీలించాలని నేను మనవి చేస్తున్నాను ఎందుకంటే యిప్పుడు ఉండే చట్టము ప్రకారం, యిప్పుడు మేము ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు ప్రకారం తెలంగాణావాళ్ళకు భూమి తీసుకొనే విషయానికి మేము ఎక్కడా ఇవ్వలేదు. అది కౌలుదార్ల చట్టమునకు సంబంధించింది, సీలింగు చట్టమునకు సంబంధించింది కాదు, కౌలుదార్లనుంచి భూమి తీసుకోవటం సీలింగుకు సంబంధించింది కాదు, అది కౌలుదార్ల చట్టములో ఉన్నది. తెలంగాణా చట్టములో అది కూడా అందులోనే వుంది. ఇప్పుడు మేము వేరుగా ప్రవేశపెట్టబోతున్న కౌలుదారీ చట్టములో కూడా ఉన్నది, కాని ఈ చట్టానికి సంబంధం లేదు. కౌలుదార్ల నుంచి ఒక inch భూమికూడా తీసుకొనే అవకాశంలేదు అది మేము స్పష్టంగా చెప్పాము. ఈ కౌలుదార్ల చట్టము వచ్చేవరకు తెలంగాణా కౌలుదార్ల చట్టము వుండనే వున్నది. దాని ప్రకారంగా 1954 వాటికే ఆ హక్కు ఎగిరిపోయింది. తీనిని 1950 వరకు బొడిగించి ఉందని అదికూడా అయిపోయింది. ఇప్పుడు 1960 లో వున్నాము. కనుక ఈనాడు ఆ విధంగా మనం కౌలుదార్లనుంచి తీసుకొనే అవకాశం లేదు. ఇప్పుడు వున్న చట్టములో అటువంటి provision లేదు. మేము ముందు తీసుకురాబోయే బిల్లులోకూడా అటువంటి అవకాశం కల్పించలేము. ఒక వేళకల్పించి పెట్టినచో, అప్పుడు ఆక్షేపించవచ్చు. ఈ బిల్లులో మాత్రం అటువంటి అవకాశం లేదు. ముందు తీసుకురాబోయేటటువంటి బిల్లులో కూడా యిప్పుడు తెలంగాణాలో ఉన్నదే పెట్టాము. మన బిల్లు విషయం సభ్యులకు తెలియుటకు గనుక దాని విషయం యిప్పుడు విడిచిపెడతాము. అప్పుడు ఉన్న తెలంగాణా చట్టములో మార్పును అటువంటి అవకాశం లేదు. ఇంకా ఒకటి చెప్పకుండా చెప్పారు. కొందరు తెలంగాణా చట్టములో 1960 లకు సీలింగు పెట్టారు. ఆ విధంగా కౌలుదార్లు కొన్నామని భ్రమలు చేసుకొన్నారని అన్నారు. ఇది యథార్థమేనా? ఎంతమంది ఎవరి దగ్గరకూడా ఈవేళ మీరు వెళ్ళి మాట్లాడినా 1960 లకు మించి కొనలేదు అని చెబుతున్నారు. ఈ బిల్లు ప్రభావంవల్ల అంతా విన్నులు అయిపోతుందని, అంతా కాలువలు అయిపోతుందని అంటున్నారు. మళ్ళీ ఒక్కసారి తిరుగులేని అధికారమున్నదని అంటున్నారు. అది ఏ విధంగా అనుకొన్నాసరే మాకు చట్టము ప్రకారం అయితే ఆ విధంగా ఎక్కడా ఒక చట్టము

ఇదివరకే ఉన్నది వచ్చే బిల్లులోకూడా అటువంటి అవకాశం లేనప్పుడు, పరిస్థితి ఎట్లు తారుమారు అవుతుందో, కౌలుదార్లనుంచి తీసుకొనే అవకాశం ఎక్కడ నుంచి వస్తుందో అదేమీ ఆలోచన చేయకుండా ఎందుకు ఆ విధంగా అనుకొంటున్నారో తెలియడంలేదు ఇప్పుడు తెలంగాణా Tenancy Act ఉండనే ఉన్నది దానిలో అటువంటి అవకాశం లేనేలేదు ఇకముందు పెట్టబోయే బిల్లులోకూడా ఆ అవకాశం లేదు, ఈ విషయం వారు ఆలోచించినట్లు లేదు ఆలోచించి ఉన్నట్లయితే, ఈ విధంగా మాట్లాడేవారు కారని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. ఆనందరావు :— ఇప్పుడు కౌలుదార్లను బేదఖలు చెయకుండా ప్రభుత్వంవారు ఏమైనా ఉత్తరువులు జారీ చేశారా అని అడ్డుగుతున్నాను

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి :— కౌలుదార్లను బేదఖలు చేయకుండా చట్టమే ఉన్నది తెలంగాణాలో పంచిపెట్టబడిన భూములకు ఇంకా పట్టాలు చేయలేదు, కనుక వాళ్ళను బేదఖలు చేస్తున్నారు అంటే ఆ విధంగా బేదఖలు చేయకూడదని Circular 14 ప్రకారం మేము executive orders కూడా పంపించినాము. కనుక ఆ విధంగా చేయబడదు.

శ్రీ జె. ఆనందరావు :— ఈ సీలింగును అనుసరించి సాదా కాగితాల మీద క్రయకోసి భూములు అమ్ముకున్నటువంటి భూస్వాములు ఉన్నారు. అటువంటి వాటి విషయంలో మళ్ళీ ఆభూములు తీసుకోకుండా వాళ్ళను బేదఖలు చేయకుండా ఉండే దానికి ప్రభుత్వము ఏమి చర్య తీసుకొన్నదో సెలవిస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— దాన్ని గురించి ఒక Validation Bill రాబోతున్నది. ఇది కేంద్ర ప్రభుత్వం వారితో కూడా బాగా ఆలోచించబడింది. కాస్తాంప్ పేపరులో వచ్చిన సాదా కాగితంమీద వ్రాసిన sale deed వుండినా, register అయినా, కాకపోయినా, stamp వున్నా లేకపోయినా అటువంటివన్నీ valid కావలెనని ఒక బిల్లు తీసుకొని వస్తున్నాము.

శ్రీ జె. ఆనందరావు :— ఆ బిల్లు pass అయి, చట్టము ఆ రూపేణా మీరు వాళ్ళకు గవర్నమెంటు భూములు బేదఖలు చేయకుండా కాపాడుతూ వస్తారా ?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :— ఇదివరకే చెప్పినాము, ఆ validation Bill వచ్చే సెషన్‌లో తెస్తామని, అందులో ఉత్తరువులు పంపించాము. అన్నట్లు కూడా మొన్ననే పంపడం జరిగింది. కనుక ఆ విషయంలో ఏమీ ఇబ్బందులు ఉండకూడదని మనవి చేస్తున్నాను. తరువాత ఈ Tenancy Bill లో ఏ కొన్ని కష్టాలు వచ్చినా వాటిని కూడా చట్టము చేయడానికి సిద్ధంగా ఉండాలని కోరుకుంటున్నాము. దానికి ఇన్ని మాటలలో ముగించవచ్చు.

శ్రీ పి. ఆనందరావు – ఉత్తరువులు ఇచ్చామని అంటున్నారు. అవి Revenue Department లో చెల్లుతాయి గాని కోర్టులో చెల్లవుకదా.

మిస్టర్ స్పీకర్ – అందుకొరకే చట్టము చేయబోతున్నారు

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి:– General గా అందరు గౌరవసభ్యులు చెప్పిన దానిని గురించి మనవి చేసినాను ఇంకొక విషయం మనవి చేస్తున్నాను

ఈ చర్చలో మొట్టమొదట ఎల్లారెడ్డిగారు మాట్లాడారు పశుగ్రాసమునకు అదనంగా భూమి ఎందుకు యివ్వాలి అన్నారు [illegible] ఆలోచించాలి పాలు ఎక్కువ కావాలని డైరీఫారములు ఎక్కువ కావాలని లక్షలు, కోట్లు ఖర్చుపెట్టి పరిశ్రమలు చేస్తున్నారు. డైరీఫారమ్ పెట్టుటకు అమెరికా వారు 15 కోట్లు సహాయం ఇస్తామంటే మన ప్రభుత్వం కొంత డబ్బు ఇచ్చుటకు ప్రయత్నిస్తుంటే పశువుల తిండికి స్థలంలేకుండ చేస్తామనడం ఎంత బుద్ధి కుశలతో గా సభ్యులు ఆలోచించాలి ఒక వైపు డబ్బు ఖర్చుపెట్టి పశువులను వృద్ధి చేయ మంటారు రెండోవైపు పశుగ్రాసమెందుకు భూమి లేకుండ చేయమంటారు ఇది బుద్ధిహీనత అవుతుందని, బుద్ధికుశలత కాదని చెబుతున్నాను. తప్పనిసరిగా పశువులకు భూమి ఉంచాలి ప్రజలకు పాల అవసరం చాల ఉన్నదనేది మరచిపోకూడదు.

శ్రీ యస్. వి. కె. ప్రసాదు:– గ్రామాలలో గాయకావ్ మాటికి పదివంతులు ఉండవలసినది కలుపుకొని ఈ భూదన వంతు పశుగ్రాసమునకు భూమిని వేర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :– వారికి ఇదివరలో అటువంటి భూమి ఉంటే ఇస్తాము, కొత్తగా ఇవ్వము

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి :– సీలింగు బోడ ఉండే భూములలో పశువులకు గడ్డి పెంచుకోవాచా?

శ్రీ కె. వి. రంగారెడ్డి :– అయితే పశువుల కొరకు గడ్డి పండించి మనుషులు మాత్ర గడ్డి తింటే ఆ విధంగా చేయవచ్చు. కాని మనుషులకు ధాన్యం కావలెను కదా? కమ్యూనిస్టు సభ్యులు రూ. 3 వేలు ఆదాయానికి సీలింగు పెట్టమన్నారు. ఇక గడ్డికోసము ఎక్కడినుంచి వస్తుంది? అదనపు మనుషులకు ఇన్నీ ఎకరాలు ఇన్ని ఎకరాలు అని వీర్పాటు చేశాము.

శ్రీ బి. ఎల్లారెడ్డి:– ముందు మనుషులకు కావాలికదా

Mr. Speaker :– The Member should draw my attention first. Without my permission, he should not get up.

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి – స్వతంత్రపార్టీ రాజగోపాల్ నాయుడుగారు చెబుతూ కమ్యూనిస్టు యొక్క, కాంగ్రెసువారి యొక్క లీడర్ ఏవ్ ఒకటే అన్నారు ఇద్దరూ ఒకటయి యీ గందరగోళం చేస్తున్నారని అన్నారు వారు ఆవేశము వేసుకొని ఆ మాట్లు మాట్లాడుతున్నారు, వీరు యీ వేషము వేసుకొని అవే మాట్లు మాట్లాడుతున్నారని అన్నారు అది నిజం కాదు కమ్యూనిస్టు, కాంగ్రెస్ ఒకటే అనేది నిజం కాదు; కాంగ్రెసు, స్వతంత్రపార్టీ ఒకటి అనేదీ నిజం కాదు. కాని కమ్యూనిస్టు, స్వతంత్రపార్టీవారు ఒక పని చేస్తున్నారు మేము కాంగ్రెసువారము భూమిమీద నిలబడిఉంటే ఒకరు వేడమటకు, ఒకరు తూర్పుకు లాగుతున్నారు. ఈటు వేడమటకు లాగితే అరేబియాఖాతంలోపడి చచ్చిపోతాము, ఈటు తూర్పుకు లాగితే బంగాళాఖాతములో పడి చచ్చిపోతాము. అందువల్ల భూమిమీదనే సజీవంగా ఉంటాము, అని కాంగ్రెసువారము చెబుతున్నాము. అందువల్ల వారూ, కాంగ్రెసువారూ ఒకటే అని చెప్పుట సత్యము కాజాలదు కాంగ్రెసువారము చక్కని స్థలములో ఉన్నామని, చక్కని మార్గములో పోతున్నామని చెబుతున్నాము.

జమీందారీ అబాలిషన్ సీలింగ్ కలుపుతున్నారు. అది అప్పు అన్నాను. అది బిల్లు తప్పు. జమీందారీ అబాలిషన్ కూడా సీలింగే. జమీందారీల క్రింది ఉన్న భూమిని లాక్కొంటున్నాము. రైతులకు పట్టాలు యిస్తున్నాము. సీలింగ్ అంటే ఒక వ్యక్తికి యింత భూమిఉని ఉండాలి. మిగతాది భూమిలేని వేదలకు యివ్వాలి. దీనికి ఏ పరము వాడినా తత్వము అదే. జమీందారీ అబాలిషన్ అంటుకోడక్కే, పట్టాదార్షిప్ సీలింగు అంటుకోడక్కే, రెండూ ఒకే ఉద్దేశముతో చేయబడినవి. రెండూ దీనికి సంబంధము లేదనుట తప్పు.

మన రాష్ట్రములో రూపాయ వెట్టబడిన భూములు ఉన్నవన్నారు. ఆవి నీళ్ళవ్వము లేకుండా ఉన్నవని. ప్రభుత్వము చేయనివ్వడం లేదని అంటున్నారు. ఇటువంటి భూమి ఎక్కడ ఉన్నదో తెలియుట లేదు. రాజకీయ కారణములకు పనికి రాకుండా చేయడమేనా అంటా. అట్లేమిలేదే ఉన్నది నిజం. ఏదో వేడాపుగా ఉన్నట్లు కనపడుటలేదు. ఊరికే ఉన్నదంటే అదంతకు తీసేసారా అడుగవలసి ఉన్నది. వాటిలో నీళ్ళవ్వము చేయుటకు వీలైనా పనులు చేయుటకు ఉండవలసిన. ఇటువంటివి కాకుండా కాలాలో తెలియకుండానో ఉండకూడదు గాని, అర్థరహితంగా ఉన్నవి చేసి కూడా ఒక సమస్యపరిష్కారమవుతుంది అనుకోవడం పొరపాటు. ఉండవలసిన భూమి ఉంచేటట్లు చేస్తాము. అందువల్ల వ్యవసాయం యోగ్యమైన భూమి నిరుపయోగం అవుతుంది అనుకోవడం పొరపాటు అని చెబుతున్నాను.

(శ్రీ) అత్మగాదాసుగారు ఈ బిల్లుకు అనుకూలంగా చెప్పారు.

(శ్రీ)డి హనుమంతరావుగారు చెప్పినది విన్నతరువాత వారి భూములప్రక్కన తోటలు ఉన్నవని, వారికి వీరికి పడదేమోనని అనుకొన్నాను తోటల మినహాయింపు గురించి ముందుగా చెప్పినారు తిరిగి చెప్పనవసరం లేదు ఈ సీలింగ్ చట్టము తరువాత సి కౌలుదారి చట్టము వెస్తే, యిందులో అనేక చిక్కులు వస్తాయని అన్నారు, అవి ఏమిటో తెలియుటలేదు ఈ భాగము వేరే ఉన్నది. ఆ భాగము వేరే ఉన్నది తెలంగాణా చట్టములో యీ రెండు భాగములు ఒకే చోట ఉన్నవి ఇప్పుడు రెండవ చట్టము కూడ వెస్తాము, వేరులు ఉండవని హామీ యిస్తున్నాను

(శ్రీ) టి. వి. రాఘవులుగారు చట్టానికి అనుకూలముగా మాట్లాడారు.

(శ్రీ) రామచంద్ర రెడ్డిగారు చెప్పినది విన్నప్పుడు వారి దృష్టిలో ఎవరో వ్యక్తి ఉండిఉన్నారని అనుమానం కలిగింది. మినహాయింపులు పెట్టి యీ బిల్లును నాశనం చేశారన్నారు అది ఏమిటో తెలియుటలేదు చక్కెరఫ్యాక్టరీ భూములను మినహాయించి వారు లక్షలాది డబ్బు ఆర్జించడానికి వీలుకలుగజేశారన్నారు ఎక్కువ పంపాదించకూడదని ప్రభుత్వ ఉద్దేశం కాదు ఆటువంటి బిల్లు చేయాలని ఎవరి కోరికా కాదు

(శ్రీ) కొండయ్య చౌదరిగారు ఈ చట్టము అంగీకరించే అవకాశం లేదన్నాడు. దానికి స్పీకరుగారు రూలింగ్ యిచ్చారు కాబట్టి వేను వేరే చెప్పనవసరంలేదు.

(శ్రీ) క్వాలేగారు బిల్లుకు అనుకూలంగా మాట్లాడారు. "తరమ్‌లు, ఆనావారీ పద్ధతి ఆనాడు శిస్తుకొరకు చేశారు; ఆ తరమ్‌లు, ఆనావారీలు, సీలింగ్ కొరకు ఖచ్చితంగా పనికిరావని అన్నారు వారు సెటిల్‌మెంట్ నియమాలు చూసిఉంటే, వారు చెప్పింది సరైనది కాదని వారికి స్పష్టంగా తెలిసిఉండేది భూమి సారవంతమైనదా కాదా ఆ భూమిలో ఎంత ఉత్పత్తి అవుతుంది అన్నది దృష్టిలో పెట్టుకొని శిస్తులు నిర్ణయించారు దానినిబట్టి తరమ్‌లు, ఆనావారీలు నిర్ణయించారు. మంచిగా ఉత్పత్తి అయ్యే భూమిని తరమ్ వెంబరు ఒకటికింద వేశారు. అంతకన్న కొంచెం తక్కువ ఉత్పత్తి అయ్యే భూమిని తరమ్ వెంబరు రెండు క్రింద వేశారు. కాబట్టి భూమిలోని ఉత్పత్తినిబట్టి తరమ్‌లు, ఆనావారీ నిర్ణయించారు. అది కేవలం శిస్తుల కొరకే చేశారనటం సరైనదికాదు. ఈ విషయాన్ని తెలుసుకొంటే, వారే దీనిని స్వయంగా అంగీకరిస్తారు. కమ్యూనిస్టు మిత్రులకు మేము ఎలక్షన్‌లలో సహాయం చేయటంకొరకు జమీందారులకు మినహాయింపు ఇవ్వమన్నారు. మేము అలా చేయదలచుకొంటే వారు అలా చేయకోరితే వారు మినహాయింపు ఇవ్వకుండా, జమీందారులు మాటికి వేలమంది మద్దతుదారులు ఉన్నారు. మాటికి

పదిమంది ఉన్నటువంటి జమీందార్లకు మేము సహాయంచేస్తే, నూటికి 90 మంది ఉన్న వేదవారు కమ్యూనిస్టుల పక్షం ఉంటే, వారికి (కమ్యూనిస్టు మిత్రులకు) సంతోషమే కదా మాటికి పదిమంది యొక్క సహాయం మేము పొందితే నూటికి 90 మంది యొక్క సహాయం మేము కమ్యూనిస్టులకు కలుగజేసినామని అర్థం అవుతుంది. మాకుకూడ దూరదృష్టి ఉన్నది. మాకుకూడ రాజకీయ పరిజ్ఞానం ఉన్నది మేము పదిమంది జమిందార్ల సహాయము తీసుకొని, 90 మంది బిదవారికి వ్యతిరేకులుగా ఉండటానికి ప్రయత్నం చేయలేము. మేము అందరి సహాయం పొందాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. కాబట్టి ప్రతిపక్షంవారు కొంచెం జాగ్రత్తగా ఉండవలెనని మిత్రులను హెచ్చరిస్తున్నాను సిద్ధిపేట రాజేశ్వరరావుగారు యీ బిల్లు బాగానే ఉంది అన్నారు "88 — ఇ — సెక్షన్ తీసివేస్తున్నారు, అందువల్ల కొంత మునుగుతుంది" అని వారు అన్నారు. 88 — ఇ — సెక్షన్ తీసివేయలేదు. అది యథాతథంగా అట్లానే ఉన్నది హైదరాబాదు చట్టంలోని యీ క్లాజు యీ బిల్లువల్ల రద్దుకాదు ఆ చట్టంలో ఆ క్లాజు ఎప్పుడూ ఉంటుంది కాబట్టి యీ బిల్లు వల్ల ఆ చట్టంలోని 88 — ఇ — పోదని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ బి. రామకృష్ణారెడ్డి:— మీ కుటుంబంలో ఎన్ని ఎకరాలు ఉన్నాయి?

శ్రీ కె. రామచంద్రారెడ్డి:— ఆ కేసులు అక్కడ సూర్యాపేట కోర్టులోనే ఉన్నవని మేము చెప్పలేదు. మొత్తం బిల్లుకింద ఎన్ని కేసులు ఉన్నవి అని చెప్పాను.

శ్రీ వి. లచ్చారెడ్డి:— ఎన్ని వేల కేసులు మొత్తం బిల్లుకింద వీర్లలో ఎన్ని వేలు? ఇక్కడ హైదరాబాదువీర్లలో రెండు వందల కేసులు ఉంటవని అనుకుంటే వారికి ఇరిమ్మరింత వదిలేది. ఇప్పుడు వదిలిపెట్టిన కేసుల్లో

వంద మూ్రలమే ఉన్నవి ప్రభుత్వం దానికి సంబంధించిన రిపోర్ట్స్ తెప్పిస్తున్నాము కేసులు పరిష్కరించకపోతే ఎందుకు పరిష్కరించ లేదని అధికారులను మందలిస్తున్నాము కాబట్టి ఇప్పుడు ఎక్కువ కేసులు లేవు కేసుల సంఖ్య ఎంచతగినదిగా లేదు లక్ష్మీకాంతరావుగారు అనేకమంది రక్షిత కౌలుదార్లు తొలగింపబడుతున్నారు అని అన్నారు. తొలగిస్తే ఏమి చేయవలెను అనేదానినిగురించి ప్రొవిజన్ వారు కౌలుదారీ చట్టంలో ప్రొవిజన్స్ ఉన్నవి ఒక ఉద్యోగి దగ్గరకు పోవాలి నెమ్మదిగా ప్రకారం భరతఖండ్ పెట్టవలెను అవిధంగా చేస్తూ పెట్టినట్లయితే, ఉద్యోగస్తులు వారిని తొలగించకుండా చేస్తారు ఒకవేళ అప్పటికే వారు భూమి నుండి తొలగించబడినట్లయితే, మళ్లీ వారికి భూమిపై పొజిషన్ ఇప్పించే అధికారం డివ్యూటీ కలెక్టర్స్‌కు, తహశీల్దార్స్‌కు ఉన్నది కనుక, తొలగించబడిన రక్షిత కౌలుదార్లు ఆ ప్రొసీజర్ ప్రకారం చేయవలసి ఉంటుంది. ఉద్యోగస్థులు వారికి న్యాయం కలుగచేయకుండా ఉంటే, దానిపైన రివిజన్ వాక్కు కలెక్టర్‌కు ఉన్నది ఎజ్యుక్యూటివ్ అధికారులు కౌలుదార్లకు న్యాయం చేస్తారో, చేయరో అనే భయంకూడ పెట్టుకోవలసిన అవసరం లేదు పారు హైకోర్టుకుపోయి న్యాయం కలిగించుకొనే అవకాశం ఉన్నది కాబట్టి గౌరవసభ్యులు ఇక్కడ కేవలం ఎట్టి మాటలు చెప్పటంవల్ల లాభం లేదని మనవి చెస్తున్నాను కళా వెంకటరావుగారు తెచ్చిన బిల్లును మార్చి, ఇప్పుడు పనికిమాలిన బిల్లు తెచ్చామని అంటున్నారు. ఫలానా విషయం తారుమారుచేసి, నిరుపయోగం చేశారని ప్రత్యేకంగా ఒక విషయంకూడ మిత్రులు చెప్పలేదు ఆ బిల్లులోకూడ ఆదాయమునుబట్టి సీలింగ్ పెట్టటం జరిగినది. ఆదాయముమబట్టి ఎకరాలలో సీలింగ్ పెట్టమనే ఆ బిల్లులో కూడ ఉన్నారు. ₹,400 కంటె ఎక్కువ ఆదాయం తెచ్చుకోవద్దని ఎక్కడా నిర్బంధం లేదు. ₹,400 ఆదాయాన్ని వచ్చేంత భూమి (ఎకరాలు) నిర్ణయించమన్నాడు గాని, ఆదాయంమీద సీలింగ్ పెట్టలేదు ఆదాయంమీద సీలింగ్ పెట్టామని వారు ఆ బిల్లులో ఎక్కడా చెప్పలేదు మేము ₹,400 తీసివేసి ₹,600 రు. లు పెట్టాము. ఇంకా ఇదివరకు ఉన్న బిల్లుకన్నా కూడ ఇంకా ప్రోగ్రసివ్ బిల్లు చేశామన్నమాట శ్రీ అనంత రెడ్డిగారు ధనవంతులకు లాభం కలుగుతుంది, విదవాదికి నష్టం కలుగుతుంది అని జవరల్‌గా చెప్పారు. ఎం పాగి రెడ్డిగారుకూడ కొన్ని విషయాలు చెప్పలేదు. లక్ష్మీనరసింహారెడ్డిగారు బిల్లును అనుమానంగా మాట్లాడారు. వారు ఒక విషయం చెప్పారు. అది అభ్యంతరం వగైన విషయము. పరిమ్లేషభూమి మినహాయింపు తగ్గించి, జరీ మాని పోవాలి అన్నవి స్పష్టంగా యా బిల్లులో లేదని అన్నారు. ఆ భూమి పీద వారికి ఇచ్చే ఉద్దేశం ఉన్నది. అవిధంగా యీ బిల్లులో స్పష్టంచేయమని వారు అమెండ్ మెంట్ ఇస్తే, అటువంటి స్పష్టత అమెండ్ మెంట్ ను ఆంగీకరించటానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాను. కొన్ని విషయాలు కొత్త విషయాలు చెప్పలేదు. వేమా రెడ్డిగారుకూడ కొత్త విషయాలు చెప్పలేదు. కోవండ

రామరెడ్డిగారు బిల్లుకు అనుకూలంగా మాట్లాడుతూ ఇప్పుడు యీ బిల్లులో నిర్ణయించిన గ్రెజింగ్ లాండ్ సరిపోదని చెప్పారు సరుకుచెట్లు వేసే భూమినికూడ తోటలలో చేర్చాలని అన్నారు సరుకు చెట్లు ప్రతి సాలుగ్రైదేళ్లకు కొట్టబడుతాయి అది పొయిలో పెట్టే సరుకు గనుక, దానిని తోటలక్రింద చేర్చి, ఎగ్జంప్షన్స్ ఇవ్వటానికి వీలులేదు కృష్ణరాజబహద్దర్ గారు బిల్లుకు అనుకూలంగా మాట్లాడారు మాధవరావుగారు బిల్లుకు అనుకూలంగా మాట్లాడుతూ, కిళా వెంకటరావుగారు తెచ్చిన బిల్లులో వారికి కొంత ఆశ ఉండినదని, యీ బిల్లువల్ల ఆ ఆశ పోయిందని అన్నారు. ఇదివరకు వారికి ఏమి ఆశ ఉండినదో , ఇప్పుడు ఏమి ఆశ పోయినదో వారు తెలియపర్చలేదు వారి ఆశ వారికే తెలియాలి వారి ఆశ ఏమిటో నాకు తెలియదు. తెలంగాణాలో చట్టంచేసి ఎట్లా జమిందార్లను నాశనం చేశారో అట్లాగే ఆంధ్రలో కూడ జమిందార్లను నాశనం చేయాలని అన్నారు. తెలంగాణాలో ఎవరిని నాశనం చేయలేదు. ఆంధ్రలో ఎవరినీ నాశనం చేయటానికి సిద్ధంగా లేమని వారికి మనవి చేస్తున్నాను మేము జమిందార్లను కాపాడుతున్నాము, బీదలను కాపాడుతున్నాము. ఒకరిని నాశనం చేసి, ఒకరిని కాపాడే ఉద్దేశం ప్రభుత్వానికి లేదని మనవిచేస్తున్నాను.

భూములన్ని Hindu Law ప్రకారం విభజించుకున్నారు అంతే సంతోషపడవలసిందే గాని దుఃఖపడవలసినది అందులో ఏమీ లేదని మనవి చేస్తున్నాను. సూర్యనారాయణగారు అనుకూలంగానే చెప్పినారు గాని జమిందారులకు 20 ఎకరాలు యిస్తే బీదవాళ్ళకు 2 ఎకరాలుఅయినా ఎందుకు ఇవ్వరు అని అన్నారు. దానిఅర్థం నాకు తెలియలేదు. వారు ఎప్పుడైనా దానిఅర్థం నాకు చెప్పినట్లయితే నేను పంజాయిష్ యిస్తాము. ఇక్కడ అర్థరహితమైన వాక్యం చెప్పినారు కనుక నేమ సమాధానం చెప్పేది ఏమీలేదు. బి. నరసింహారెడ్డిగారు క్రొత్త విషయం ఏమీ చెప్పలేదు డి. రామబ్రహ్మారెడ్డి గారు బిల్లుకు అనుకూలంగా చెపుతూ వ్యతిరేకంగా చెప్పిన వాళ్ళకు చక్కని శబ్దాలతో సమాధానం చెప్పినారు. సి. పి. తిమ్మారెడ్డి గారు అనుకూలంగానే చెప్పినారు. వారికి నేను చెప్పవలసింది ఏమీలేదు. నాపయ్య (స్పీకర్); వారు కూడ కొత్త విషయం ఏమీ మాట్లాడలేదు. రామనాథంగారు అనుకూలంగానే చెప్పినారు, వారు తమ అనుభవాలను చెప్పినారు. అప్పోజిషన్ వాళ్ళందరికీ సమాధానం చెప్పి వివరంగా చెప్పినారు. వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్యగారు క్రొత్త విషయాలేమీ చెప్పలేదు. యు. కె.లో ఇంకా ఎంతో ఉండవలసిన అన్నారు. భూములన్ని ఫ్రాగ్మెంటేషన్ చేయవద్దని మేము Ordinance యిచ్చాము అంటే వారు అది కాగితాలమీద ఉన్నది స్థానికంగా తొలగింపబడుతూ ఉన్నారు అని అన్నారు. నేను ఇంతకు పూర్వమే మనవి చేశాను. తొలగించబడుతూ ఉంటే ఇందుకు సంబంధించి provisions ఉన్నాయి, మా అధికారులు వచ్చిన Deputy Collectors

ర్గర application యివ్వవలె. వాళ్ళు విచారించి, తొలగించినాగాని, మళ్ళీ వారికి భూమి స్వాధీనంలో యిస్తారని ఉన్నది. కనుక ఆ విధంగా వాళ్ళు చేయవలసి ఉంటుంది తొలగింపబడ్డవారు మళ్ళీవచ్చే అవకాశం ఉన్నదని నేను వారితో మనవి చేస్తున్నాను వేటు కాపయ్యగారు బిల్లుకు అనుకూలంగా చెపుతూ Estate Abolition తరువాత బ్రైజ్‌తో తోటలు పెట్టినారో వాటికిమాత్రం exemption యివ్వవద్దు అన్నారు. దానికి కారణమేమో అర్థంకాలేదు. ఇప్పటున్న వాటికి exemption యివ్వవలె ననుకొన్నప్పుడు ముందు పెట్టేవాటికి exemption యిచ్చే ప్రశ్నే ఉండదు ఎమించారీ ఎబాలిషన్ తరువాత పెట్టినా, ముందు పెట్టినా తోటలు అనేటట్టయితే వాటికి exemption యివ్వవలసి వుంటుంది కొలుభూమి సీలింగ్‌లోకి రాదు అని పెట్టినందువల్ల ఎంతోభూమి కౌలు క్రింద వుండి ఎక్కువ టికి దానిమీది ఆదాయం తీసుకునే అవకాశం వుంటుంది. తద సీలింగ్ తనకు వుండగా కొలుభూమిమీద ఆదాయం వస్తుంది, అది సరైనది కాదని వారు అన్నారు. అట్లాచేసే నిజంగానే సరైనదికాదు. కౌలు భూమిమీద ఎప్పటికి ఆదాయం వస్తుందనేది నమ్మకంలేదు. కౌలుభూమి కౌలుదారుకే పట్టా అవుతుంది. కనుక కౌలుభూమి తిరిగివచ్చే సమస్యనే లేదు అందుచేత దానిని సీలింగ్‌లో చేర్చలేదని మనవి చేస్తున్నాను. జ నాగేశ్వరి రావుగారు రి ఎకరాల కోబ్బరి తోటలో రు. 3,600 ఆదాయం వస్తుంది కనుక ఈ సీలింగ్ చాలా ఎక్కువ, కాబట్టి పెంకట్రావుగారు పెట్టిన exemptions బ్రాసుకొన్నాయి అనీఅన్నారు. Exemption యివ్వవలెనా, లేదా అనే విషయం గురించి మొదటినుండి మనవి చేశాము. రి ఎకరాలలో రు. 3,600 వస్తుందన్నది వాళ్ళకు స్వంత అనుభవం లేదు. కాని స్వంత అనుభవం వున్న గౌరవ సభ్యులు ఎంతోమంది వున్నారు. నాకు తెలిసినంతవరకు ఒక ఎకరాలలో రు. 3,600 ఆదాయం వస్తుందనే విషయం సరికాదు. ఒకవేళ రు. 3,600 వచ్చినా వాటిని exempt చేయవద్దనడం దానికి ఎంత ఆదాయం వస్తుందనే విషయం మనం ఆలోచించవలసి వుంటుంది. అప్పుడు అది exemption లోకి పోతుంది. సీలింగు క్రిందకు రాదు. శ్రీ కె. వి. వెంకటరావుగారు తెలంగాణా వారు కనుక తెలంగాణా మీద అరోపించినందు చామకూరరావుగారు ఉండి అంగా చేసినారు. వారు బాగా తెలిసినవారు బాగా విషయాలు తెలిసినవారు, వారు మీరు దానివి తలగారెడ్డి కారుమూరు నివాసి అప్పుడుకూడా తలగారెడ్డి పూర్తి చేసినాడు. వారు బాగా తెలిసినవారు కనుకనే వారి అక్కడ గవర్నమెంటుకాళ్ళు ఎక్కడ వచ్చి చాలా పెద్ద పెద్ద భూములు యిప్పించినారు అని అన్నారు. వారి తెలిసినంతవరకూ చెప్పారు. మీరు మాట్లాడినప్పుడు గవర్నమెంటు వారు, ఎంతో పెద్ద పదవులలో వుండి ఎంతో బాధ్యతగల పదవిలో వున్నారు, చట్టాన్ని చేసే మీరు ఇట్లా మాట్లాడితే ఎట్లా? మీరు చట్టాన్ని చేసేవారు

యిక్కడకు వచ్చినప్పుడు ఏదో మాట్లాడేటందుకు నా దగ్గరకు వచ్చినారు. "మీ సీలింగ్ బిల్లు నేను చూసినాను" అని అన్నారు Wet land ఎకరకు నెనుచాల మార్పులు తెచ్చినాను అని అంటే "అవును అప్పుడు మనం అనుభవం లేక తొందర పడి ఏదో చేసినాము మీరు చేసినది చాల reasonable గా వున్నది Scientific గా వున్నది, చాలమంచిగా వున్నదని వారు ప్రశంసించినారు ఎవరికిమీగ అయితే వారికి నమ్మకం వున్నదో వారే ఈ విధంగా ఈ బిల్లును ప్రశంసించినప్పుడు దానిలో ఏమీ తప్పులేదని వారు అంగీకరిస్తారని నేను భావిస్తున్నాను.

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి :— ఆయనకూడ మారిపోయినారన్నమాట

మిస్టర్ స్పీకర్ — ఆయన గవర్నరు కనుక మంత్రులు ఏది చేసితే అదే అంటూ ఉంటారు. మీకు ఎందుకు బాధ?

శ్రీ జి. ఎల్లమందారెడ్డి :— Speaker గారు చెప్పినది correct

శ్రీ వి. చెర్లరామారెడ్డి :— ఇంతకుముందు dry land కు సీలింగు ఎక్కువ పెట్టినారు. దానిని ఇట్లాగే ఉంచినారు అప్పుడు wet land ను ఎక్కువ పెట్టినారు. దానిని యిన్నట్లు మినిమంగా పెంచినారు అన్నారు. రామకృష్ణారావుగారు చాల తెలివితో పెట్టినారు అని ఒప్పుకొని dry land ఎక్కువ పెట్టినారు అని అంటున్నారు. దాని అర్థం ఏమో నాకు తెలియలేదు, వారి తెలివిఅంతా Wet land వరకే ఉందా, dry land వరకు ఉందా? వారు తెలివిగలవారేనని నేను కూడ అంగీకరిస్తున్నాను. Wet land లో మనకు స్పష్టంగా కనబడుతున్నది. Wet land లో రెండు పంటలకు పండే దానికి అందులో ఏమీలేదు అప్పుడు నేనుకూడ వున్నాను. విజంగానే మేము అంగీకరించినాము. ఖామోష్ అంటే వేదవాక్యంగాని, బిజా బిజా తరువాత కాదు మన అనుభవాలను బట్టి చట్టం చేస్తాము. ఒక్కొసారి సమాస్తరి ఆయ్యేది అయితే అంచెంచెల్ ఒక సంవత్సరం తరువాత తీసి వేయవలసి వస్తుంది. మనం మన చట్టాలలో అనుభవాలను బట్టి అప్పుడప్పుడు మార్పులు తీసుకురావలసి వస్తుంది. అందుకే ఇది Assembly ఉంటుంది. నిజా మన అనుభవాలనుబట్టి దానిలో మార్పులు చేసుకొని వుంటుంది. రామకృష్ణారావు చెప్పే అప్పుడు చేసేవేమిటి? ఆ మాట కొస్తే అప్పుడు సవరించడం బుద్ధిహీనులనుకున్నా? లేక బుద్ధిమంతులు అనుకున్నా? అని మేము మాట్లాడవచ్చు. లోపాలుగా కనబడ్డ వాటిని సవరించినాము. మాకున్న వాటి కన్నిటిని చూచుకొనేవారంతా ఉంటారు. ఎక్కువ వున్న వాటిని ఉంచి, తక్కువ వున్న వాటిని విస్తృత చేసేటందుకు మార్పులు తెచ్చినారు అని ఆ పద్ధతిలో అయితే వెల్లడిస్తున్నారో అది వేరే విషయం మనవి చేస్తున్నాము. మీరు వారూ కొత్త విషయాలు ఏమి చెప్పలేదు. నంబూరు శేషావతారంగారు

కూడ క్రొత్త విషయం ఏమీ చెప్పలేదు. సీలింగ్ ఎక్కువ తక్కువ అన్నారు. వాటికి general గా జవాబు చెప్పాను. శ్రీ రంగారావుగారు కూడ క్రొత్త విషయం ఏమీ చెప్పలేదు. పూర్వం వారి అనుచరులు చెప్పిన విషయాలే వారు చెప్పినారు సి వెంకటరెడ్డిగారు "తెలంగాణాలో Tenancy Act Ceiling Act కలిసి pass అయినది అది final అయిపోయింది అది ఆచరణలోకికూడ వచ్చినది దాని వుద్దేశ్యం పూర్తి అయింది ఇప్పుడు ఎందుకు దీనిని తెచ్చినారు" అని అన్నారు దానికి జవాబుగా నేను సమాధానం చెప్పవలసిన అవసరం లేదను కుంటాను. ఇప్పుడు తెలంగాణా, ఆంధ్ర కలిసి ఆంధ్రప్రదేశ్ అయింది ఆంధ్రప్రాంతంలో ఈ Act లేదు అక్కడ ఈ Act పెట్టవలసి వచ్చింది. ఈ మిత్రులు ఒక విషయం జాగ్రత్తగా గమనించవలసి వున్నది. తెలంగాణాలో Act వున్నది. తెలంగాణా Act భారతదేశం అంతా ప్రసిద్ధి. చాల కఠినమైన Act అన్నారు చాల drastic Act అన్నారు. ఆంధ్రలో ఆసలు ఆట్టి చట్టమే లేదు సీలింగ్స్ చట్టము సంబంధించి ఆంధ్రలో కౌలుదార్లకు ఎటువంటి హక్కులు యిచ్చారో తెలుసుకోవాలి. కౌలు యిచ్చిన ఆరు మాసాలలో అతనిని తొలగించే హక్కు లేదు. ఆ ఆరు మాసాల తరువాత చెవులు పట్టుకుని వెళ్ళ గొట్టవచ్చుననే విధముగా ఆక్టులో వున్నది. తెలంగాణాలో కౌలు యిచ్చిన తరువాత ఒకదినం ఆయితేగూడ వారు రక్షిత కౌలుదార్లు అవుతారు అందువలన వారిని తొలగించే హక్కు లేదు. ఒకవేళ కొనుక్కోవలయునంటే మేము యిప్పుడు చెట్టుముగాని, అంతకంటే తక్కువగా యిప్పే వలయునని వుంది. ఆ విధముగా కఠినమైన ఆక్టు యిక్కడ్డ, సులభమైన ఆక్టు అక్కడ వుండినది. ఇప్పుడు మనం ఆంధ్ర తెలంగాణములు ఏకీకృతము కావలయునని హృదయపూర్వకముగా కాంక్షించేడి వారిలో నే నొకడను ఇటువంటి సందర్భములో ఆంధ్రఆక్టు ప్రకారం తెలంగాణా వారిని నడువమని చెప్పనా? తెలంగాణా ఆక్టు ప్రకారం ఆంధ్రప్రాంతం వారిని నడువమని చెప్పనా? ఇది ఎంత కష్టతరమైన విషయమో అర్థం చేసుకోవలయునని మిత్రులను కోరుతున్నాను ఈ సందర్భములో ఏమి చేస్తానో తెలియ చేస్తాను. అక్కడి వారిని కొంచెం ఎందుకి వీలును యిచ్చి, యిక్కడి వారిని కొంచెం వీలుకువచ్చి యిద్దరిని మధ్యమార్గములో కలిపెడి ప్రయత్నము జరిగినది. అందుకు పెద్దలయత్నం జరిగినమాట మాత్రం వాస్తవం. ఆ విషయమును కూడ మా మిత్రులు సృష్టీకరించుకొనవలయును.

ఈ విషయాన్ని గ్రహించి వుంటారని, నేదో ఒక మట్టుకు చేసి వేయడం మాత్రమే, ఆంధ్ర తెలంగాణాలు వేరు అనే భేదాన్ని నిర్మూలనకోసం ప్రయత్నం చేయడానికి ప్రయత్నించడం, మాత్రమే అని తెలుసుకోవలసిందిగా వేడుకొంటూ నా ప్రసంగాన్ని ముగిస్తాను. [illegible] అయినప్పటికి

తీసివేసి ఒక్కొక్కసారి బిల్లు యిద్దరికిమాడ సంతృప్తి కలిగించక పోవచ్చు. కొలంగాణావారు "ఎందుకు యీ మార్పులు చేశారు?" అని, ఆంధ్ర ప్రాంతము వారు 'మాకు యిదివరకు వున్న హక్కుల్నుంచి ఎందుకు తగ్గించారు,' అని అడగవచ్చు. ఈ చిక్కులన్నీ దృష్టిలోవుంచుకుని ప్రభుత్వం యీ బిల్లును సిద్ధం చేయడంలో ఎంతవరకు న్యాయము చేకూర్చింది? అనే విషయాన్ని గమనించండి. అప్పుడు అందరినీ ఏకీకృతము చేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వముపై వున్నది కనుక యీ విధమైన బిల్లు తీసుకరావలసి వచ్చిందని మీరు సంతోషిస్తారు. మన పొరుగునే వున్న మద్రాసువారు తీసుకు వచ్చిన బిల్లును చూడండి. మద్రాసు బిల్లును నేను చూశాను. స్త్రీ శేషం వేరే ఉన్నాను వారు. ఒక కుటుంబంలో తండ్రి, అయిదారుగురు కొడుకులు వుంటారనుకోండి. ప్రతి కొడుకుకు సంబంధించి ఒక్కొక్క సీలింగ్ తీర్చాలు చెయ్యమన్నారు వారు. అది హాస్యాస్పద మవుతుంది మేము యిక్కడ పెట్టలేదు. ఎంతమంది కొడుకులు వున్నా, అయిదుగురి వరకు ఒక యూనిట్ యివ్వమన్నాము, అయిదుగురి కంటే ఎక్కువవుంటే ఒక family holding అన్నాము. మనమిక్కడ ఈ ఒక ఉదాహరణముతోనే తమరు యీ బిల్లు సంపూర్ణముగా సిద్ధము చేయబడింది గమనించవచ్చును.

శ్రీమతి లక్ష్మీకాంతమ్మ చాల బోడుగు వుపన్యాస మిచ్చింది. అది అసలు బాంబో, ప్రతిబాంబో అనే విషయం నేను చెప్పవలసిన అవసరంలేదు. వారి ఉపన్యాసంమాత్రం చాల మంచిగాను, సమంజసంగాను వుంది.

శ్రీమతి అరుట్ల కమలాదేవిగారు కొత్త విషయాలేమీ చెప్పలేదు. పెంటపాటివారి బిల్లును రంగారెడ్డి వచ్చి కాపీలు చేసి పారేశాడు, తప్పులుంటే చెప్పమన్నారు. అమ్మా, నేను పొరుగు గ్రామానుండి వచ్చినవాడను. వాడు, మేము మొట్టమొదట కాన్గ్రెసులో కార్యకర్తలుగా పనిచేశాము. వారు కరుడుగట్టిన reactionary. మేము progressive అని పేరు అయిపోయి వారు కమ్యూనిస్టులుగా మిగిలిపోయినా వారికి అధికారముండి అలాంటప్పుడే వారు అంత ప్రేమగా మాట్లాడివారు. రెండవది నేను ప్రైవేటు బిల్లుకమిటీ ముందు చెప్పినట్లు చెప్పారు అన్నారు. నేను అదంతా మొదటినుండి మాట్లాడాను. అప్పటికిప్పుడు కాదంటేసరికి వర్కింగ్ పేపర్ తయారుచేస్తాను. నేను ఆ విషయాన్ని చేసి ఉన్నట్లుంటాను. కాని వెంకట్రావుగారు తయారు చేసిన బిల్లును చెప్పినప్పుడు తప్పులుంటే చెప్పివుంటే, ఎక్కడ నిబంధనలు మీరడం జరిగింది? వారు చెప్పలేదు గదా! ఈ విషయమంటారు నేను ఇవాళ చెప్పిన చెప్పకపోవటమే మంచిదని చెప్పవచ్చు.

[illegible] ఆ నిబంధనలు [illegible] మీరు [illegible] చెప్పాను. [illegible] చేశాము.

అయితే ఒక్క విషయంమాత్రం మరచి పోకూడదు 'ఎవడయితే భూమిపై పని చెస్తున్నాడో వాడు ఆ భూమికి యజమాని కావాలి' (దున్నేవాడికే దున్నిక్కి) అనే సిద్ధాంతాన్ని తు చ తప్పకుండా మేము అమలు జరుపుతున్నాం

శ్రీ షేక్ మౌలానా సాహెబ్ — 'దున్నేవానిదేభూమి' అన్నారు మంత్రి గారు, దున్నేది పశువులుగాని, మనుష్యులు కాదు కనుక వాటికే ఆ భూమి చెందుతుందా?

శ్రీ కె వి రంగారెడ్డి — మనిషి లేకుండా పశువులేపెద్దంగా దున్నుతాయో గౌరవ సభ్యులను చెప్పమనండి వాని జ్ఞానముతో అని ప్రశ్నిస్తారు ఆ విషయం వారు గ్రహించాలి

రెండవది పీలైనంత ఎక్కువభూమి జమిందారులకు చేందేందుకు వీలుగా సీలింగ్ ఏర్పాటు చేశారు అని విమర్శించారు మేము జమిందారులకు ఒక్క inch భూమికూడ యివ్వడంలేదు బిల్లులో ఎక్కడయినా అటువంటి అవకాశ మున్నట్లు ఋజువుచేస్తే దానిని తీసివేయడానికి నేను ఎల్లప్పుడు సిద్ధమే. అయితే 'మీరు వారినుండి ఎక్కువ భూమి లాగుకొనుట లేదు, తక్కువభూమి లాగు కొంటున్నారు' అనిఅంటే అందుకు నేను కొంతవరకు ఒప్పుకుంటాను దానికి కార ణాలు నేను 'సీలింగు' గురించి తెలియజేస్తూ మనవి చేశాను.

శ్రీ వందేమాతరం రామచంద్రరావుగారు సిద్ధాంతాలకు సంబంధించి కొన్ని మాటలు మాట్లాడినారు. ఒకమాట మాత్రం వారు మాటిగా అన్నారు. ఎవరో కొంతమంది బీద ప్రజలకు ఉపయోగమయ్యేందుకు ఒక వుద్యమం లాంటిది, తీసుకువస్తే దానిని నేను అరికట్టి, సాగకుండా చేసినానని వారు ఆరోపించారు. అవసరమైతే ఆ విషయం వారు మార్కాపురం భూమిని దృష్టిలో పెట్టుకుని చెప్పి వుంటారు. మరొకటి ఆ విధముగా చేసినది యిప్పటివరకులేదు. కనుక నేను ఆ విధంగా భావించడానికి ఆవాబు చెబుతాను. అక్కడ కొంతమంది బీదలకు భూమి పంచి పెడతారని వాలుగైదు వందల మందిని తీసుకుపోయి ఒక పట్టా భూమిపై దౌర్జన్యం జరిపినారు. 'మీకు భూమి పంచిపెడతారు' అని వారు 30, 40 వేల రూపాయల వరకు వారివద్ద తీసుకున్నమాటకూడ నిజం. 'భూమి అంతా మేము పంచిపెడతాం' అని బయలుదేరిన వారి చర్యలను నేను ఖాతరుచేయకుండా చేసినమాట నిజం. అటువంటివి ఎక్కడ బయలుదేరినా మేము అధికారములో వున్నప్పటికి, లేనప్పటికి అరికట్టడానికి తప్పక ప్రయత్నిస్తామని నేను వారికి జవాబు చెప్పుచున్నాము.

శ్రీ [illegible] కోటయ్యగారు వేరే విషయాలేమి చెప్పలేదు గాని కొన్ని సిద్ధాంతాలు చెప్పారు. ఆ సిద్ధాంతాలు భారతదేశంలో ఎక్కడా, ఎవరూ

మాట్లాడినట్లు నేను చినలేదు వారు– నైద్యంచేస్తున్న వారు ఒక తెగ, ఉద్యోగము చేస్తున్న వారు ఒక తెగ, వాణిజ్యములో నున్న వారు ఒక తెగ, భూమిపై నుండి ఉద్యోగము చేస్తున్న వారు ఒక తెగ, అని వాలుగు తెగలుగా విభజించారు. ఈ నాలుగు తెగలకు సంబంధించి నాలుగు విధాలుగా బిల్లులో అవకాశ ముండవలయు నన్న ట్లుగా చెప్పారు ఆవిధంగా ఎందుకు చేయవలయునో నాకు తెలియడం లేదు. బహుశ యిది అన్ని వృత్తులకు సంబంధించి సీలింగ్ ఏర్పాటు చేస్తున్నప్పుడు ఆలోచనకు రావచ్చు. ఈ సమయంలో దానిని గురించి ఆలోచించ వలసిన అవసరం లేదని నేను మనవి చేస్తున్నాను.

(శ్రీ గంగారెడ్డిగారు దీనిని సపోర్టుచేస్తూ 'కొన్ని లోపాలున్నాయి, సవరిం చాలన్నారు వారు ఆ లోపాలు చెబితే సవరించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా ఉన్న దని మనవి చేస్తున్నాను (శ్రీ రాజుగారు స్వతంత్రపార్టీలోని ఇతర సభ్యులు చెప్పిన విషయాలే చెప్పారు వేరుగా ఏమీ చెప్పలేదు కనుక నేను జవాబు చెప్ప వలసిన అవసరం లేదు. (శ్రీ అవులసాంబమూర్తిగారు పంచి పెట్టడానికి భూమి దొరక దన్నారు. మరి ఏమి చేయాలో, భూమి ఎల్లా సంపాదించాలో చెప్పలేదు. అసలు భూమి వుంటే ఎక్కువ వాళ్ళకే దొరుకుతుంది. ఉన్న భూమి సీలింగుకు సరిపోతే పంచి పెట్టడానికి ఏమీ వుండదు. ఇన్నాళ్ళు మీరు చెబుతూ వచ్చారు నేను ఆలోచించే వాధను. (శ్రీ జగన్నాధముగారు కూడ ఇతర స్వతంత్ర సభ్యులు చెప్పిన విషయాలే చెప్పారు. కొత్త విషయాలేమీ చెప్పలేదు (శ్రీ ఎన్ శ్రీనివాసరావుగారు కూడ కొత్త విషయాలేమీ చెప్పలేదు. (శ్రీ వెంకట రెడ్డిగారు కూడ కొత్తగా ఏమీ చెప్పలేదు. (శ్రీ బాగారెడ్డిగారు బిల్లుకు అనుకూలంగానే మాట్లాడారు. (శ్రీ సుబ్బన్న గారు ఇతర కమ్యూనిస్టు సభ్యులు చెప్పిన విషయాలే చెప్పారు కాని కొత్తగా ఏమీ చెప్పలేదు. (శ్రీ బల్లమర్రి రెడ్డిగారు చాల భూములు పడి వున్నాయి అన్నారు. కాని ప్రభుత్వ లెక్కల ప్రకారం చాల భూములు పడిలేవని నేను ఇంతకుముందే చెప్పాను. పడివున్న భూములు ఆంధ్రలో కొన్ని వేల ఎకరాలు కంటే ఎక్కువలేవు తెలంగాణాలో కొన్ని లక్షల ఎకరాలు ఉన్నాయి వాటిని పంచడానికి ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుంది. మిమ్మల్ని కోడానికి పర్మిషన్ ఇస్తే చాల మంచివాళ్ళు దున్నేస్తారు అని ఒక గౌరవ సభ్యులు చెప్పారు. దున్నేయడానికి పర్మిషన్ ఇస్తే దున్నడమే కాక, ఇరవై ఎకరాలంటే పరిణామాలు ఎలాగో గౌరవ సభ్యులు గమనించాలి. ఆ భూమి ఎవరు దున్నుకొన్నా, ఆ భూమి ఎవరి ఆధీనంలోకి వెళుతుంది? ఇతరులు వాళ్ళకు భూమి కావాలంటే దొంగలాగో మోసంతో వాళ్ళ భూమి కావాలని దొబ్బలాడుకోవడం మొదలు పెడితే రక్తపాతం జరుగుతుంది. లా అండ్ ఆర్డర్ అనేది లేకుండా పోతుంది. అందువల్ల ఇది మంచి పద్ధతి కాదని, మనం భావించాము. ఎవరి భూమి వారికి ఇవ్వడం వల్లనే కాకుండా మిగులు భూమిని ఎంచుకొని, ఎవరి భూమి వారికి ఇవ్వడం వల్లనే కాకుండా మిగులు భూమిని ఎంచుకొని

ఒక్క ఇంచ్ కూడ దున్నుకోలేరు అందువల్ల, ప్రభుత్వం చట్టంద్వారా, నియమాల ద్వారా నిబంధనలద్వారా యీ భూమి ఫలానా వారిది, యీ భూమి ఫలానా వారిది అని చెప్పవలసి వుంటుంది మరి, కమ్యూనిస్టు ప్రభుత్వం వచ్చినప్పుడు అట్లా చేయగలుగు తారేమో కాని డెమోక్రసీలో అట్లా చేయడానికి వీలు లేదని మనవి చేస్తున్నాను ఇటువంటి బిల్లును ఒక్క రంగారెడ్డిగారె తెచ్చారు, ఇది వినాశకర మైన బిల్లు, ఇటువంటి బిల్లును భారతదేశంలో ఎవ్వరూ తేలేదు అన్నారు. కారణ మేమంటే భూములు, దొరుకుల లేదంటున్నారు. కొన్నాళ్లు అంధ్ర మదరాసులు కలిసి వున్నాయి ఇప్పుడు మదరాసు స్టేటు తెచ్చిన బిల్లు వారికి చూపిస్తాను. అందులో సీలింగ్ 30 ఎకరాలు అని చూపించారు ప్రొ. ధర్ అని ఎక్స్‌పర్ట్ వేశారు కుటుంబంలో భాగాలు దొరికేవారందరికీ, ఐదుమించు కుటుంబంలోని ప్రతి వ్యక్తికీ భాగాలనే షేరుతో, విడి విడిగా సీలింగులు నిర్ణయించాలన్నారు. ప్రతి ఒక్కనికీ ఒక సీలింగు అంటే ఆ బిల్లు ప్రకారం ఎంత భూమి దొరుకుతుందో ఆలోచించాలి. రంగారెడ్డి బిల్లు తెచ్చాడు, రంగారెడ్డి బిల్లులో అది జరుగుతోంది, రంగారెడ్డి బిల్లులో ఇది జరుగుతోంది అంటారు అది ఎంత సబబో ఆలోచించుకోవాలి. అస్తమాను, రంగారెడ్డి, రంగారెడ్డి, అంటే ఏమిటి అర్థం? ఇవి ప్రభుత్వ విధానం తెలియని మాటలా, లేక తెలిసికూడ యీ విధంగా మాట్లాడుతున్నారా? వారలా మాట్లాడండచూస్తే వాకు చాల ఆశ్చర్యం వేస్తోంది బిల్లు అనేది ఒక వ్యక్తి గాని, వ్యక్తిగాని భావనకువచ్చినట్లుగా తీసుకురాదు, ప్రభుత్వానికి ఒక పాలసీ వుంటుంది ఆ పాలసీని పార్టీ అంగీకరిస్తుంది, ఆ తరువాత కాబినెట్ ఆమోదిస్తుంది. మైగా ఇది ప్రత్యేక బిల్లు అయినందువల్ల, ఇండియా గవర్నమెంటు యొక్క అంగీకా రంకూడ కావలసిఉంటుంది. ఇన్ని జరిగి, శాసనసభముందుకు వస్తుందేకాని రంగారెడ్డి ఒక్కనాడు తెచ్చి వెడితేరాదు. చట్టం చెయడానికి ఏమి నియమాలున్నాయో తెలి యకుండా వారట్లా అంటున్నారా, లేక తెలిసి బుద్ధిపూర్వకంగానే రంగారెడ్డికి మసి పట్టిందని అంటున్నారా అవేది అర్థం చేయమని నమ్మి తమించాలి. కాబినెట్ ఆమోదం పొందనిదే కాదు. బిల్లును రంగారెడ్డిగారు మాత్రమే, ప్లానింగ్ కమీషను చూచింది, కాబినెట్ చూచింది. కాబినెట్‌లో ఒక్కరికాదు, మూడుసార్లు అలోచించి, సెక్టార్ వైజ్ సెక్షన్ అంగీకరించడం జరిగింది. ఆ తరువాత సభముందుకు వచ్చింది కనుక ఏదో ఒక వ్యక్తికి ఇష్టమున్నట్లు రాలేదు. ప్రజాభిప్రాయానికి భిన్నంగానే యీ బిల్లు వచ్చిలేదని మనవి చేస్తున్నాను.

దీనిపై పలువురు సభ్యులు మాట్లాడినారు. ఒకరిద్దరుతప్ప, అందరు వారి పత్రికలుకూడ చూచి పరిశీలనతో మాట్లాడినారు. చాల మంచి సలహాలుకూడ ఇచ్చారు. ఆ మంచి సలహాలను పరిశీలనలో పెట్టి సందర్భానుసారంగా వాటిని ఉపయోగించుకుంటాము. ఎవరికి వీలుగా వారు ఉపన్యాసం చేసినప్పుడు వారి ఉపన్యాసాలను ఆధారంగా చేసుకొని సమాధానం చెప్పడం జరుగుతుంది. ఇంకా ఎవరైనా మాట్లాడదలచుకుంటే మాట్లాడవచ్చు.

మిస్టర్ స్పీకర్ – ఇదివరకు ఒకసారి దీనిని ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించారు ఈ మధ్యలో మళ్లా చాల మార్పులు జరగడంవల్ల ప్రజాభిప్రాయంకూడ మారి వుంటుంది కాబట్టి మళ్లీ ప్రజాభిప్రాయానికి పంపించాలని (శ్రీ రాజగోపాలనాయుడు గారు ప్రతిపాదిస్తున్నారు

Sri P Rajagopala Naidu: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 as reported by the Joint Select Committee be recirculated for public opinion as the public opinion has vastly changed and the basic principle of the Bill is also radically changed"

Mr. Speaker:- Amendment moved

(Pause)

Mr. Speaker:- The question is:

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 as reported by the Joint Select Committee be recirculated for public opinion as the public opinion has vastly changed and the basic principle of the Bill is also radically changed."

The amendment was negatived.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya:- Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 be recommitted to a Select Committee."

Mr. Speaker: Amendment moved.

(Pause)

Mr. Speaker: The question is:

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 be recommitted to a Select Committee."

The amendment was negatived.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya demanded a poll.

The House divided then

Ayes 32. Noes: 98

The amendment was negatived.

Mr Speaker The question is:

"That the Andhra Pradesh Ceiling on Agricultural Holdings Bill, 1960 be read a Second time."

The motion was adopted.

Mr Speaker. The House will now adjourn and meet again at 8.30 A M tomorrow.

The House then adjourned.